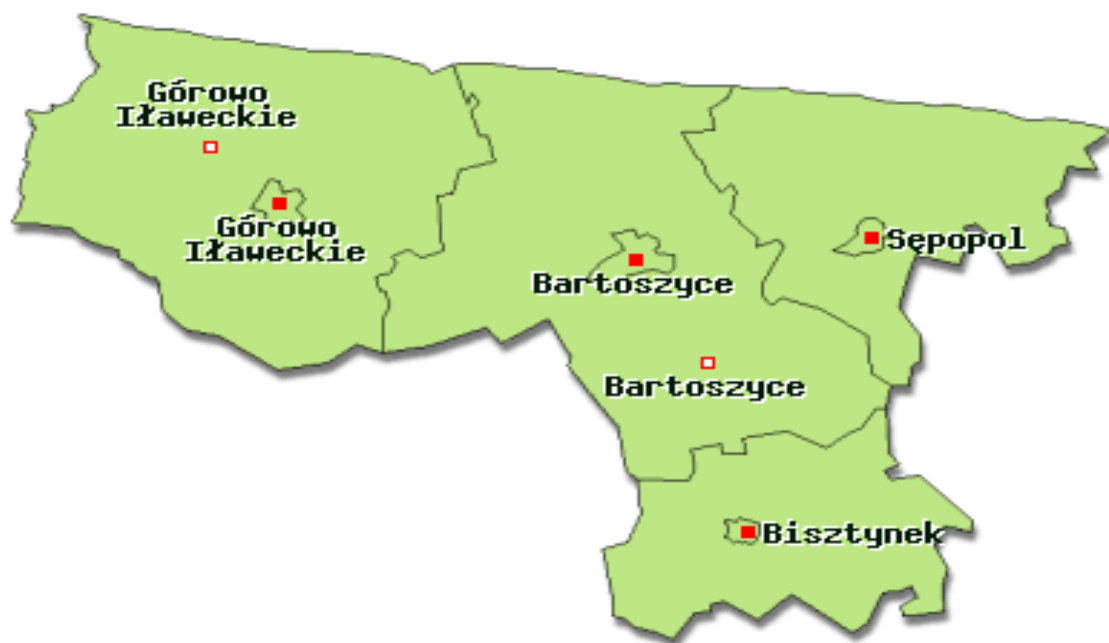

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM
NA LATA 2007 - 2015**

Olsztyn, czerwiec 2007

SPIS TREŚCI

I. DIAGNOZA SFERY SPOŁECZNEJ PIATU BARTOSZYCKIEGO	
1. Charakterystyka powiatu bartoszyckiego	
1.1. Informacje ogólne	
1.2. Samorządy gminne.....	
1.3. Sytuacja demograficzna	
1.4. Warunki zamieszkania.....	
2. Lokalny rynek pracy.....	
2.1. Struktura i dynamika zatrudnienia.....	
2.2. Wykształcenie	
2.3. Bezrobocie.....	
3. Pomoc społeczna	
3.1. Informacje ogólne	
3.2. Infrastruktura socjalna	
3.3. Rodzaje świadczeń	
4. Grupy wymagające wsparcia – stan	
4.1. Osoby niepełnosprawne	
4.2. Rodziny niepełne	
4.3. Osoby uzależnione	
4.5 Osoby długotrwale bezrobotne	
4.4. Pozostałe grupy	
5. Infrastruktura społeczna	
5.1. Szkoły	
5.2. Ośrodki kultury i sportu	
5.3. Opieka zdrowotna	

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

6. Organizacje pozarządowe

II. UWARUNKOWANIE ZEWNĘTRZNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Ujęcie regionalne

2. Podstawne prawne

**III. GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ W POWIECIE
BARTOSZYCKIM**

IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Cel strategiczny 1 Poprawa stanu infrastruktury technicznej pomocy społecznej w powiecie

Cel strategiczny 2 Ograniczenie zjawiska patologii społecznych na obszarze powiatu

Cel strategiczny 3 Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny

Cel strategiczny 4 Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej osób i grup społecznych

Cel strategiczny 5 Pomoc osobom niepełnosprawnym w funkcjonowaniu w środowisku lokalnym

Cel strategiczny 6 Wzmocnienie kwalifikacji kadr pomocy społecznej

V. MONITORING STRATEGII

VI. ZGODNOŚĆ Z INNYMI DOKUMENTAMI STRATEGICZNYM

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

1. Charakterystyka powiatu bartoszyckiego

1.1. Informacje ogólne

Powiat bartoszycki jest położony w północnej części województwa warmińsko-mazurskiego, utworzony w 1999 roku w ramach reformy administracyjnej. Jego siedzibą jest miasto Bartoszyce. Jest on siódmym co do wielkości powiatem województwa warmińsko-mazurskiego. Powiat od strony północnej graniczy z obwodem kaliningradzkim, od wschodu z powiatem kętrzyńskim, od południa z powiatem olsztyńskim i lidzbarskim, a od zachodu z powiatem braniewskim. Przez teren powiatu przebiega międzynarodowa trasa komunikacyjna Warszawa-Olsztyn-Kaliningrad (Królewiec) na głównym szlaku dojazdowym do nowoczesnego osobowo-towarowego międzynarodowego przejścia granicznego z Rosją w Bezledach.

W skład powiatu wchodzi:

- gminy miejskie: Bartoszyce, Górowo Iławeckie
- gminy miejsko-wiejskie: Bisztynek, Sępopol
- gminy wiejskie: Bartoszyce, Górowo Iławeckie
- miasta: Bartoszyce, Górowo Iławeckie, Bisztynek, Sępopol

Powiat bartoszycki zajmuje powierzchnię 1307 km² (tabela 1). Prawie 65% powierzchni powiatu zajmują obszary wiejskie. Na obszarze powiatu znajduje się 127 sołectw. Prawie 50% mieszkańców zamieszkuje w miastach.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 1

Podstawowe informacje o powiecie bartoszyckim (stan w dniu 31.XII.2005r.)

POWIAT POWIAT	Powierzchnia w km ² <i>Area in km²</i>	Sołectwa <i>Village administrator' s offices</i>	Miejscowości wiejskie <i>Rural places</i>	Ludność <i>Population</i>			Kobiety na 100 mężczyzn <i>Females per 100 males</i>
	Stan w dniu 31 XII 2005 as of 31 XII 2005		Stan w dniu 1 I 2005 as of 1 I 2005	ogółem <i>total</i>	kobiety <i>females</i>	na 1 km ² <i>per 1 km²</i>	
	Stan w dniu 31 XII 2005 as of 31 XII 2005						
BARTOSZYCKI	1307	107	206	61598	31560	47	105
Gminy miejskie <i>Urban gminas</i>	14	0	0	30061	15733	3689	216
Bartoszyce	11	0	0	25511	13389	2319	110
Górowo Iławeckie	3	0	0	4550	2344	1370	106
Gminy miejsko-wiejskie <i>Urban-rural areas</i>	449	41	27	13413	6836	61	208
Bisztynek	203	18	11	6809	3455	34	103
Sępole	246	23	16	6604	3381	27	105
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>	844	66	179	18124	8991	43	198
Bartoszyce	428	30	111	10814	5324	25	97
Górowo Iławeckie	416	36	68	7310	3667	18	101
w %							
BARTOSZYCKI	100	100	100	100	100	-	-
Gminy miejskie <i>Urban gminas</i>	1,07	-	-	48,80	49,85	-	-
Gminy miesko-wiejskie <i>Urban-rural areas</i>	34,35	38,3	13,1	21,78	21,66	-	-
Gminy wiejskie <i>Rural gminas</i>	64,58	61,7	86,9	29,42	28,49	-	-

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Powiat bartoszycki zamieszkuje ok.62 tys. mieszkańców, w związku z czym zalicza się go do jednego z bardziej zaludnionych obszarów województwa warmińsko-mazurskiego. Na 1 km² przypada w powiecie 47 osób, co daje 9 lokatę w województwie wśród powiatów ziemskich. Na 100 mężczyzn w powiecie przypada 105 kobiet.

1.2. Samorządy gminne

W skład powiatu bartoszyckiego wchodzi dwie gminy miejsko-wiejskie (Bisztynek i Sępole), dwie gminy miejskie (Bartoszyce i Górowo Iławeckie) oraz dwie gminy wiejskie (Bartoszyce i Górowo Iławeckie). Największą powierzchnię zajmuje gmina wiejska Bartoszyce 428 km², najmniejszą zaś wśród gmin powiatu jest miasto Bisztynek (2 km²). Pod względem liczby mieszkańców pierwszą pozycję w powiecie bartoszyckim zajmuje gmina miejska Bartoszyce (ok. 41,4% wszystkich mieszkańców). Drugą gminą pod względem liczby

mieszkańców jest gmina wiejska Bartoszyce (ok. 17,55%). Najmniejsza liczba mieszkańców znajduje się na terenie gminy miejskiej Górowo Iławeckie (ok. 7,4%). Najbardziej zaludnionym obszarem powiatu bartoszyckiego jest teren gminy miejskiej Bartoszyce (2319 osób na km²). Wśród obszarów wiejskich największe zaludnienie występuje na terenie gminy Bartoszyce (25 osób na km²). Najmniej zaludnione są obszary wiejskie gminy Górowo Iławeckie (18 osób na km²). Podstawowe informacje o gminach powiatu bartoszyckiego przedstawia tabela 1.

Na jeden km² w powiecie przypada 47 osób, przy średniej dla województwa 59. W porównaniu do gęstości zaludnienia w Polsce, które wynosi 122 osoby na km² obszar powiatu bartoszyckiego jest słabo zaludniony.

Najmniej miejscowości wiejskich położonych jest w gminie Bisztynek, najwięcej zaś w gminie Bartoszyce.

1.3. Sytuacja demograficzna

Do najistotniejszych czynników determinujących rozwój społeczno-gospodarczy na poziomie powiatu należy sytuacja demograficzna. Na użytek niniejszego opracowania rozumieć przez nią należy strukturę ludności według wieku i płci oraz podstawowe procesy ruchu naturalnego oraz migracyjnego. Konfiguracja powyższych czynników decyduje oraz decydować będzie o przyszłej dynamice ludności na obszarze powiatu bartoszyckiego.

Ludność powiatu bartoszyckiego stanowi 4,3% wszystkich mieszkańców województwa warmińsko-mazurskiego (tabela 2). Powiat bartoszycki jest na czwartym miejscu pod względem liczby mieszkańców w podregionie elbląskim obejmującym powiaty kętrzyński, lidzbarski, mrągowski, nidzicki, olsztyński i szczycieński. Pod względem gęstości zaludnienia wśród powiatów ziemskich zajmuje 5 miejsce, a pod względem przyrostu naturalnego na 1000 mieszkańców 4 miejsce.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 2

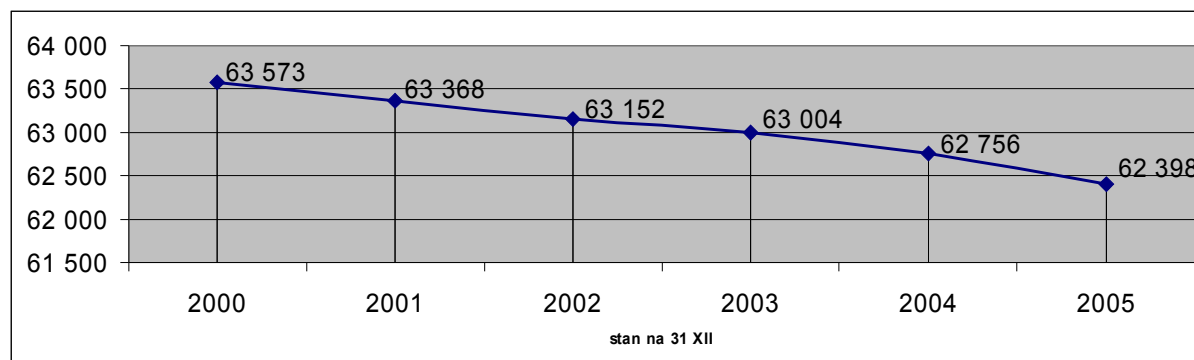
Sytuacja demograficzna w powiecie bartoszyckim na tle województwa i podregionu
elbląskiego (stan na 30 czerwca 2005r.)

Powiaty	Ludność														na 100 mężczyzn/ kobiet
	ogółem	%	mężczyźni	%	kobiety	%	Miasta				Wieś				
							Razem	%	kobiety	%	razem	%	kobiety	%	
Województwo	1428601	100	697318	48,8	731283	51,2	857850	60,0		100	570751	40,0		100	105
Podregion olsztyński*	610 123	42,7	296 025	48,5	314 098	51,5	375 537	61,6	197 830	52,7	234 586	38,4	116 268	49,6	106
Bartoszycki*	62 398	4,3	30 427	48,8	31 971	51,2	34 829	55,8	18 256	52,4	27569	44,2	13 715	49,7	105
Kętrzyński	66784	4,7	32695	49,0	34089	51,0	38159	57,1	19953	52,3	28625	42,9	14136	49,4	104
Lidzbarski	43251	3,5	21289	49,2	21962	50,8	25972	60,0	13558	52,2	17279	40,0	8404	48,6	103
Mragowski	50196	3,5	24598	49,0	25598	51,0	25674	51,1	13328	51,9	24522	48,9	12270	50,0	104
Nidzicki	33949	2,4	16807	49,5	17142	50,5	14800	43,6	7718	52,1	19149	56,4	9424	49,2	102
Olsztyński	112934	7,9	55854	49,5	57080	50,5	39316	34,8	20569	52,3	73618	65,2	36511	49,6	102
Szczygieński	69511	4,9	34446	49,6	35065	50,4	28444	40,9	14825	52,1	41067	59,1	20240	49,3	102
m. Olsztyn	174473	12,2	81035	46,4	93438	53,6	174473	100,0	93438	53,6	-	-	-	-	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS www.stat.gov.pl

* dane na 31XII2005

Obszar powiatu bartoszyckiego zamieszkuje około 62,4 tys. osób (tabela 3). Wśród nich 48,8% stanowią mężczyźni. Większość mieszkańców powiatu zamieszkuje na terenach miejskich – 55,8%. Jest to wskaźnik zbliżony do województwa. W regionie Warmii i Mazur na obszarach wiejskich zamieszkuje około 43,5% ludności, w Polsce zaś około 38%. Wynika z tego, że obszar powiatu bartoszyckiego zaliczyć należy do terenów typowych dla obszaru Polski.

Rys. 1. Liczba mieszkańców powiatu bartoszyckiego w latach 2000-2005 (stan na 31XII)

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS – www.stat.gov.pl

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 3

**Sytuacja demograficzna w powiecie bartoszyckim według faktycznego miejsca
zamieszkania w latach 2000-2005 (stan na 31XII)**

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2000=100%
powiat bartoszycki	62 608	62 521	62 363	62 093	61 854	61 598	98,4%
gminy miejskie							
gm. Bartoszyce	25 597	25 688	25 752	25 635	25 621	25 511	99,7%
gm. Górowo Iławeckie	4 714	4 683	4 652	4 602	4 565	4 550	96,5%
gminy miejsko-wiejskie							
gm. Bisztynek	7 060	7 001	6 950	6 887	6 861	6 809	96,4%
m. Bisztynek	2 655	2 611	2 561	2 539	2 555	2 519	94,9%
gm. Sępoleń	6 864	6 839	6 773	6 713	6 612	6 604	96,2%
m. Sępoleń	2 195	2 151	2 095	2 043	2 025	2 017	91,9%
gminy wiejskie							
Bartoszyce	10 815	10 820	10 774	10 807	10 820	10 814	100,0%
Górowo Iławeckie	7 558	7 490	7 462	7 449	7 375	7 310	96,7%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie GUS – www.stat.gov.pl

Liczba mieszkańców powiatu bartoszyckiego według faktycznego miejsca zamieszkania jest mniejsza od wielkości liczonej wg miejsca zameldowania przez cały analizowany okres o 1,2%-1,5%. Jedynie w gminie miejskiej zauważono różnicę dodatnią między tymi wskaźnikami. Sytuacja ta spowodowana jest głównie czynnikami ekonomicznymi (wyjazdy poza granice powiatu w poszukiwaniu pracy) oraz edukacyjnymi (chęć kontynuowania nauki na wyższych etapach kształcenia).

Tabela 4

**Przyrost naturalny w powiecie bartoszyckim w latach 2000-2005 w przeliczeniu na 1000
mieszkańców**

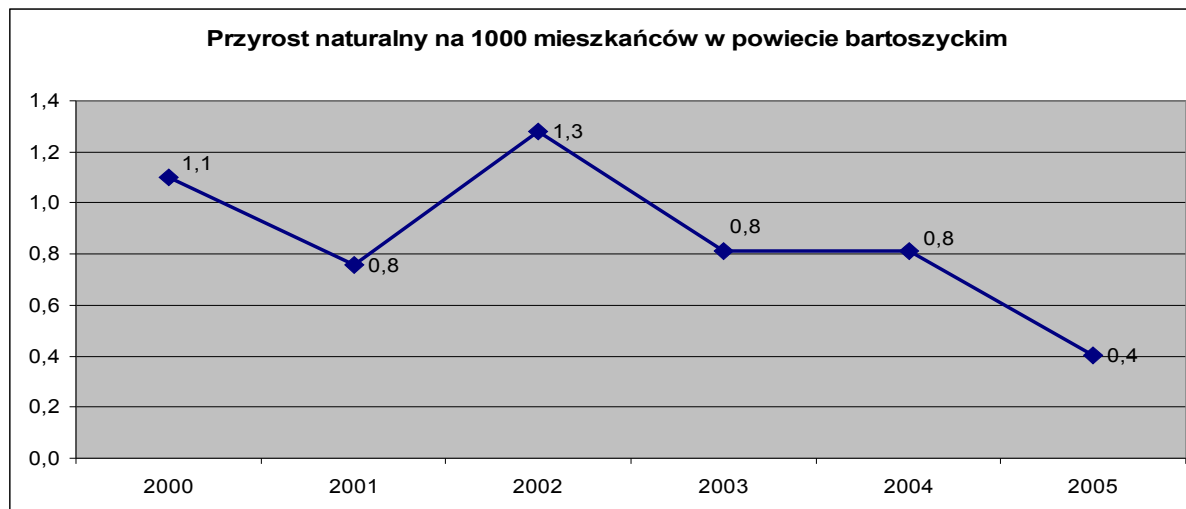
wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005
powiat bartoszycki	1,1	0,8	1,3	0,8	0,8	0,4
gminy miejskie						
gm. Bartoszyce	1,4	0,3	0,5	1,1	0,9	0,7
gm. Górowo Iławeckie	-0,2	-0,4	0,0	-3,7	0,0	0,4
gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	1,9	-2,4	-0,8	3,0	2,4	1,1
m. Bisztynek	1,8	-5,6	-3,1	1,5	1,9	3,5
gm. Sępoleń	-2,0	1,1	0,7	-1,9	-2,3	-0,4
m. Sępoleń	-2,7	-4,1	3,7	-7,0	-6,6	-3,8
gminy wiejskie						
Bartoszyce	1,1	4,5	6,2	1,1	3,6	0,8
Górowo Iławeckie	3,1	0,1	0,3	2,5	-1,7	-1,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS www.stat.gov.pl

Biorąc pod uwagę zmiany podstawowych czynników demograficznych w powiecie bartoszyckim zauważalny jest spadek liczby mieszkańców. Największa różnica występuje w roku 2001 i 2002. Spowodowane jest to aktualizacją liczby mieszkańców przeprowadzoną w czasie spisu powszechnego. Obszar powiatu bartoszyckiego charakteryzuje się dodatnim

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

przyrostem naturalnym w całym analizowanym okresie, jednakże niższym niż średnia dla województwa warmińsko-mazurskiego. Najniższe wartości analizowany wskaźnik osiągał w gminie Sępopol, szczególnie na obszarach miejskich, gdzie tylko w latach 2001 i 2002 miał on wartość dodatnią.

Rys. 2. Przyrost naturalny w powiecie bartoszyckim w latach 2000-2005 w przeliczeniu na 1000 mieszkańców

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Przyrost naturalny w powiecie w liczbach bezwzględnych w latach 2002-2005 wahał się pomiędzy 81 a 25 osób.

Tabela 5

**Przyrost naturalny w powiecie bartoszyckim w latach 2000-2005 w wartościach
bezwzględnych**

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005
powiat bartoszycki	70,0	48,0	81,0	51,0	51,0	25,0
gminy miejskie						
gm. Bartoszyce	35,0	8,0	12,0	29,0	23,0	18,0
gm. Górowo Iławeckie	-1,0	-2,0	0,0	-17,0	0,0	2,0
gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	14,0	-17,0	-6,0	21,0	17,0	8,0
m. Bisztynek	5,0	-15,0	-8,0	4,0	5,0	9,0
gm. Sępopol	-14,0	8,0	5,0	-13,0	-16,0	-3,0
m. Sępopol	-6,0	-9,0	8,0	-15,0	-14,0	-8,0
gminy wiejskie						
Bartoszyce	12,0	50,0	68,0	12,0	40,0	9,0
Górowo Iławeckie	24,0	1,0	2,0	19,0	-13,0	-9,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Duży wpływ na liczbę ludności w powiecie bartoszyckim ma ujemne saldo migracji. Najmniejsze ujemne saldo migracji w 2005 roku wystąpiło na terenie powiatu (tabela 6). Wśród gmin powiatu bartoszyckiego zaobserwowano dodatnie saldo migracji jedynie w

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

gminie miejskiej Bartoszyce (w latach 2001-2002) oraz w gminie wiejskiej Bartoszyce (w roku 2000). W krajach o rozwiniętej gospodarce, zmniejszanie się liczby mieszkańców spowodowane migracją jest uznawane za zjawisko negatywne, ze względu na potrzeby i możliwości rozwojowe. W warunkach województwa warmińsko-mazurskiego charakteryzującego się dużym poziomem bezrobocia oraz znacznymi nadwyżkami siły roboczej w rolnictwie odpływ mieszkańców z terenu gmin szczególnie wiejskich wydaje się zjawiskiem naturalnym. Osoby decydujące się na migrację czynią to w większości z przyczyn ekonomicznych. Powiat bartoszycki statystycznie tracił rocznie ok. 289 mieszkańców, co w przeciągu lat 2000-2005 dało liczbę 1732 osób (stanowi to 2,8% wszystkich mieszkańców powiatu w roku 2005).

Tabela 6

Migracja ludności w gminach powiatu bartoszyckiego w latach 2000-2005

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005
powiat bartoszycki	-301	-253	-228	-268	-299	-383
gminy miejskie						
gm. Bartoszyce	-125	44	102	-51	-141	-94
gm. Górowo Iławeckie	-17	-6	-24	-30	-26	-62
gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	-69	-78	-103	-45	-27	-70
m. Bisztynek	-17	-29	-48	-8	-4	-31
gm. Sępól	-61	-55	-65	-63	-41	-75
m. Sępól	-25	-34	-38	-33	-7	-25
gminy wiejskie						
Bartoszyce	42	-54	-60	-22	-8	-40
Górowo Iławeckie	-71	-104	-78	-57	-56	-42

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Migracje w powiecie bartoszyckim miały głównie charakter przemieszczeń w ramach Polski. Udział wymeldowań z zamiarem wyjazdu zagranicę deklarowało średnio 3,9% osób. W najbliższych latach należy spodziewać się wzrostu wyjazdów zagranicę, chociaż mogą mieć one w dalszym ciągu charakter tymczasowy.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 7

Migracje na pobyt stały w powiecie bartoszyckim wg typu i kierunku

Rok	zameldowania		wymeldowania		saldo	
	wewnętrzne	zagranica	wewnętrzne	zagranica	wewnętrzne	zagranica
2000	705	18	1 020	4	-315	14
2001	689	9	908	43	-219	-34
2002	783	9	945	75	-162	-66
2003	694	16	945	33	-251	-17
2004	685	22	972	34	-287	-12
2005	657	9	1 012	37	-355	-28

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Struktura ludności pod względem wieku ma duże znaczenie ekonomiczne. Podstawowy podział społeczeństwa pod względem kryterium wieku dzieli je na trzy grupy: ludność w wieku przedprodukcyjnym, produkcyjnym oraz poprodukcyjnym.

Struktura wieku mieszkańców powiatu bartoszyckiego w latach 1996-2003 charakteryzowała się zmniejszeniem udziału osób w wieku przedprodukcyjnym z 31,0% w 1996 roku do 22,8% w roku 2005 (tabela 8). W przypadku osób w wieku produkcyjnym w strukturze mieszkańców następował stały wzrost. W 1996 roku osoby w tym przedziale wiekowym stanowiły 57,6%, zaś w 2005 już 62,8%. W roku 1996 osoby w wieku poprodukcyjnym stanowiły 11,3 wszystkich mieszkańców powiatu, zaś w 2005 roku 14,4%.

Tabela 8

Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku w % ludności ogółem (stan na 31XII)

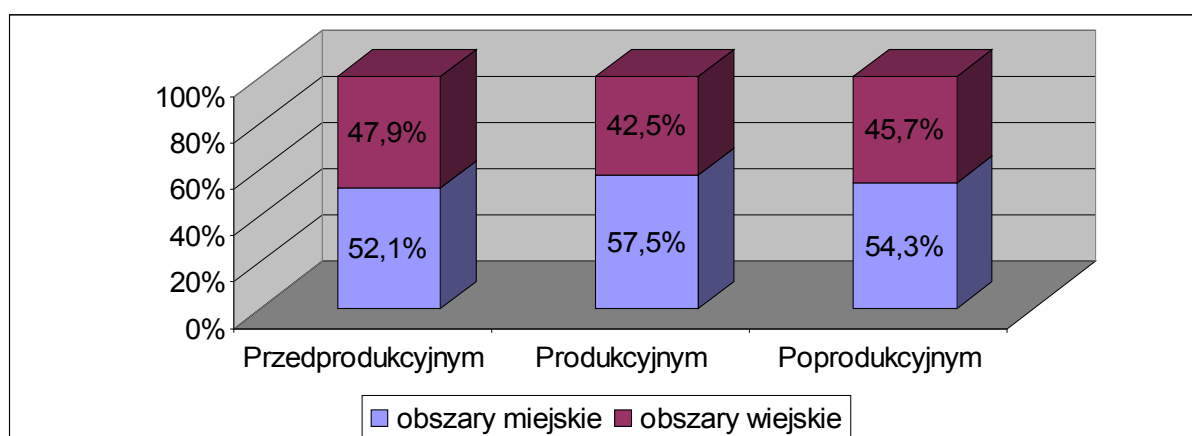
Ludność w wieku	2002			2005		
	Przedprodukcyjny m	Produkcyjny m	Poprodukcyjny m	Przedprodukcyjny m	Produkcyjny m	Poprodukcyjnym
powiat bartoszycki	25,6	60,4	14,0	22,8	62,8	14,4
gminy miejskie						
gm. Bartoszyce	24,0	63,8	12,3	21,0	66,2	12,8
gm. Górowo Haweckie	24,8	61,0	14,1	21,7	62,8	15,5
gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	25,2	60,7	14,1	22,7	62,5	14,8
m. Bisztynek	24,1	63,3	12,6	21,4	65,6	13,0
gm. Sępól	24,5	59,2	16,3	21,5	62,1	16,4
m. Sępól	22,1	59,8	18,2	18,3	64,5	17,2
gminy wiejskie						
Bartoszyce	28,1	59,0	12,9	25,5	61,6	12,9
Górowo Haweckie	27,0	58,8	14,1	24,2	61,6	14,2

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

W całym powiecie bartoszyckim zaobserwowano wzrostu udziału ludności w wieku produkcyjnym pomiędzy rokiem 2002 a 2005. Spowodowane jest to wchodzeniem kolejnych roczników osób z grupy przedprodukcyjnej. W połączeniu z wysoką stopą bezrobocia,

powoduje to trudności na rynku pracy, w przyszłości zwiększy to również liczbę osób w wieku poprodukcyjnym.

Ważną grupę wiekową mieszkańców stanowią osoby w wieku przedprodukcyjnym. Osoby w tej grupie wiekowej stanowią będą w przyszłości o możliwościach rozwojowych danego obszaru, tworzyć będą bowiem przyszłą podaż pracy. Od liczby ludności w tym wieku zależy również wielkość bazy oświatowej w powiecie. Dotyczy to w przypadku powiatów szkolnictwa ponadgimnazjalnego. W strukturze ludności osoby w wieku przedprodukcyjnym stanowią około 22,5%. W powiecie bartoszyckim w tej grupie wiekowej przeważają osoby w wieku 7-12 lat oraz 16-18 lat. Stanowią one odpowiednio 7,3% oraz 5,2% wszystkich mieszkańców powiatu.

Rys. 3. Udział ludności wg ekonomicznych grup wieku z uwzględnieniem miejsca zamieszkania

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Większość mieszkańców powiatu zamieszkuje na terenach miejskich. Największe dysproporcje zaobserwowano dla osób w wieku produkcyjnym, wśród których niemalże 58% mieszka w obszarach miejskich. Jest to typowe zjawisko dla rozwiniętych gospodarek, gdzie większość miejsc pracy generowana jest właśnie na takich terenach.

Na przestrzeni ostatnich lat liczba osób w wieku produkcyjnym wzrosła we wszystkich gminach wchodzących w skład powiatu bartoszyckiego (tabela 13). 31 XII 2005 roku 62,8% procent ludności znalazło się w grupie osób w wieku produkcyjnym. Ten sam wskaźnik dla mieszkańców miast powiatu był korzystniejszy i ukształtował się na poziomie 65,6%, natomiast na terenach wiejskich było to jedynie 61,4%. W latach 2002-2005 średni udział osób w wieku produkcyjnym w powiecie bartoszyckim wzrósł o 2,7%. Największy wzrost zanotowano w gminie wiejskiej Bartoszyce, natomiast najmniejsze w gm. Miejskiej Górowo Iławeckie.

Tabela 9

Zmiana liczby osób w wieku produkcyjnym wg gmin

wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005	2002=100%
powiat bartoszycki	38711	39204	39486	39768	102,7%
gminy miejskie					
gm. Bartoszyce	16482	16740	16818	16974	103,0%
gm. Górowo Iławeckie	2805	2842	2848	2834	101,0%
gminy miejsko-wiejskie					
gm. Bisztynek	4305	4333	4370	4373	101,6%
m. Bisztynek	1659	1675	1689	1703	102,6%
gm. Sępól	4139	4170	4198	4211	101,7%
m. Sępól	1305	1311	1328	1342	102,8%
gminy wiejskie					
Bartoszyce	6510	6603	6711	6791	104,3%
Górowo Iławeckie	4469	4515	4541	4585	102,6%

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowi 26,7% ludności - w województwie 28,2 % (w kraju 25,5%), a w wieku poprodukcyjnym 12,3%, - w województwie 14,5% (kraj 14,5%).

Do scharakteryzowania struktury wieku w powiecie bartoszyckim wykorzystano również wskaźnik liczby osób w wieku poprodukcyjnym i przedprodukcyjnym (wiek nieprodukcyjny) przypadających na jedną osobę w wieku produkcyjnym (W_p) (tabela 10).

Tabela 10

Ludność w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym w powiecie bartoszyckim

wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005
powiat bartoszycki	63,1	60,7	58,9	56,9
gminy miejskie				
gm. Bartoszyce	56,8	54,4	52,8	51,0
gm. Górowo Iławeckie	63,8	61,8	60,6	59,3
gminy miejsko-wiejskie				
gm. Bisztynek	64,8	63,0	61,6	59,9
m. Bisztynek	58,0	56,3	55,0	52,4
gm. Sępól	68,9	65,8	63,3	61,1
m. Sępól	67,3	62,8	59,2	55,0
gminy wiejskie				
Bartoszyce	69,6	67,0	64,8	62,4
Górowo Iławeckie	70,0	67,6	65,1	62,4

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Wskaźnik ten na przestrzeni ostatnich lat stale się obniża, co jest zjawiskiem pozytywnym. Pod koniec 2005 roku wynosił 56,9 osoby w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Tabela 11

Ludność w wieku poprodukcyjnym na 100 osób w wieku przedprodukcyjnym

wyszczególnienie	2002	2003	2004	2005
powiat bartoszycki	52,9	55,7	58,1	61,5
gminy miejskie				
gm. Bartoszyce	51,2	55,1	57,2	61,1
gm. Górowo Iławeckie	57,0	60,5	65,6	71,5
gminy miejsko-wiejskie				
gm. Bisztynek	55,8	58,8	62,1	65,3
m. Bisztynek	52,1	55,1	56,6	61,0
gm. Sępól	66,7	69,6	74,5	76,6
m. Sępól	82,5	88,1	89,7	94,0
gminy wiejskie				
Bartoszyce	46,0	47,6	48,1	50,5
Górowo Iławeckie	52,3	53,6	55,4	58,8

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS – www.stat.gov.pl

Powyższy wskaźnik informuje nas o pokryciu osób w wieku poprodukcyjnym przez osoby w wieku przedprodukcyjnym. Analiza danych wskazuje systematyczne starzenie się ludności powiatu bartoszyckiego. Najmniej korzystną sytuację obserwuje się w gminie Sępól oraz w gminie miejskiej Górowo Iławeckie. Na tle powiatu najkorzystniejszą strukturą charakteryzują się obie gminy wiejskie.

Struktura wieku ludności powiatu bartoszyckiego charakteryzuje się zmniejszaniem się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym na rzecz grupy osób będących w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym. Zagrożenia jakie płyną dla rozwoju powiatu ze strony nieprawidłowej struktury wieku ludności wiążą się ściśle z rosnącą liczbą ludności w wieku poprodukcyjnym przy jednoczesnym zmniejszaniu się liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym. W przypadku powiatu bartoszyckiego zjawisko to jest najsilniejsze na terenie gmin miejskich. Negatywnym zjawiskiem jest na pewno zmniejszanie się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Doprowadzić to może w przyszłości do zmniejszającego się wzrostu lub spadku zasobów pracy występujących na terenie powiatu.

1.4. Warunki zamieszkania

Do oceny warunków zamieszkania w powiecie bartoszyckim na przestrzeni ostatnich lat wzięto pod uwagę strukturę zasobów mieszkaniowych pod względem ilościowym, jak i jakościowym oraz liczbę oddanych do użytku mieszkań.

Tabela 12

Ogólne dane o mieszkaniach zamieszkałych stale i warunkach mieszkaniowych w powiecie bartoszyckim

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań w m ²	Ludność w mieszkaniach	Gospodarstwa domowe w mieszkaniach	Rodziny w mieszkaniach	Przeciętna liczba			Przeciętna powierzchnia	
							izb w 1 mieszkaniu	osób w jednym mieszkaniu	gospodarstw domowych w 1 mieszkaniu	1 mieszkania	na 1 osobę
POWIAT BARTOSZYCKI	18523	67477	1156342	61853	20694	17047	3,64	3,34	1,12	62,4	18,6
Gminy miejskie	9599	34988	556378	29926	10574	8608	3,64	3,12	1,1	58	18,5
Gminy miejsko-wiejskie	4009	14293	260208	13624	4575	3704	3,57	3,4	1,14	64,9	19,1
miasta	1436	4982	85325	4631	1612	1304	3,47	3,22	1,12	59,4	18,4
obszar wiejski	2573	9311	174883	8993	2963	2400	3,62	3,5	1,15	68	19,4
Gminy wiejskie	4915	18196	339756	18303	5545	4735	3,7	3,72	1,13	69,1	18,5

Źródło: opracowanie własne na podstawie NSP - www.stat.gov.pl

Od roku 2000 nastąpił wzrost zasobów mieszkaniowych w powiecie o 801 lokali (tabela 12), co oznacza przyrost o 4,2 punktu procentowego. Wzrost ten wynika z głównie z prób zaspokojenia permanentnie rosnącego popytu na nowe mieszkania, spowodowanego wieloletnim zaniedbaniem tej sfery z jednej strony, a z drugiej rosnącymi możliwościami nabywczymi mieszkańców. Największy wzrost liczby nowych mieszkań zaobserwowano w gminie miejskiej Bartoszyce, natomiast jedyny spadek, o niemalże 10 procent w gminie wiejskiej Bartoszyce.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 13

Liczba mieszkań w powiecie bartoszyckim w latach 2000-2005

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2000=100%
powiat bartoszycki	19 096	19 164	18 781	19 768	19 804	19 897	104,2%
gminy miejskie							
gm. Bartoszyce	7 773	7 841	8 269	8 638	8 656	8 744	112,5%
gm. Górowo Iławeckie	1 459	1 459	1 439	1 485	1 492	1 496	102,5%
gminy miejsko-wiejskie							
gm. Bisztynek	2 079	2 079	2 023	2 120	2 120	2 121	102,0%
m. Bisztynek	733	733	751	771	771	772	105,3%
gm. Sępól	2 110	2 110	2 050	2 160	2 161	2 160	102,4%
m. Sępól	686	686	699	717	718	718	104,7%
gminy wiejskie							
Bartoszyce	3 448	3 448	2 926	3 113	3 122	3 123	90,6%
Górowo Iławeckie	2 227	2 227	2 074	2 252	2 253	2 253	101,2%

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

W latach 2000-2005 wraz ze wzrostem liczby lokali mieszkalnych na terenie gminy wzrastała systematycznie również liczba izb.

Tabela 14

Liczba izb w mieszkaniach powiatu bartoszyckiego w latach 2000-2005

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2000=100%
powiat bartoszycki	67 120	67 345	68 286	71 507	71 678	71 854	107,1%
gminy miejskie							
gm. Bartoszyce	28 106	28 335	30 281	31 490	31 584	31 725	112,9%
gm. Górowo Iławeckie	4 899	4 899	5 040	5 185	5 206	5 229	106,7%
gminy miejsko-wiejskie							
gm. Bisztynek	7 057	7 057	7 279	7 604	7 604	7 609	107,8%
m. Bisztynek	2 414	2 414	2 622	2 686	2 686	2 691	111,5%
gm. Sępól	7 189	7 189	7 217	7 558	7 564	7 560	105,2%
m. Sępól	2 296	2 296	2 400	2 458	2 464	2 464	107,3%
gminy wiejskie							
Bartoszyce	12 272	12 268	11 151	11 784	11 831	11 842	96,5%
Górowo Iławeckie	7 597	7 597	7 318	7 886	7 889	7 889	103,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Niemalże dwukrotnie większą dynamiką od wzrostu liczby mieszkań charakteryzuje się przyrost powierzchni użytkowej zasobów mieszkaniowych gminy. Wzrost ten w latach 2000-2005 ukształtował się na poziomie 9,7%. Najbardziej dynamiczny wzrost zaobserwowano w gminie miejskiej Bartoszyce (o 18%) oraz na obszarze miejskim gminy Bisztynek, natomiast najmniejszy wzrost zaobserwowano na terenach obu gmin wiejskich powiatu bartoszyckiego.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 15

**Łączna powierzchnia użytkowa zasobów mieszkaniowych powiatu bartoszyckiego
w latach 2000-2005**

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2000=100%
powiat bartoszycki	1 130 553	1 134 495	1 170 162	1 229 543	1 234 258	1 239 770	109,7%
gminy miejskie							
gm. Bartoszyce	430 115	434 086	478 102	499 977	502 927	507 598	118,0%
gm. Górowo Iławeckie	81 715	81 715	83 459	86 008	86 428	86 911	106,4%
gminy miejsko-wiejskie							
gm. Bisztynek	124 688	124 688	132 393	138 673	138 673	138 770	111,3%
m. Bisztynek	39 857	39 857	44 479	45 620	45 620	45 717	114,7%
gm. Sępól	130 174	130 174	131 492	137 741	137 808	137 728	105,8%
m. Sępól	39 262	39 262	41 496	42 604	42 671	42 671	108,7%
gminy wiejskie							
Bartoszyce	220 680	220 651	209 340	221 486	222 733	223 074	101,1%
Górowo Iławeckie	143 181	143 181	135 376	145 658	145 689	145 689	101,8%

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Tabela 16

Zasoby mieszkaniowe powiatu bartoszyckiego wg lokalizacji

	mieszkania	izby	powierzchnia użytkowa mieszkań
obszary miejskie	59,0%	58,6%	55,1%
obszary wiejskie	41,0%	41,4%	44,9%

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Niemalże 60% wszystkich mieszkań zlokalizowana jest na obszarach miejskich powiatu, chociaż statystycznie są one mniejsze i mają mniej izb.

Tabela 17

Liczba osób przypadająca na 1 lokal mieszkalny w latach 2000-2005

wyszczególnienie	2000	2001	2002	2003	2004	2005
powiat bartoszycki	3,3	3,3	3,4	3,2	3,2	3,1
gminy miejskie						
gm. Bartoszyce	3,3	3,3	3,1	3,0	3,0	2,9
gm. Górowo Iławeckie	3,2	3,2	3,2	3,1	3,1	3,0
gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	3,5	3,5	3,5	3,3	3,3	3,3
m. Bisztynek	3,7	3,7	3,5	3,4	3,4	3,4
gm. Sępól	3,4	3,3	3,4	3,2	3,2	3,1
m. Sępól	3,3	3,2	3,1	3,0	2,9	2,9
gminy wiejskie						
Bartoszyce	3,2	3,2	3,8	3,5	3,5	3,5
Górowo Iławeckie	3,5	3,4	3,7	3,4	3,3	3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Przeciętnie w powiecie na jeden lokal w 2005 roku przypadało 3,1 osoby (tabela 17). Wskaźnik ten w analizowanym okresie poprawił się aż o 0,2. Największy spadek tego wskaźnika zaobserwowano w mieście Bartoszyce.

Tabela 18

**Zasoby mieszkaniowe zamieszkałe i podstawowe wskaźniki warunków mieszkaniowych
według gmin – stan na 31 XII 2005**

wyszczególnienie	średnia powierzchnia	średnia liczba izb	powierzchnia przypadająca na 1 mieszkańca	średnia liczba osób na mieszkanie
powiat bartoszycki	62,3	3,6	19,9	3,1
gminy miejskie				
gm. Bartoszyce	58,1	3,6	19,8	2,9
gm. Górowo Iławeckie	58,1	3,5	19,3	3,0
gminy miejsko-wiejskie				
gm. Bisztynek	65,4	3,6	19,8	3,3
m. Bisztynek	59,2	3,5	17,6	3,4
gm. Sępolec	63,8	3,5	20,3	3,1
m. Sępolec	59,4	3,4	20,5	2,9
gminy wiejskie				
Bartoszyce	71,4	3,8	20,2	3,5
Górowo Iławeckie	64,7	3,5	19,6	3,3

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Statystyczne mieszkanie w powiecie bartoszyckim posiada 3,6 izby (w województwie 3,7) oraz powierzchnię 62,3 m² (w województwie 63,9). Na jedną osobę przypada 19,8m² (w województwie 19,0 m²), a jedno mieszkanie na 3,1 osoby. Najwyższą średnią powierzchnię użytkową przypadającą na jednego mieszkańca zaobserwowano w gminie wiejskiej Bartoszyce (71,4), najniższą w gminach miejskich powiatu (58,1). Statystycznie najwięcej izb przypadających na jedno mieszkanie jest również w gminie wiejskiej Bartoszyce (3,8), najmniej natomiast na terenach miejskich gminy Sępolec (3,4). Największa powierzchnia przypadająca na jednego mieszkańca (20,5) oraz najmniejsza liczba osób na jedno mieszkanie (2,9) jest statystycznie w mieście Sępolec.

Duża liczba zabudowy mieszkaniowej w powiecie pochodzi sprzed 1945 roku. W gminach wiejskich tego typu zabudowania dochodzą do 40%. Stan tych lokali mieszkalnych jest w różny, część z nich wymaga remontu.

Na obszarze powiatu znajduje się 28,3 tys. gospodarstw domowych (tabela 19). Stanowi to 5,8% wszystkich gospodarstw domowych w województwie warmińsko-mazurskim. Przeważają gospodarstwa domowe o liczbie dwóch osób oraz czterech, jest ich po około 21,5%. Przeciętna liczba osób w jednym gospodarstwie domowych wynosi 3,1 osoby. Jest to wskaźnik wyższy niż w województwie warmińsko-mazurskim, dla którego

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

wynosi on 2,9 osoby na 1 gospodarstwo domowe. Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym w powiecie bartoszyckim jest jedną z wyższych wśród powiatów podregionu elbląskiego.

Tabela 19

Gospodarstwa domowe według liczby osób w gospodarstwie

Wyszczególnienie	Gospodarstwa domowe razem	Gospodarstwa domowe według liczby osób					Przeciętna liczba osób w gospodarstwie domowym
		1	2	3	4	5 i więcej	
w tysiącach							
warmińsko-mazurskie	483,8	111,0	110,4	97,3	91,6	73,4	2,9
Miasta	311,6	77,8	75,4	66,7	58,8	32,9	2,7
Wieś	172,2	33,2	35,0	30,6	32,8	40,6	3,3
Powiat braniewski	14,2	2,9	3,2	2,7	2,8	2,6	3,1
Powiat działowski	21,1	3,8	4,6	4,4	4,4	3,8	3,1
Powiat elbląski	17,8	3,7	3,7	3,3	3,5	3,6	3,1
Powiat bartoszycki	28,3	5,2	6,2	5,7	5,9	5,3	3,1
Powiat nowomiejski	13,5	2,5	2,8	2,7	2,6	2,8	3,2
Powiat ostródzki	34,4	6,7	7,8	7,1	6,9	5,8	3,0
Powiat m. Elbląg	49,8	14,3	12,4	10,7	8,4	4,0	2,5

Zródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

Największym problemem dotyczącym warunków zamieszkania w powiecie jest brak samodzielnych mieszkań dla części gospodarstw domowych. Na około 28,3 tys. gospodarstw domowych, które są w powiecie przypada ok. 24,7 tys. mieszkań (w tym również mieszkania niezamieszkałe). Na jedno mieszkanie przypada 1,14 gospodarstwa domowego. Wskaźnik ten nie uległ zmianie w stosunku do roku 1988, w którym wynosił też około 1,14.

Wyposażenie mieszkań w powiecie bartoszyckim pod kątem wyposażenia w sieć wodociągową nie odbiega od przeciętnych dla województwa (tabela 20). Gorsza sytuacja jest w przypadku podłączenia mieszkań do kanalizacji. W powiecie do kanalizacji podłączonych jest około 60,3% mieszkań, w przypadku województwa jest to 67,3%. W powiecie mniejsza jest również liczba mieszkań podłączona do sieci gazowej.

Tabela 20

Wyposażenie mieszkań w powiecie bartoszyckim w podstawowe elementy infrastruktury technicznej

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp spłukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz sieci	z butli	centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym do sieci					zbiorowe	indywidualne
w %											
województwo	100	96,6	88,8	89,7	67,2	88,1	81,4	49,5	41,7	43,8	35,7
powiat bartoszycki	100	97,6	89,5	88,7	60,3	87,0	79,8	41,7	49,4	36,0	42,3

Zródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 21

**Wyposażenie mieszkań w powiecie bartoszyckim w podstawowe elementy infrastruktury
technicznej wg gmin**

Wyszczególnienie	Ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg		ustęp splukiwany		łazienkę	ciepłą wodę	gaz sieci	z butli	centralne ogrzewanie	
		razem	w tym z sieci	razem	w tym do sieci					zbiorowe	indywidualne
		w %									
WOJEWÓDZTWO	100	96,6	88,8	89,7	67,2	88,1	81,4	49,5	41,7	43,8	34,4
miasta	100	99,8	98,7	97,6	92,9	94,5	89,6	75,0	19,1	62,4	25,2
wieś	100	90,7	70,5	75,0	19,6	76,2	66,2	2,5	83,6	9,5	51,5
POWIAT BARTOSZYCKI	100	97,6	89,5	88,7	60,3	87,0	79,8	41,7	49,4	36,0	41,3

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

Pod względem mieszkań podłączonych do sieci wodociągowej powiat bartoszycki zajmuje pierwsze miejsce wśród powiatów z podregionu elbląskiego. W przypadku kanalizacji zajmuje trzecią pozycję (tabela 22).

Tabela 22

Wybrane elementy infrastruktury technicznej w powiecie na tle podregionu elbląskiego

Wyszczególnienie	ogółem	W tym mieszkania wyposażone w:									
		wodociąg				kanalizacja				gaz z sieci	
		razem		w tym z sieci		Razem		w tym z odprowadzeniem do sieci			
		w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%	w tys.	%
województwo	427,1	412,5	96,6	379,3	88,8	382,9	89,7	287	67,2	211,4	49,5
powiat braniewski	13	12,4	95,4	10,8	83,1	11,3	86,9	8,3	63,8	-	
powiat działdowski	18,7	17,9	95,7	15,3	81,8	16,1	86,1	8	42,8	8,9	47,6
powiat elbląski	15,5	14,7	94,8	13,3	85,8	12,8	82,6	5,8	37,4	0,3	1,9
powiat bartoszycki	24,7	24,1	97,6	22,1	89,5	21,9	88,7	14,9	60,3	10,3	41,7
powiat ostródzki	30,9	30,2	97,7	27,6	89,3	27,1	87,7	19,1	61,8	14,1	45,6
powiat nowomiejski	11,9	11,1	93,3	8,7	73,1	9,5	79,8	3	25,2	-	0,0

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

**Wybrane elementy infrastruktury technicznej w powiecie bartoszyckim – stan na 31 XII
2005r.**

wyszczególnienie	wodociąg	łazienka	centralne ogrzewanie
gminy miejskie			
gm. Bartoszyce	99,9	95,8	88,5
gm. Górowo Iławeckie	100,0	94,1	81,6
gminy miejsko-wiejskie			
gm. Bisztynek -obszar wiejski	85,8	68,3	46,4
m. Bisztynek	99,9	91,6	67,9
gm. Sępól -obszar wiejski	87,1	71,9	47,3
m. Sępól	99,6	85,7	61,1
gminy wiejskie			
Bartoszyce	91,0	75,4	60,4
Górowo Iławeckie	84,3	73,7	42,0

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Niemalże wszystkie mieszkania na terenach miejskich powiatu bartoszyckiego zostały już podłączone do wodociągu. Korzystniej wypadają tereny miejskie na tle wiejskich jeśli porównanie zostanie udział mieszkań z łazienkami, czy centralne ogrzewanie.

2. Lokalny rynek pracy

2.1. Struktura i dynamika zatrudnienia

Z danych spisu powszechnego z roku 2002 wynika, że w powiecie bartoszyckim pracuje około 17 tys. osób. Daje to wskaźnik zatrudnienia 34,7%, czyli tyle procent osób w wieku ponad 15 lat ma zatrudnienie. W porównaniu do osób w wieku produkcyjnym wskaźnik ten wynosi 54,1%, w stosunku do ogółu mieszkańców powiatu wynosi on 26,8%. Wynika z tego, że jeden pracujący utrzymuje przeciętnie 3,73 osoby. Jest to wskaźnik gorszy od wskaźnika dla województwa, który wynosi 3,36.

Tabela 24

**Aktywność ekonomiczna ludności w wieku 15 lat i więcej według podregionów
i powiatów**

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia
		razem	pracujący	bezrobotni				
	w tysiącach						w %	
Polska	31288428	16776498	13218344	3558154	13456155	1055775	55,5	43,7
warmińsko-mazurskie	1142388	608770	437231	171539	496269	37349	55,1	39,6
Powiat bartoszycki	49967	26411	16951	9460	22384	1172	54,1	34,7
Gminy miejskie								
Bartoszyce	20933	11275	7461	3814	9066	592	55,4	36,7
Górowo Iławeckie	3832	1974	1134	840	1783	75	52,5	30,2
Gminy miejsko-wiejskie								
gm. Bisztynek	5501	2747	1785	962	2617	137	51,2	33,3
gm. Sępólno	5515	2721	1834	887	2640	154	50,8	34,2
Gminy wiejskie								
gm. Bartoszyce	8348	4613	2924	1689	3635	100	55,9	35,5
gm. Górowo Iławeckie	5838	3081	1813	1268	2643	114	53,8	31,7

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NSP

Na przestrzeni ostatnich lat w powiecie bartoszyckim podobnie jak na obszarze całego kraju można zauważyć dwa trendy na rynku pracy. Do roku 1997 liczba zatrudnionych poza rolnictwem stale rosła. Po roku 1998 nastąpił gwałtowny spadek liczby zatrudnionych.

Największe zatrudnienie w powiecie występuje w przemyśle, stanowi ono 43,3% wszystkich zatrudnionych (tabela 25). Jest to aż o 12,5% więcej niż przeciętnie w województwie. Najmniejsze zatrudnienie w powiecie występuje w rolnictwie i leśnictwie, tylko 3,8% ogółu zatrudnionych (w województwie jest to 3,4%). Niższy od wojewódzkiej jest poziom zatrudnienia w budownictwie, edukacji i handlu. Wyższy od wojewódzkiej jest poziom zatrudnienia w przemyśle, transporcie, rolnictwie i leśnictwie. Jest to zjawisko negatywne, ponieważ zatrudnienie powinno dążyć do zwiększenia zatrudnienia w handlu i usługach, w tym w usługach budowlanych. W krajach wysoko rozwiniętych poziom zatrudnienia w tych działach gospodarki sięga 70%.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 25

Pracujący w gospodarce narodowej według wybranych sekcji EKD w 2002r

wyszczególnienie	ogółem	w tym					
		Rolnictwo, łowiectwo i leśnictwo	przemysł	budownictwo	handel	transport, łączność	edukacja
Osoby							
Województwo warmińsko-mazurskie	258378	8880	82365	14145	26844	18308	33318
Powiat bartoszycki	15646	590	6784	678	1478	1639	1125
w %							
Województwo warmińsko-mazurskie	100	3,4	31,9	5,5	10,4	7,1	12,9
Powiat bartoszycki	100	3,8	43,4	4,3	9,4	10,5	7,2

¹Bez jednostek o liczbie pracujących do 9 osób oraz gospodarstw indywidualnych

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS

Przy założeniu, że około 15,6 tys. spośród zatrudnionych w powiecie bartoszyckim pracuje w przedsiębiorstwach (oraz instytucjach) zatrudniających dziewięć i więcej pracowników można stwierdzić, że około 14,1 tys. zatrudnionych jest w przedsiębiorstwach do dziewięciu zatrudnionych lub są to osoby samo zatrudniające się (przedsiębiorstwa jednoosobowe). Brak jest danych ile z tych osób pracuje poza terenem powiatu bartoszyckiego.

Powiat bartoszycki zajmuje 5 miejsce wśród powiatów ziemskich województwa warmińsko-mazurskiego pod względem liczby aktywnych zawodowo mieszkańców (16 pozycja wśród wszystkich powiatów regionu) (tabela 28). Biorąc pod uwagę liczbę pracujących powiat zajmuje 5 miejsce w regionie (7 pozycja wśród wszystkich powiatów regionu). Pod względem liczby bezrobotnych powiat bartoszycki zajmował w roku 2002 roku 20 pozycję wśród powiatów ziemskich i tą samą wśród wszystkich powiatów regionu.

Biorąc pod uwagę wskaźniki opisujące rynek pracy w województwie warmińsko-mazurskim powiat bartoszycki zajmuje wysokie miejsca. Pod względem współczynnika aktywności zawodowej, czyli wskaźnika mówiącego o stosunku osób aktywnych zawodowo do osób w wieku produkcyjnym (od 15 roku życia) powiat zajmuje 1 miejsce w województwie, zaś pod względem wskaźnika zatrudnienia miejsce 2.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Tabela 26

Miejsca powiatu bartoszyckiego pod względem elementów rynku pracy

Wyszczególnienie	Aktywni zawodowo	Liczba pracujących	Liczba bezrobotnych	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
Powiat braniewski	15	17	14	13	16	4
Powiat działdowski	8	8	8	4	9	8
Powiat elbląski	13	14	12	19	18	5
Powiat bartoszycki	5	5	5	1	2	20
Powiat nowomiejski	16	15	17	3	4	17
Powiat ostródzki	4	4	2	15	13	9
Powiat m. Elbląg	2	2	1	8	6	18
Powiat bartoszycki	10	11	7	17	20	2
Powiat kętrzyński	9	9	9	21	19	7
Powiat lidzbarski	17	16	16	16	12	11
Powiat mrągowski	14	12	15	2	3	16
Powiat nidzicki	19	19	19	20	15	10
Powiat olsztyński	3	3	4	9	5	19
Powiat szczycieński	7	7	10	12	7	15
Powiat m. Olsztyn	1	1	3	5	1	21
Powiat ełcki	6	6	6	14	11	12
Powiat giżycki	11	10	13	11	10	13
Powiat olecki	18	18	20	10	8	14
Powiat piski	12	13	11	7	14	3
Powiat gołdapski	20	20	18	6	21	1
Powiat węgorzewski	21	21	21	18	17	6

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych spisu Powszechnego

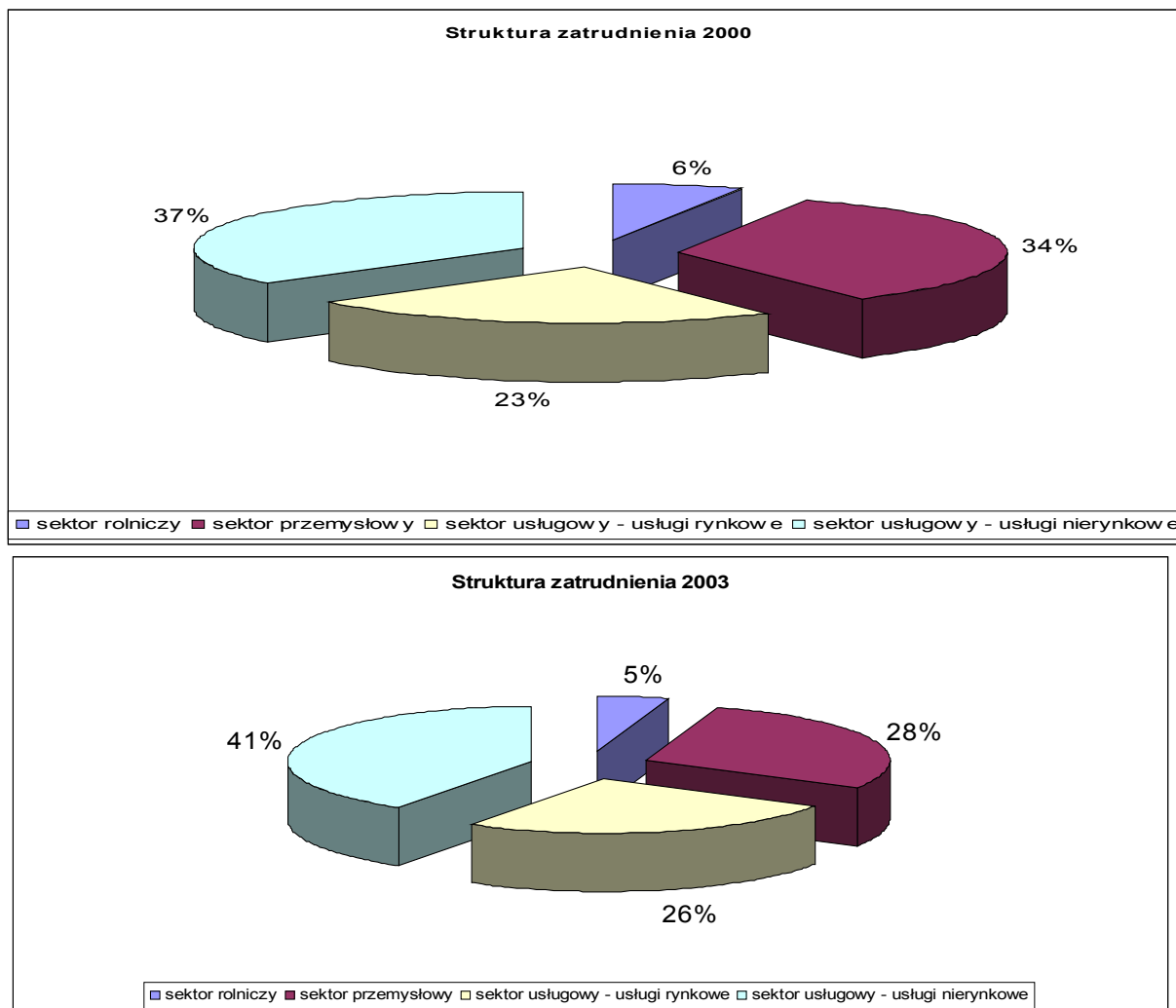
Tabela 27

Aktywność zawodowa ludności powiatu bartoszyckiego na tle regionu według powiatów (wiek pow.15 lat)

Wyszczególnienie	Ogółem	Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	Nieustalony status na rynku pracy	Współczynnik aktywności zawodowej	Wskaźnik zatrudnienia	Stopa bezrobocia
		Razem	Pracujący	Bezrobotni					
	w tysiącach						w %		
Warmińsko-mazurskie	1142,4	608,8	437,2	171,5	496,3	37,3	55,1	39,6	28,2
Miasta	704,8	375,2	277,4	97,9	302,2	27,3	55,4	40,9	26,1
Wieś	437,6	233,6	159,9	73,7	194,1	10,0	54,6	37,4	31,6
Powiat braniewski	34,9	18,8	12,6	6,2	15,6	0,6	54,7	36,6	33,1
Powiat działdowski	51,4	28,7	19,7	8,9	22,3	0,5	56,3	38,8	31,1
Powiat elbląski	44,2	23,1	15,6	7,6	20,5	0,6	53,1	35,7	32,8
POWIAT BARTOSZYCKI	70,0	39,7	29,7	10,0	29,4	1,0	57,4	43,0	25,2
Powiat nowomiejski	33,4	18,6	13,5	5,2	14,4	0,3	56,4	40,8	27,7
Powiat ostródzki	83,7	44,8	31,0	13,7	37,4	1,6	54,5	37,8	30,7
Powiat m. Elbląg	106,1	56,4	41,4	15,1	45,8	3,9	55,2	40,5	26,7
Powiat bartoszycki	50,0	26,4	17,0	9,5	22,4	1,2	54,1	34,7	35,8
Powiat kętrzyński	54,7	27,7	18,9	8,9	25,6	1,4	52,0	35,4	32,0
Powiat lidzbarski	34,9	18,6	13,0	5,6	15,7	0,5	54,3	38,0	30,0
Powiat mrągowski	40,0	21,8	15,8	6,1	16,7	1,5	56,7	40,9	27,8
Powiat nidzicki	26,7	13,8	9,6	4,2	12,3	0,6	52,9	36,7	30,5
Powiat olsztyński	87,7	46,5	34,3	12,2	37,7	3,5	55,2	40,7	26,3
Powiat szczycieński	54,6	29,1	20,7	8,4	24,0	1,5	54,8	39,0	28,9
Powiat m. Olsztyn	146,5	77,6	64,5	13,1	60,4	8,4	56,2	46,8	16,8
Powiat ełcki	65,7	33,4	23,4	10,0	27,7	4,6	54,6	38,3	30,0
Powiat giżycki	45,7	24,3	17,1	7,2	20,0	1,3	54,9	38,6	29,7
Powiat olecki	26,8	14,3	10,1	4,2	11,7	0,7	55,1	38,9	29,3
Powiat piski	44,8	23,6	15,7	7,9	19,1	2,1	55,3	36,8	33,4
Powiat gołdapski	21,2	11,3	6,9	4,4	8,8	1,1	56,1	34,4	38,6
Powiat węgorzewski	19,5	10,1	6,8	3,3	8,9	0,5	53,2	36,0	32,3

Źródło: Spis powszechny 2002, WUS Olsztyn

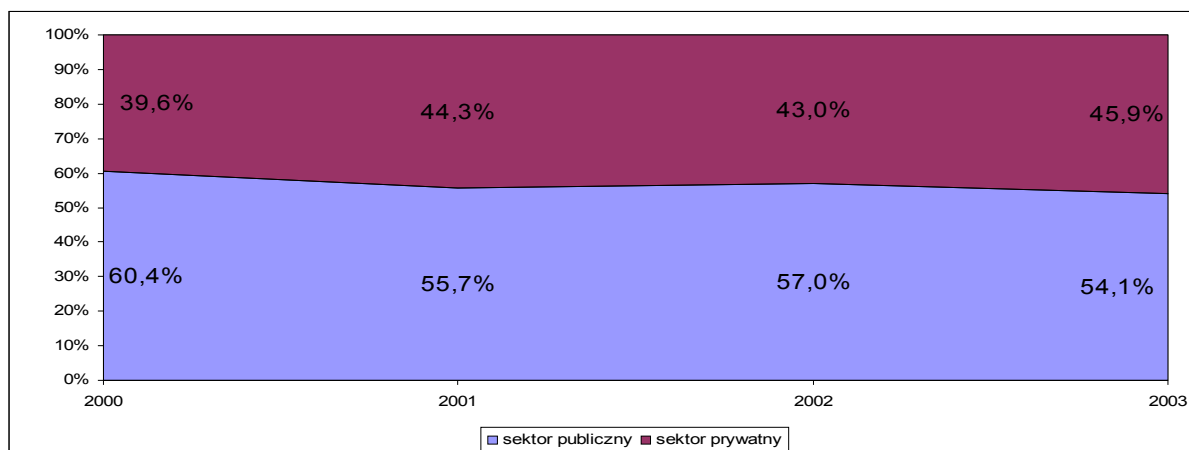
**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Rys. 4. Pracujący w głównym miejscu pracy według sektorów ekonomicznych

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Powyższe jednoznacznie wskazują na systematyczną zmianę struktury zatrudnienia i odpływ pracowników z sektora rolniczego i przemysłowego w kierunku sektora usług.

Rys. 5. Pracujący w głównym miejscu pracy według sektorów własności

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS - www.stat.gov.pl

Systematycznie wzrasta również udział sektora publicznego w tworzeniu miejsc pracy w powiecie bartoszyckim. W roku 2003 dawał on już niemalże 46% miejsc dla pracujących w głównym miejscu pracy, w stosunku do niecałych 40% w roku 2000.

2.2. Wykształcenie

Wykształcenie społeczeństwa jest jednym z kluczowych czynników rozwojowych powiatu. Poziom wykształcenia mieszkańców powiatu jest cechą charakteryzującą mieszkańców danego regionu i ważną w procesie rozwoju gospodarczego. Jednym z podstawowych obszarów w których poziom wykształcenia mieszkańców danego obszaru ma duże znaczenie jest poziom bezrobocia. Wynika to z faktu, że wśród osób bezrobotnych w całym regionie Warmii i Mazur, jak również powiatu bartoszyckiego, najmniejszą liczbę stanowią osoby z wykształceniem wyższym a największą mieszkańcy z wykształceniem podstawowym, zawodowym oraz niepełnym podstawowym.

Ludność powiatu charakteryzuje się niskim poziomem wykształcenia (tabela 29). W powiecie bartoszyckim osób z wyższym wykształceniem jest około 6%, natomiast w kraju wskaźnik ten wynosi około 10,2% (na podstawie danych GUS 2002 NSP), a w województwie warmińsko-mazurskim około 9%. Przeważająca grupa mieszkańców powiatu posiada wykształcenie podstawowe – 38%. W porównaniu do województwa jest to o niecałe 2% mniej. Nieukończone wykształcenie podstawowe posiada 6%. Niski poziom wykształcenia mieszkańców powiatu przyczynia się do wysokości stopy bezrobocia. Wynika to z faktu, że osoby o niższym wykształceniu mają mniejsze szanse na znalezienie zatrudnienia.

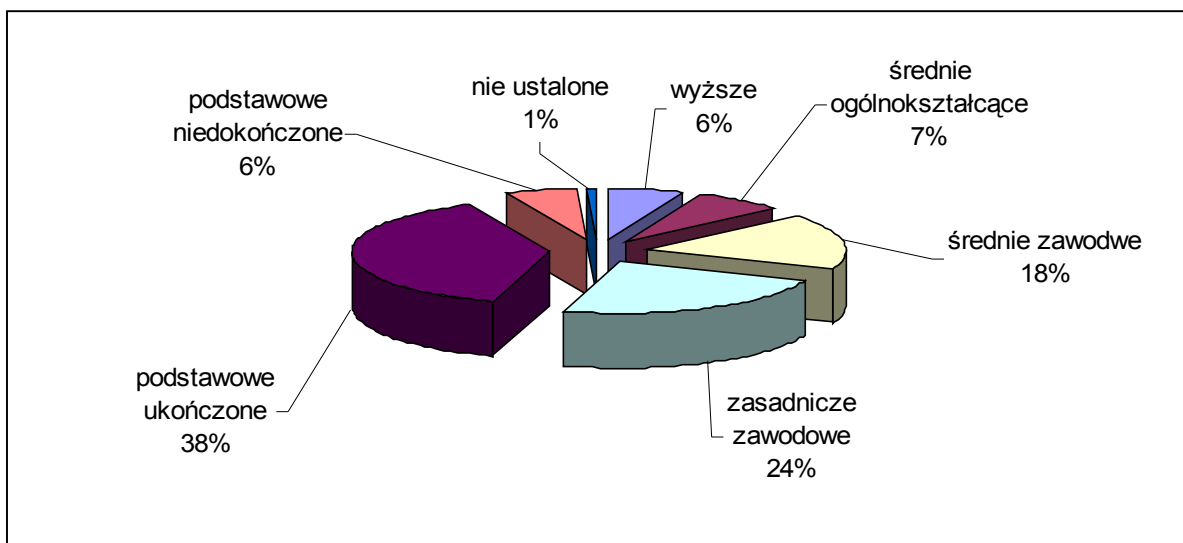
Tabela 29

Ludność w wieku 13 lat i więcej według poziomu wykształcenia, grup wieku oraz płci

Wyszczególnienie	Ogółem	Poziom wykształcenia							
		wyższe	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe ukończone	podstawowe nieukończone i bez wykształcenia szkolnego	nieustalony
			razem	ogólno-kształcące	zawodowe				
Powiat bartoszycki	52188	3138	13986	3617	8957	12124	19505	3048	387
Gminy miejskie									
Bartoszyce	21837	2111	7793	1917	5072	4711	6286	727	209
Górowo Iławeckie	3978	295	1211	484	560	902	1406	145	19
Gminy miejsko-wiejskie									
gm. Bisztynek	5744	188	1015	190	747	1405	2608	423	105
gm. Sępól	5748	151	1094	245	739	1390	2575	505	33
Gminy wiejskie									
gm. Bartoszyce	8780	234	1686	348	1185	2225	3930	699	6
gm. Górowo Iławeckie	6101	159	1187	433	654	1491	2700	549	15

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002,

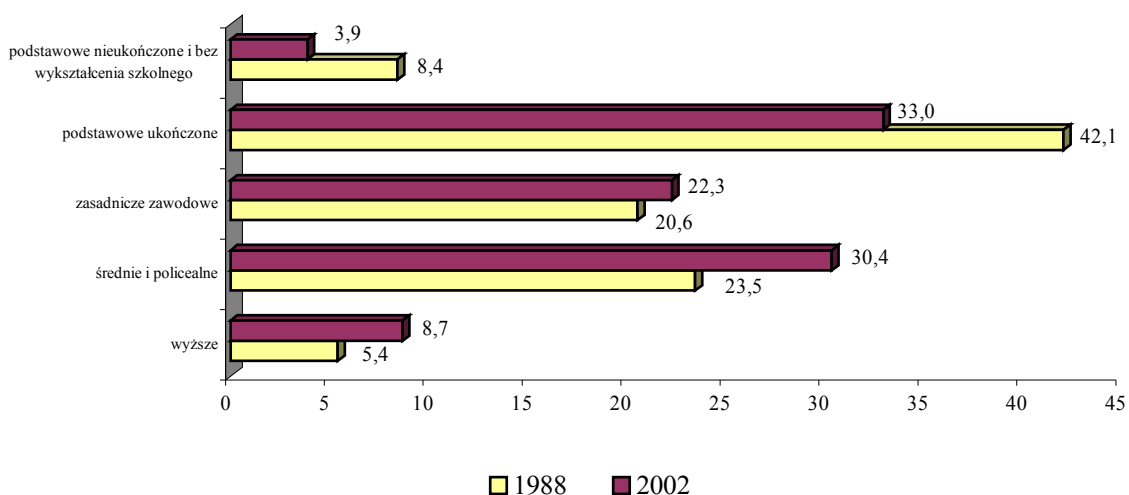

Rysunek 6. Poziom wykształcenie mieszkańców powiatu bartoszyckiego

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002

Tendencją pozytywną w regionie Warmii i Mazur jest wzrost liczby osób z wykształceniem ponadpodstwowym: z 49,5% w roku 1988 do 61,4% w 2002 roku. W tym czasie znacznie zmniejszył się udział osób z wykształceniem podstawowym nieukończonym i bez wykształcenia szkolnego z 8,4% w roku 1988 do 3,9% w 2002 roku.

**Ludność w wieku 15 lat i więcej według poziomu wykształcenia
w latach 1988 i 2002 r. (w %)**

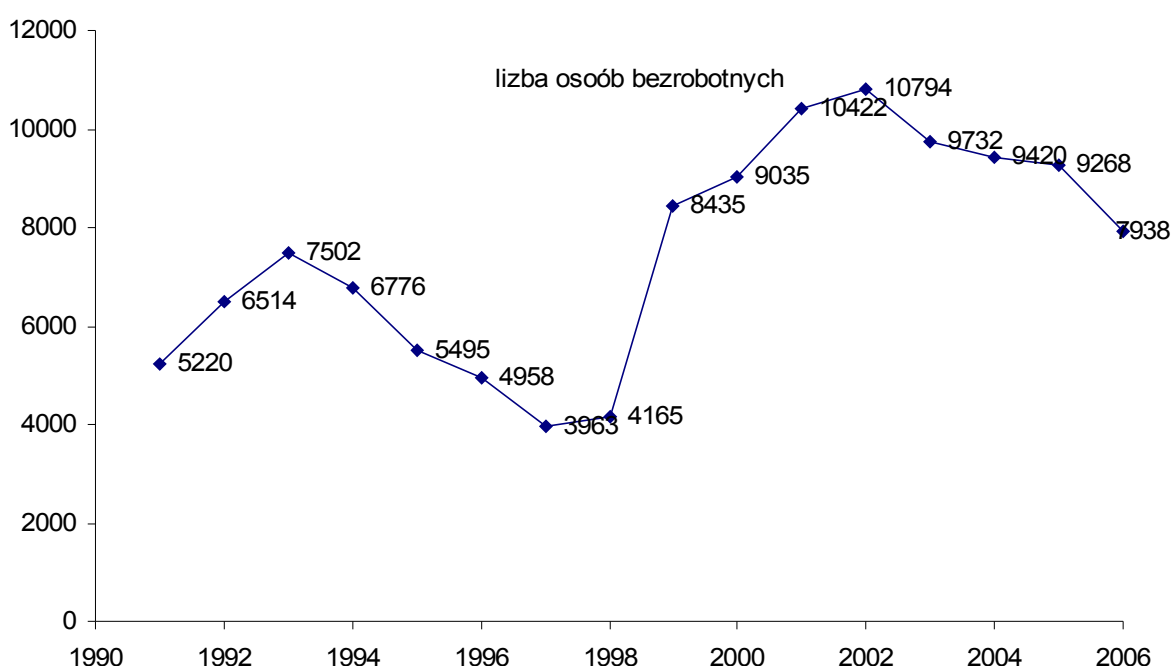
Rysunek 7. Wykształcenie ludności (powyżej 15 lat) w województwie warmińsko-mazurskim (w %)

Źródło: Spis powszechny, Olsztyn 2002.

Obszar powiatu zamieszkują głównie osoby z wykształceniem podstawowym ukończonym. Zjawisko to jest bardzo typowe dla grup społecznych zamieszkujących tereny wiejskie.

2.3. Bezrobocie

Liczba osób zarejestrowanych jako bezrobotne w powiatowym Urzędzie Pracy w Bartoszycach swoje apogeum osiągnęła w roku 2002 i od tego czasu systematycznie spada.

Rys.8. Poziom bezrobocia w powiecie w latach

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS i PUP

Największa liczba bezrobotnych w powiecie bartoszyckim przypada na lata 2001-2002 (ponad 10 tys. osób). Niemniej jednak zmiany poziomu liczby osób bezrobotnych charakteryzują się stabilnością – za wyjątkiem roku 2001, w którym odnotowano 15% wzrost bezrobocia, w pozostałych latach dynamika zmian jest jednocyfrowa.

Tabela 30

Poziom bezrobocie w powiecie bartoszyckim w latach 2003-2006

Wyszczególnienie	rok	2003	2004	2005	2006	2003=100%
Powiat bartoszycki	osób	9732	9420	9268	7938	81,6%
w tym mężczyźni	osób	4564	4467	4443	3471	76,1%
	w %	46,9%	47,4%	47,9%	43,7%	x
gminy miejskie						
Bartoszyce	osób	3306	3073	3051	2601	78,7%
Górowo Iławeckie	osób	851	837	798	634	74,5%
gminy wiejsko-miejskie						
gm. Bisztynek	osób	1041	1061	1015	914	87,8%
gm. Sępól	osób	1139	1118	1144	1031	90,5%
gminy wiejskie						
gm. Bartoszyce	osób	1893	1855	1787	1599	84,5%
gm. Górowo Iławeckie	osób	1502	1476	1473	1159	77,2%

Zródło: PUP w Bartoszykach oraz GUS

Wśród bezrobotnych przeważają kobiety. W analizowanym okresie stanowiły one zawsze ponad 50% ogółu bezrobotnych. Jednakże w ostatnim roku sytuacja kobiet na rynku pracy jeszcze się pogorszyła i stanowią one powyżej 57% ogółu bezrobotnych. Najgorzej pod tym względem przedstawia się sytuacja w gminie miejsko-wiejskiej Bisztynek, gdzie udział kobiet wynosi niemalże 60%. W gminie wiejskiej Bartoszyce struktura bezrobotnych ze względu na płeć jest najbardziej wyrównana i udział kobiet wynosi 55% ogółu.

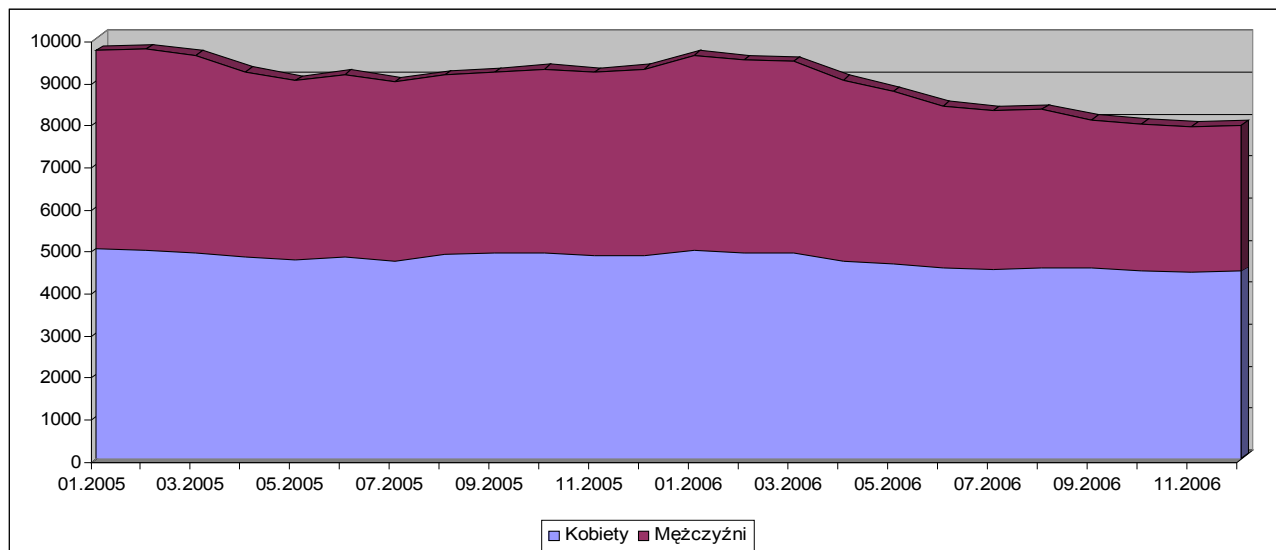
Tabela 31

Struktura bezrobocia ze względu na płeć (liczba bezrobotnych mężczyzn = 100%)

wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006
gminy miejskie				
Bartoszyce	53,2%	52,5%	51,6%	56,1%
Górowo Iławeckie	54,2%	54,7%	52,1%	55,5%
gminy wiejsko-miejskie				
gm. Bisztynek	54,5%	53,3%	54,9%	59,7%
gm. Sępól	51,3%	50,8%	50,2%	55,0%
gminy wiejskie				
gm. Bartoszyce	52,9%	51,8%	51,8%	54,0%
gm. Górowo Iławeckie	52,9%	53,4%	52,8%	58,5%

Zródło: PUP w Bartoszykach i GUS

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Rys. 9. Bezrobotni w powiecie w bartoszyckim w latach 2005-2006

Źródło: PUP w Bartoszycach i GUS

Analizując poziom bezrobocia na przełomie okresu dwóch kolejnych lat 2005-2006, można zaobserwować bardzo wyraźną tendencję spadku wskaźnika bezrobocia dla mężczyzn w okresach wiosenno-jesiennych i niewielkiego wzrostu zimą oraz niewielkich wahań wskaźnika w przypadku kobiet.

Tabela 32

Liczba bezrobotnych z prawem do zasiłku

wyszczególnienie	bez prawa do zasiłku	% w liczbie bezrobotnych	w tym kobiet	% w liczbie bezrobotnych kobiet
powiat bartoszycki	6 799,00	85,7%	4 040,00	90,4%
gminy miejskie				
Bartoszyce	2 183	83,9%	1 275	87,3%
Górowo Iławeckie	541	85,3%	313	88,9%
gminy wiejsko-miejskie				
gm. Bisztynek	757	82,8%	480	87,9%
gm. Sępól	892	86,5%	520	91,7%
gminy wiejskie				
gm. Bartoszyce	1 401	87,6%	828	95,8%
gm. Górowo Iławeckie	1 025	88,4%	624	92,0%

Źródło: PUP w Bartoszycach – stan na 31 XII 2006

Zdecydowana większość bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bartoszycach nie posiada prawa do zasiłku. Średnia dla powiatu kształtuje się na poziomie niemalże 86%. Najmniej korzystna sytuacja ma miejsce w gminie wiejskiej Górowo Iławeckie, gdzie wartość omawianego wskaźnika zbliża się do 90%. W jeszcze trudniejszej sytuacji znajdują się bezrobotne kobiety, z których tylko jedna na dziesięć pobiera zasiłek.

Najmniej korzystnie wskaźnik ten ukształtował się w gminie wiejskiej Bartoszyce, gdzie niemal 96% zarejestrowanych kobiet nie ma prawa do zasiłku.

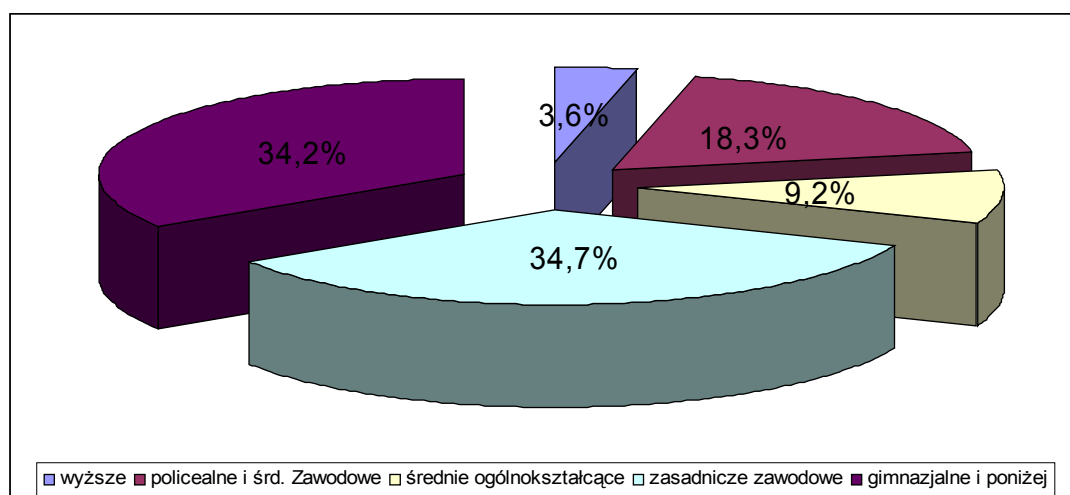
W powiecie bartoszyckim niemal 72% wszystkich bezrobotnych stanowią osoby długotrwale pozbawione pracy. W przypadku kobiet poziom tego wskaźnika kształtuje się jeszcze mniej korzystnie, bo powyżej 77% kobiet zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Bartoszykach zalicza się do kategorii osób długotrwale bezrobotnych. Co piąta osoba zarejestrowana w PUP w Bartoszykach nie ukończyła jeszcze 25 lat, a niemalże 16% zarejestrowanych bezrobotnych przekroczyło 50 rok życia. Aż 35% bezrobotnych nie może pochwalić żadnymi formalnymi kwalifikacjami.

Tabela 33

Struktura bezrobocia w powiecie bartoszyckim – stan na 31 XII 2006

Wyszczególnienie	Długotrwale bezrobotne		Osoby do 25 roku życia		Powyżej 50 roku życia		Które ukończyły szkołę wyższą, do 27 roku życia	
	Osób	%	Osób	%	Osób	%	Osób	%
Ogółem	5705	71,9%	1736	21,9%	1243	15,7%	47	0,6%
Kobiet	3454	77,3%	965	21,6%	584	13,1%	37	0,8%
Wyszczególnienie	Bez kwalifikacji zawodowych		Samotnie wychowujące co najmniej jedno dziecko do 7 roku życia		Niepełnosprawni		Liczba bezrobotnych zam. na wsi	
	Osób	%	Osób	%	Osób	%	Osób	%
Ogółem	2807	35,4%	332	4,2%	122	1,5%	4027	50,7%
Kobiet	1587	35,5%	313	7,0%	78	1,7%	2288	51,2%

Źródło: PUP w Bartoszykach

Rys. 10. Struktura bezrobocia w powiecie bartoszyckim ze względu na poziom wykształcenia

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych PUP w Bartoszykach

Osoby bez wykształcenia przynajmniej średniego w powiecie bartoszyckim stanowią niemalże 70% populacji zarejestrowanych bezrobotnych. Jedynie 3,6% bezrobotnych ma wykształcenie wyższe.

3. Pomoc społeczna

3.1. Informacje ogólne

Jednostką organizacyjną pomocy społecznej na poziomie powiatu jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie (PCPR) w Bartoszycach.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie realizuje zadania powiatu (własne i z zakresu administracji rządowej) w zakresie pomocy społecznej. Jako powiatowa jednostka organizacyjna obejmuje swoim zasięgiem całość problematyki pomocy społecznej, polityki prorodzinnej oraz wspierania osób niepełnosprawnych na obszarze powiatu bartoszyckiego. Zgodnie z artykułem 19 Ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych powiatu należy:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej, wspierania osób niepełnosprawnych i innych, których celem jest integracja osób i rodzin z grup szczególnego ryzyka - po konsultacji z właściwymi terytorialnie gminami;
- 2) prowadzenie specjalistycznego poradnictwa;
- 3) organizowanie opieki w rodzinach zastępczych, udzielanie pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie kosztów utrzymania umieszczonych w nich dzieci oraz wypłacanie wynagrodzenia z tytułu pozostawania w gotowości przyjęcia dziecka albo świadczonej opieki i wychowania niespokrewnionym z dzieckiem zawodowym rodzinom zastępczym;
- 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, w szczególności przez organizowanie i prowadzenie ośrodków adopcyjno-opiekuńczych, placówek opiekuńczo-wychowawczych, dla dzieci i młodzieży, w tym placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym, a także tworzenie i wdrażanie programów pomocy dziecku i rodzinie;
- 5) pokrywanie kosztów utrzymania dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i w rodzinach zastępczych, również na terenie innego powiatu;
- 6) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny

zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze;

- 7) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej placówki opiekuńczo-wychowawcze typu rodzinnego i socjalizacyjnego, domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, rodziny zastępcze oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 8) pomoc osobom mającym trudności w integracji ze środowiskiem, które otrzymały status uchodźcy;
- 9) pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego;
- 10) prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym oraz umieszczanie w nich skierowanych osób;
- 11) prowadzenie mieszkań chronionych dla osób z terenu więcej niż jednej gminy oraz powiatowych ośrodków wsparcia, w tym domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, z wyłączeniem środowiskowych domów samopomocy i innych ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 12) prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej;
- 13) udzielanie informacji o prawach i uprawnieniach;
- 14) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 15) doradztwo metodyczne dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- 16) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- 17) sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie, również w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu informatycznego;
- 18) sporządzanie bilansu potrzeb powiatu w zakresie pomocy społecznej;
- 19) utworzenie i utrzymywanie powiatowego centrum pomocy rodzinie, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników.

Zgodnie z Art. 20. do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

- 1) pomoc uchodźcom w zakresie indywidualnego programu integracji oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o powszechnym ubezpieczeniu w Narodowym Funduszu Zdrowia;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Strukturę organizacyjną i zakres działania Centrum określają:

- Statut Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przyjęty uchwałą nr VIII/55/03 Rady Powiatu Bartoszyckiego z dnia 26 września 2003 r., zmieniony uchwałą nr XXXII/194/05 Rady Powiatu Bartoszyckiego z dnia 28 grudnia 2005r.
- Regulamin organizacyjny Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie przyjęty uchwałą nr 26/35/99 Zarządu Powiatu Bartoszyckiego z dnia 31 sierpnia 1999 r.

W strukturach Centrum funkcjonuje od dnia 1 października 1999 r., powołany Zarządzeniem nr 17/99 Starosty Bartoszyckiego Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zespół obejmuje swoim zasięgiem teren powiatu bartoszyckiego, a zadaniem jest orzekanie do celów poza rentowych.

Służbowo i merytorycznie podlegają Powiatowemu Centrum jednostki organizacyjne pomocy społecznej, do których należą:

- Placówka wielofunkcyjna (d. Dom Dziecka) im. Janusza Korczaka w Bartoszykach,
- Rodzinny Dom Dziecka w Bartoszykach,
- Dom Pomocy Społecznej w Bartoszykach,
- Dom Pomocy Społecznej w Bisztynku
- Dom Pomocy Społecznej w Szczurkowo

3.2. Infrastruktura socjalna

W skład infrastruktury socjalnej wchodzi między innymi następujące elementy: domy pomocy społecznej, domy dziecka, rodzinne domy dziecka, środowiskowe domy samopomocy, w tym: dzienne domy pomocy, młodzieżowe ośrodki wychowawcze, pogotowia opiekuńcze, ośrodki adopcyjno-opiekuńcze, świetlice terapeutyczne i socjoterapeutyczne, świetlice środowiskowe, ogniska wychowawcze, placówki poradnictwa specjalistycznego, ośrodki interwencji kryzysowej, punkty interwencji kryzysowej, mieszkania chronione, mieszkania rówieśnicze, placówki dla osób bezdomnych, warsztaty terapii zajęciowej, zakłady aktywizacji zawodowej, zakłady pracy chronionej.

Tabela 34

Ponadgminne domy pomocy społecznej w powiecie bartoszyckim

LP.	Nazwa i adres Placówki	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
1.	Dom Pomocy Społecznej ul. Boh. Monte Cassino 4 11-200 Bartoszyce	Dom dla osób przewlekle somatycznie chorych	75	Powiat bartoszycki
2.	Dom Pomocy Społecznej ul. 9 Maja 7 11-230 Bisztynek	Dom dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet	80	Powiat bartoszycki
3.	Dom Pomocy Społecznej Szczyrkowo 11-210 Sępopol	Dom dla osób starych i przewlekle chorych	43	Powiat bartoszycki

Źródło: Urząd Marszałkowski w Olsztynie /stan na dzień 31 XII 2006 r./

Tabela 35

Gminne środowiskowe domy samopomocy

Lp.	Nazwa i adres domu	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący
1.	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Pieniężnego 10 a 11-200 Bartoszyce	40	MOPS Bartoszyce
2.	Środowiskowy Dom Samopomocy Ul. Wyszyńskiego 13 11-220 Górowo Iławeckie	40	Stowarzyszenie na Rzecz osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem” w Górowie Iławeckim

Źródło: Urząd Marszałkowski w Olsztynie /stan na dzień 31 XII 2006 r./

Tabela 35a

Placówki opiekuńczo – wychowawcze: domy dziecka

Lp.	Nazwa i adres Placówki	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
1.	Dom Dziecka im. Janusza Korczaka ul. Limanowskiego 12 11-200 Bartoszyce	Placówka typu socjalizacyjnego	55	Powiat Bartoszycki

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r./

Tabela 36

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Placówki opiekuńczo – wychowawcze: rodzinne domy dziecka

Lp.	Nazwa i adres placówki	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
1.	Rodzinny Dom Dziecka Żydowo 21 A 11-200 Bartoszyce	Placówka typu rodzinnego	7	Powiat bartoszycki

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r./

Tabela 37

Ośrodki wsparcia: dzienne domy pomocy

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący
1.	Dom Dziennego Pobytu ul. Pieniężnego 10a 11-200 Bartoszyce	50	MOPS Bartoszyce

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r./

Tabela 38

Placówki poradnictwa specjalistycznego

Lp.	Nazwa i adres placówki	Typ placówki	Ilość miejsc	Podmiot prowadzący
1.	Punkt konsultacyjno – terapeutyczny 11-200 Bartoszyce ul. Pieniężnego 10 A1	Poradnictwo prawne, psychologiczne, socjalne	Bez ograniczeń	Powiat bartoszycki

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r./

Tabela 39

Placówki inne - Kluby Integracji Społecznej funkcjonujące

lp.	nazwa KIS	podmiot prowadzący	adres
1	Klub Integracji Społecznej w Bartoszycach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach ul. Pieniężnego 10a, 11-200 Bartoszyce,
2	Klub Integracji Społecznej w Bartoszycach	Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach	GOPS Bartoszyce , ul. Pieniężnego 10a 11-200 Bartoszyce tel. 762-18-90 i 91 bartoszyce_gops@poczta.onet.pl
3	Klub Integracji Społecznej w Górowie Iławeckim	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Górowie Iławeckim	Górowo Ił., ul. Armii Czerwonej 7, 7611690, mail: baba839@wp.pl
4	Klub Integracji Społecznej w Bisztyнку	Miejski ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztyнку	11-230 Bisztynek, ul. Kościelna 39 mopsbisztynek@op.pl
5	Klub integracji Społecznej w Górowie Iławeckim	Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Górowie Iławeckim	ul. Kościuszki 11, 11-220 Górowo Iławeckie, (089) 7610777

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

6	Klub Integracji Społecznej w Sępopolu	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępopolu	Sępopól, ul. Lipowa 1
---	---	---	-----------------------

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r./

Wykaz instytucji i placówek świadczących pomoc rodzinie na terenie powiatu bartoszyckiego /stan na dzień 28.02.2006r./

L.p.	Instytucje i placówki	Adres	Forma pomocy				
			poradnictwo jakie?	finansowa	materiałn a	opieka	Inna jaka?
1.	Poradnia rodzinna	Przy parafii Św. Jana Ew. i M Bożej Częstochowskiej ul. Mazurska 5 11-200 Bartoszyce pn.- czw. 17-18	Przedmażeńskie i mażeńskie, doradztwo w zakresie NPR i komunikacji międzyosobowej				
2.	Poradnia Psychologiczno - Pedagogiczna	Ul. Kętrzyńska 44 11-200 Bartoszyce	Psychologiczno- pedagogiczne			tak	
3.	Szkoła Rodzenia	Pow. Szpital im. Jana Pawła II Ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Zajęcia teoretyczne, gymnastyczne			tak	
4.	Oddział „Caritas”	Ul. Wyszyńskiego 2 11-220 Górowo Iławeckie				tak	rzeczowa 1 posiłek
5.	Dom Samotnej Matki	-----	-----	-----	-----	-----	-----
6.	Ośrodek Adopcyjno -Opiekuńczy	-----	-----	-----	-----	-----	-----
7.	Ośrodek Interwencji Kryzysowej	3 miejsca dla matki z dzieckiem w ramach Domu Noclegowego ul. Pieniężnego 10 A 11- 200 Bartoszyce	Prawne, społeczne	-----	-----	-----	-----
8.	Ośrodek Wsparcia	Środowiskowy Dom Samopomocy ul. Pieniężnego 10 A 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	tak	Zajęcia terapeutyczne , rehabilitacyjne
		Środowiskowy Dom Samopomocy, ul. Wyszyńskiego 13 ; 11-220 Górowo Iławeckie	-----	-----	-----	tak	Zajęcia terapeutyczne , rehabilitacyjne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

9.	Poradnie Uzależnień: - dot. Alkoholu	Punkt konsultacyjny przy Stow. Profilaktyki i Terapii Uzależnień „Źródło” ul. K Marksa 10 11-200 Bartoszyce	terapia, poradnictwo	----- -	----- --	tak	-----
		„Caritas” ul. Wyszyńskiego 2 11-20 Górowo Iławeckie	-----	----- -	-pomoc rzeczowa -posiłek, przeznaczone dla 30 osób, -pomoc bezpłatna	-----	-----
		Niepubliczny Zakład Lecznictwa otwartego Psychiatrycznego i Odwykowego, Bartoszyce, ul. Marksa 10	Prawne, psychologiczne	----- -	----- --	-----	Terapia indywidual. i grupowa
		Klub Abstynenta FENIKS w Bartoszycach ul. Gdańska 1 11-200 Bartoszyce	społeczne	----- -	----- -	-----	Okresowo terapia
		Grupa AA „Ewa” przy MOPS ul. Pieniężnego 10 A 11-200 Bartoszyce	-----	----- -	-----	-----	Terapia grupowa
10.	Dot. Przemocy w rodzinie	Stowarzyszenie „Źródło” ul. K Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Prawne i psychologiczne	-----	----- -	tak	Terapia indywidualna
11.	Dot. Narkotyków	Stowarzyszenie „Źródło” ul. K Marksa 10 11-200 Bartoszyce	poradnictwo	-----	----- -	tak	-----
		Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii- Oddział Terenowy ul. Pieniężnego 10 A 11-200 Bartoszyce	poradnictwo, terapia	----- -	----- -	-----	Działania profilakt.- edukacyjne
12.	Dot. innych uzależnień	-----	-----	----- --	----- -	-----	-----
13.	Młodzieżowy Dom Kultury	u. Bohaterów Warszawy 6 11-200 Bartoszyce	-----	----- --	----- -	tak	rekreacja oddziaływanie socjaterapeut.
		ul. Mostowa 11-210 Sępól	-----	----- -	----- -	-----	Koła zainteresowań

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

	Bartoszycki Dom Kultury	ul. Bohaterów Warszawy 11	-----	-----	-----	-	-----	Animacja kultury
	Gminny Ośrodek Kultury	ul. Kościuszki 17 11-220 Górowo Iławeckie	-----	-----	-----	-	-----	Koła zainteresowań animacja kultury, sport
14.	Oratorium dla dzieci i młodzieży przy parafiach	ul. Kościelna 11-210 Sępól	-----	-----	-----	tak	tak	-----
15.	Klub Młodzieżowy	-----	-----	-----	-----	-----	-----	-----
16.	Uczniowski Klub Sportowy	Szk. Podst. Nr 3 ul. Marksa 18 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	tak	Sport rekreacja
		Szk. Podst. Nr 4 Ul. Nowowiejskiego 31 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----	Biegi na orientację, kolarstwo górskie, ciężary
		Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania ul. Leśna 1 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----	Sport rekreacja
		UKS OLIMP Gimnazjum nr2 ul. Bema 35 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----	Sport rekreacja
Uczniowski Klub Sportowy „SALOS”	Szk. Podst. Nr 1 Ul. Traugutta 23 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Sport rekreacja
	Al. Wojska Pol. 11-210 Sępól	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Rekreacja
	Ul. Kościelna 11-210 Sępól	-----	-----	-----	-----	-----	-----	Rekreacja

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

17.	Świetlica terapeutyczna	Świetlica środowiskowa „Kącik” dla dzieci z rodzin zagrożonych ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	tak	Działania profilaktyczno- opiekuńczo- wychowawcze
		„Cariras” 11-220 GórowoH.	-----	-----	tak	tak	Działania profilaktyczno- opiekuńczo- wychowawcze
		„Stokrotka” 11-211 Dzierzychowo	-----	-----	tak	tak	-----
		„Kraina Uśmiechu” przy parafii Św. Michała w Sępopolu ul. Kościelna 11-210 Sępopol	-----	-----	-----	tak	-----
		Świetlica socjoterapeutyczna ul. Kolejowa 11-230 Bisztynek	-----	-----	-----	-----	-----
		Świetlica socjoterapeutyczna Sątopy Samulewo, Osiedle 43	-----	-----	-----	-----	-----
		Świetlica środowiskowa „Pomocna Dłoń” ul. Hubalczyków 2/2 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	Zajęcia profilaktyczno edukacyjno- wychowawcze
		Świetlica środowiskowa kulturystyki i podnoszenia ciężarów Ul. Ogrodowa 7 A 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----
		Pracownia socjoterapeutyczna Przy MDK w Bartoszykach Ul. Boh. warszawy	-----	-----	-----	-----	Pracownia działań pedagogicznych z elementami socjoterapii
		Świetlica przy SP w Wojciechach	-----	-----	-----	-----	Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

		Świetlica w Łabędniku	-----	-----	-----	-----	-----
		Świetlica w Mintach	-----	-----	-----	-----	-----
		Świetlica „Iskierka” Wiatrowiec	-----	-----	-----	-----	-----
		Przy Szkole Podstawowej w Kandytach	Poradnictwo z zakresu profilaktyki uzależnień	-----	-----	tak	Posiłki, zajęcia sportowe, zajęcia komputerowe
18.	Ognisko pracy pozaszkolnej	-----	-----	-----	-----	-----	-----
19.	Świetlica dworcowa	-----	-----	-----	-----	-----	-----
20.	Pogotowie Opiekuńcze	-----	-----	-----	-----	-----	-----
21.	Ośrodek Szkolno-Wychowawczy	ul. Limanowskiego 9 11-200 Bartoszyce	Szkoła internat	-----	-----	tak	Dydaktyczno-wychowawcza
22.	Policyjna Izba Dziecka	-----	-----	-----	-----	-----	-----
23.	Dom Dziennego Pobytu	Dom Dziennego Pobytu ul. Pieniężnego 10A 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	Terapia rekreacja
24.	Rodzinny Dom Dziecka	Ul. Bohaterów Warszawy 35/3 11-200 Bartoszyce	-----	tak	tak	tak	Pełna opieka zastępcza

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

25.	Inne	Klub Seniora Ul. Mostowa 11-210 Sępopol	-----	-----	-----	-----	Rekreacja
		Punkt Konsultacyjny Ul. Mostowa 11-210 Sępopol	tak	-----	-----	-----	-----
		Punkt Informacyjno konsultacyjny ds. problemów alkoholowych, narkomanii i przemocy w rodzinie Ul. Koscielna 39 11-230 Bisztynek	tak	-----	-----	-----	-----
		Miejskie i Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych - miejska w Bartoszycach ul. Boh. Monte Ciasno1	-----	-----	-----	-----	-----
		-gminna – w Bartoszycach ul. Pieniężnego 10a	-----	-----	-----	-----	-----
		- gminna w Bisztynku ul Koscielna 39	-----	-----	-----	-----	-----
		- miejska w Górowie ul. Armii Czerwonej	-----	-----	-----	-----	-----
		- gminna w Górowie ul. Kościuszki 11	-----	-----	-----	-----	-----
		- gminna w Sępopołu ul. 22 Listopada 7	-----	-----	-----	-----	-----

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

26.	Inne	Polski Komitet Pomocy Społecznej w Bartoszycach- Zarząd Rejonowy, w tym:	Tak, dla bezrobotnych	-----	tak	tak	Usługi opiekuńcze
		-Agencja Doraźnego Zatrudnienia Bezrobotnych	Pośrednictwo w zatrudnianiu	-----	-----	-----	-----
		-Dom Noclegowy prowadzony przez PKPS Zarząd Rejonowy w Bartoszycach , ul. Pieniężnego 10a	-----	-----	-----	tak	Udzielenie schronienia
	Inne	Poradnia Konsultacyjno- terapeutyczna w MOPS w Bartoszycach ul. Pieniężnego 10 A	Prawne, socjologiczne, pedagogiczne, psychologiczne	-----	-----	-----	-----
		Miejskie Centrum Organizacji Pozarządowych w Bartoszycach ul. Pieniężnego 10a w tym: -Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych „SION”	-----	-----	-----	tak	Rehabilit., rewalidacja, integralna osób niepełnosprawnych
		-Polski Związek Niewidomych	-----	-----	tak	-----	Integracja społeczna i ochrona inwalidów wzroku
		-PCK – Zarząd Rejonowy	-----	-----	tak	tak	Szkolenia z pomocy przedmedycznej
		-Polskie Stowarzyszenie Diabetyków	Poradnictwo informacyjne	-----	-----	-----	Organizow. Samopomocy chorych na cukrzycę

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

		- Związki i Stowarzyszenia Kombatanckie	-----	-----	-----	-----	Pomoc w załatwianiu spraw urzędowych
		-Polski Związek Emerytów i Rencistów- Zarząd Rejonowy w Bartoszycach	-----	-----	-----	tak	Rekreacja, integracja i pomoc w załatwianiu spraw urzędowych
		- Polskie Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	Integracja i rehabilitacja
		-Związek Sybiraków Koło w Bartoszycach Pl. Wolności 3 11-200 Bartoszyce	Poradnictwo informacyjne	-----	-----	tak	-----
27	Inne	Dom Dziecka w Bartoszycach ul. Limanowskiego 12 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	Pełnienie opieki całkowitej, grupa wsparcia dziennego
		MOPS w Bartoszycach Ul. Pieniężnego 10a 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

	GOPS w Bartoszycach Ul. Pieniężnego 10a 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	-----
	MOPS Górowo Ił. ul. Armii Czerwonej 7	-----	-----	-----	-----	-----
	GOPS Górowo Ił. Ul. Kościuszki 17	-----	-----	-----	-----	-----
	MOPS Bisztynek Ul. Koscielna 39	-----	-----	-----	-----	-----
	MGOPS Sępól Ul. 22Lipca 7	-----	-----	-----	-----	-----
	DPS w Bartoszycach Ul. Boh. Monte Casino 4 11-200 Bartoszyce	-----	-----	-----	-----	Dla ludzi starych i przewlekle chorych
	DPS w Bisztyнку Ul. 9 Maja 7 11-230 Bisztynek	-----	-----	-----	-----	Dla kobiet niepełnospr. Intelktualnie
	DPS w Szczurkowie Szczurkowo 11-210 Sępól	-----	-----	-----	-----	Dla osób starych i przewlekle chorych
	Polski Związek Głuchych- Koło Terenowe Ul. Pieniężnego 10 A	-----	-----	-----	-----	-----
	Stowarzyszenie „Dialog” Ul. Hubalczyków 2	-----	-----	-----	-----	-----

Tabela 41

**Schroniska, domy dla bezdomnych, noclegownie, lokale socjalne i inne miejsca świadczące usługi dla osób bezdomnych
na terenie województwa warmińsko – mazurskiego wg stanu na dzień 31 stycznia 2007 r.**

Lp.	Nazwa placówki	Podmiot prowadzący	Adres	Formy pomocy
-----	----------------	--------------------	-------	--------------

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

1.	Dom Noclegowy w Bartoszcach	Zarząd Rejonowy PKPS w Bartoszcach	11-200 Bartoszyce, ul. Pieniężnego 10 A	28 miejsc noclegowych, schronienie, możliwość korzystania z obiadów DDzP, dożywianie uzupełniające w dni wolne od pracy, pomoc inf.-doradcza, elementy terapii pracą, praca socjalna, zabezpieczenie w środki czystości, pomoc w formie odzieży. - w okresie zimowym możliwość zwiększania o 6 miejsc
----	--------------------------------	---------------------------------------	--	---

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE
BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015**

Warsztaty terapii zajęciowej

L.p.	Nazwa i adres jednostki	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący
3.	Warsztaty terapii zajęciowej Ul. Bema 51 A 11-200 Bartoszyce	25	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszycach.
4.	Warsztaty terapii zajęciowej Ul. Wyszyńskiego 13 11-220 Górowo Iławeckie	25	Stowarzyszenie na Rzecz osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem” w Górowie Iławeckim

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r./

Placówki inne – Ośrodki Pomocy Społecznej

l.p.	nazwa OPS	podmiot prowadzący	adres
1	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach	Gmina Miejska Bartoszyce	ul. Pieniężnego 10A, 11-200 Bartoszyce, Tel. 0 89 762 50 30
2	Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Bartoszycach	Gmina Wiejska Bartoszyce	, ul. Pieniężnego 10A 11-200 Bartoszyce tel. 0 89762-18-90 i 91 bartoszyce_gops@poczta.onet.pl
3	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Górowie Iławeckim	Gmina Miejska Górowo Iławeckie	ul. Armii Czerwonej 7, tel. 0 89 761 16 90, mail: baba839@wp.pl
4	Miejski ośrodek Pomocy Społecznej w Bisztyнку	Gmina Miejsko-Wiejska Bisztynek	11-230 Bisztynek, ul. Kościelna 39 Tel. 0 89 718 80 31 mopsbisztynek@op.pl
5	Gminny ośrodek Pomocy Społecznej w Górowie Iławeckim	Gmina Wiejska Górowo Iławeckie	ul. Kościuszki 11, 11-220 Górowo Iławeckie, tel. 0 89 761 07 77
6	Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sępopolu	Gmina Miejsko-Wiejska Sępopol	ul. Lipowa 1 11-210 Sępopol, Tel. 0 89 761 32 20

Dane opracowano na podstawie informacji zebranych z PCPR województwa warmińsko – mazurskiego /stan na dzień 31 grudnia 2006 r.

3.3. Rodzaje świadczeń

Zgodnie z Art. 36. Ustawy o pomocy społecznej świadczeniami z pomocy społecznej są:

- 1) świadczenia pieniężne: zasiłek stały, zasiłek okresowy, zasiłek celowy i specjalny zasiłek celowy, zasiłek i pożyczka na ekonomiczne usamodzielnienie, pomoc dla rodzin zastępczych, pomoc na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki, świadczenie pieniężne na utrzymanie i pokrycie wydatków związanych z nauką języka polskiego dla uchodźców;
- 2) świadczenia niepieniężne: praca socjalna, bilet kredytowany, składki na ubezpieczenie zdrowotne, składki na ubezpieczenia społeczne, pomoc rzeczowa, w tym na ekonomiczne usamodzielnienie, sprawienie pogrzebu, poradnictwo specjalistyczne, interwencja kryzysowa, schronienie, posiłek, niezbędne ubranie, usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania, w ośrodkach wsparcia oraz w rodzinnych domach pomocy, specjalistyczne usługi opiekuńcze w miejscu zamieszkania oraz w ośrodkach wsparcia, mieszkanie chronione, pobyt i usługi w domu pomocy społecznej, opieka i wychowanie w rodzinie zastępczej i w placówce opiekuńczo-wychowawczej, pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych, w tym w mieszkaniu chronionym, pomoc w uzyskaniu zatrudnienia, pomoc na zagospodarowanie - w formie rzeczowej dla osób usamodzielnianych, szkolenia, poradnictwo rodzinne i terapia rodzinna prowadzone przez ośrodki adopcyjno-opiekuńcze.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach wykonuje świadczenia wynikające z zadań własnych i zadań zleconych przez administrację rządową.

Tabela 42

Szczegółowy budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach

Lp.	Wyszczególnienie	Plan według uchwały	Plan po zmianach	Wykonanie
1.	Przeciwdziałanie alkoholizmowi	4.525	4.525	4.525
2.	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	27.216	27.315	27.267,51
3.	Placówki opiekuńczo-wychowawcze	2.249.893	2.429.867	2.419.862,70
4.	Domy pomocy społecznej	3.894.200	5.010.788	4.983.642,92
5.	Rodziny zastępcze	1.260.000	1.274.519	1.273.705,40
6.	Powiatowe centra pomocy rodzinie	430.000	515.480	504.492,24
7.	Zespoły do spraw orzekania	107.000	106.090	106.090
8.	PFRON	-	30.480	29.258,75
9.	Pozostała działalność	6.146	112.809	111.800,83
10.	Pozostała działalność	3.000	2.170	1.215
11.	Dokształcanie i doskonalenie nauczycieli	5.114	3.000	3.000
12.	Łącznie	7.987.094	9.517.043	9.464.869,35

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach - sprawozdanie za rok 2006

Budżet Centrum w roku 2006 według uchwały przewidywał środki w wysokości 7.987.094 złote, co stanowiło 96,52 % wykonania roku 2005. Po kolejnych zmianach budżet zamknął się kwotą 9.517.043 złote, stanowiąc tym samym 114,37 % wykonania roku 2005. Stanowiło to wystarczające środki na zabezpieczenie właściwej realizacji zarówno podstawowych, jak i podejmowanych dodatkowo zadań Powiatowego Centrum.

Budżetu nie wykonano na ogólną kwotę 52.173,65 złote, na którą złożyło się w szczególności:

- 27.145,08 zł. – domy pomocy społecznej.
- 813,60 zł. – rodziny zastępcze
- 10.004,30 zł. – placówki opiekuńczo – wychowawcze
- 10.987,76 zł. - Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
- 1.221,25 zł. – PFRON
- 1.008,17 zł. – pozostała działalność
- 955 zł. – pozostała działalność – to środki nie wykorzystane na opłaty za usługę przewożenia zwłok osób zmarłych lub zabitych na terenie powiatu do prosektorium.

Domy pomocy społecznej

W powiecie bartoszyckim funkcjonują trzy domy pomocy społecznej dysponujące łącznie 198 miejscami. Są to:

- Dom Pomocy Społecznej w Bartoszycach dla osób starych i przewlekle chorych – 75 miejsc
- Dom Pomocy Społecznej w Bisztyнку dla niepełnosprawnych intelektualnie kobiet – 80 miejsc
- Dom Pomocy Społecznej w Szczurkowie dla osób starych i przewlekle chorych – 43 miejsca

W roku sprawozdawczym w ramach procesów standaryzacją wydatkowano 734.580 złotych, w tym: 277.546 zł. – środki pozyskane z budżetu Wojewody, 105.551 zł. – środki pozyskane z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozostających w dyspozycji Marszałka Województwa, 351.483 zł. – środki własne powiatu.

Plan budżetu domów 2006 r. stanowił 91,68 % wykonania roku 2005. Po kolejnych zwiększeniach budżetu stanowił kwotę 5.010.788 złotych co stanowiło 117,97 %. Na tę wysokość składało się:

- 3.265.874 zł. – dotacja z budżetu wojewody
- 1.352.824 zł. – dochody z opłat wnoszonych przez mieszkańców oraz z opłat wnoszonych przez gminy.
- 105.551 zł. – środki pozyskane z PFRON,
- 286.539 zł. – środki własne powiatu.

Wykonanie budżetu było niższe od planu o 27.145,08 złotych.

Zastępcza opieka rodzinna:

W 2006 r. utworzonych zostało 13 rodzin, w których umieszczono 20 dzieci. Łącznie rodziny zastępcze opuściło w 2006 r. 28 dzieci, w tym: 1 zostało adoptowane; 3 powróciło do środowiska rodzinnego; 5 zostało przeniesione do placówki opiekuńczo – wychowawczej; 2 do innej rodziny zastępczej, a 17 w związku z usamodzielnieniem. Rozwiązane zostało 18 rodzin. Spośród 110 dzieci umieszczonych w rodzinach pomoc w wysokości:

- 40% podstawy otrzymywało 78 dzieci,
- 60% podstawy otrzymywało 31 dzieci,
- 80% podstawy otrzymywało 1 dziecko.

Żadna rodzina nie złożyła wniosku o przyznanie pomocy w związku z przypadkiem losowym, a więc pomoc taka nie została w roku sprawozdawczym udzielona nikomu z podopiecznych. Natomiast wszystkim nowo utworzonym rodzinom udzielono jednorazowej pomocy pieniężnej na częściowe pokrycie potrzeb przyjmowanego do rodziny dziecka. pomoc ta przeznaczona była na zaspokojenie najpilniejszych potrzeb w postaci: odzieży, obuwia, sprzętów do spania itp. 6 rodzin otrzymywało, jako rodziny niespokrewnione 10% dodatek z tytułu sprawowania osobistej opieki i wychowania nad dzieckiem.

Tabela 43

Stan rodzin zastępczych w 2006 r.

Okres	Liczba rodzin	Liczba dzieci
01.01.2006 r.	90	118
Rodziny utworzone	13	20
Rodziny rozwiązane	18	28
31.12.2006 r.	85	110

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach - sprawozdanie za rok 2006

Tabela 44

Rodziny zastępcze według miejsca zamieszkania

Miasto / Gmina	Liczba rodzin	Liczba dzieci
Miasto Bartoszyce	29	34
Gmina Bartoszyce	17	25
Miasto i Gmina Bisztynek	16	22
Miasto Górowo Iławeckie	7	7
Gmina Górowo Iławeckie	13	19
Miasto i Gmina Sępól	3	3
Razem	85	110

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach - sprawozdanie za rok 2006

Budżet rodzin zastępczych

Środki finansowe tego rozdziału przewidywały świadczenia dla rodzin zastępczych, świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków, opłaty za szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze, wynagrodzenia zawodowych rodzin zastępczych oraz opłaty związane z realizacją

porozumień w sprawie zwrotu kosztów utrzymania dzieci pochodzących z powiatu bartoszyckiego w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

Tabela 45

Szczegółowe struktura wykonania budżetu dla rodzin zastępczych

	Rodzaj świadczenia	Wysokość środków
Świadczenia dla rodzin zastępczych	Pomoc miesięczna na pokrycie kosztów utrzymania	956.264,54
	Pomoc losowa	-
	Pomoc jednorazowa na przyjęcie dziecka	11.995,40
	Wynagrodzenie zawodowej rodziny zastępczej	22.417,92
Świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków	Pomoc na kontynuowanie nauki	161.398,52
	Pomoc rzeczowa na zagospodarowanie	9.636,85
	Jednorazowa pomoc pieniężna na usamodzielnienie	-
Szkolenia kandydatów na rodziny zastępcze	Opłata kosztów szkolenia	876,30
Realizacja porozumień między powiatami	Zwrot kosztów utrzymania dzieci z powiatu bartoszyckiego w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów	111.115,87
Razem		1.273.705,40

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszycach - sprawozdanie za rok 2006

Zgodnie z zapisem art. 86 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej na terenie innego powiatu, powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem w rodzinie zastępczej ponosi wydatki na jego utrzymanie w kwocie świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej. Zasady zwrotu tych wydatków określają porozumienia zawarte między powiatami. Powiat bartoszycki zawarł porozumienia z następującymi powiatami: elbląski grodzki, braniewski, olsztyński ziemski, olsztyński grodzki, sztumski, Miasto Dąbrowa Górnicza, ostródzki. Na terenie powyższych powiatów przebywało w 2006 r. 12 dzieci z powiatu bartoszyckiego. Na realizację zawartych porozumień wydano łącznie 111.115,87 zł.

Na terenie powiatu bartoszyckiego przebywało 5 dzieci pochodzących z innego powiatu. Tytułem zwrotu kosztów otrzymano kwotę w wysokości 33.829,82 zł.

Odpłatność rodziców i opiekunów za pobyt dzieci w rodzinnej opiece zastępczej

W związku z pobytem dzieci w rodzinach zastępczych rodzice i opiekunowie dzieci zobowiązani są do ponoszenia odpłatności za ten pobyt. Ustalanie wysokości odpłatności regulowana jest rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie rodzin zastępczych oraz uchwałą nr XVI/97/04 Rady Powiatu Bartoszyckiego z dnia 29 czerwca 2004 r. w sprawie określenia zasad częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłat za pobyt dziecka w rodzinie zastępczej i placówce opiekuńczo – wychowawczej, zmienionej uchwałą nr XVIII/120/04 Rady Powiatu Bartoszyckiego z dnia 18 listopada 2004 r. W roku sprawozdawczym wydano 77 decyzji w sprawie odpłatności, w tym:

- 17 decyzje ustalające odpłatność,
- 57 decyzji całkowicie zwalniających z odpłatności,
- 3 decyzje odstępujące od ustalania odpłatności w związku z obowiązkiem alimentacyjnym, który zgodnie z przepisami stanowi podstawę do takiego rozstrzygnięcia.

Całkowite zwolnienie z odpłatności następowało w przypadku stwierdzenia braku dochodu, bezrobocia, niepełnosprawności, pozostawania na utrzymaniu osób obcych, trudnej sytuacji społecznej i występowania różnego rodzaju patologii.

Należności z tytułu odpłatności podlegają egzekucji administracyjnej. W ramach postępowań egzekucyjnych wysłano 69 upomnień i złożono 56 tytułów wykonawczych do organów egzekucyjnych. W 2006 roku z tytułu odpłatności uzyskano kwotę 9.674,97 złote, na którą złożyło się:

- dobrowolna realizacja decyzji ustalających odpłatność i należności główne z postępowań egzekucyjnych – 8.163,72 zł.,
- odsetki z postępowań egzekucyjnych – 1.511,25 zł.

Zastępcza opieka instytucjonalna

Zastępczą opiekę instytucjonalną w powiecie bartoszyckim zapewniają dwie placówki opiekuńczo-wychowawcze: rodzinna i socjalizacyjna.

Tabela 46

Szczegółowy budżet placówki opiekuńczo – wychowawcze

Wyszczególnienie	Plan według uchwały	Plan po zmianach	Wykonanie
Rodzinny Dom Dziecka	116.183	124.924	124.783,47
Dom Dziecka	1.500.000	1.607.690	1.604.686,18
Usamodzielnienia	98.000	115.300	114.328,87
Wydatki inwestycyjne	-	15.000	14.884
Realizacja porozumień między powiatami	535.710	566.953	561.180,18
Razem	2.249.893	2.429.867	2.419.862,70

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach - sprawozdanie za rok 2006

Placówka rodzinna to Rodzinny Dom Dziecka, w którym w 2006 roku przebywało 7 dzieci, przy czym 6 przebywało przez cały rok, a jedno dziecko zostało przeniesione z rodziny zastępczej w dniu 17 marca 2006 r. W Domu zatrudnione są dwie osoby w pełnym wymiarze czasu pracy: wychowawca kierujący Domem i opiekun. Wychowankowie Rodzinnego Domu pochodzą z terenu powiatu olsztyńskiego ziemskiego, olsztyńskiego grodzkiego oraz powiatu bartoszyckiego.

Placówka socjalizacyjna to Dom Dziecka im. Janusza Korczaka w Bartoszykach.

Organizację Domu określa Regulamin organizacyjny przyjęty uchwałą nr 18/26/03 Zarządu Powiatu Bartoszyckiego z dnia 24 września 2003 roku. Placówka posiada również wpis do Rejestru

Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych Wojewody Warmińsko – Mazurskiego pod numerem PS.IV.9019-XVI.1/02.

W dniu 01.01.2006 r. w Domu przebywało 54 dzieci. W trakcie roku do Domu przybyło 15 dzieci. Wszystkie nowo przyjęte dzieci pochodziły z powiatu bartoszyckiego. Opuściło Dom 17 wychowanków, w tym: 9 na skutek zmiany postanowienia sądu opiekuńczego i powrotem do środowiska rodzinnego, 6 w związku z ukończeniem 18 roku życia i usamodzielnieniem; 2 sąd opiekuńczy zmienił środek wychowawczy na pobyt w placówce resocjalizacyjnej. Na koniec roku 2006 w Domu przebywało 52 dzieci, z których 2 to sieroty a 13 to półsieroty biologiczne, a pozostałe to sieroty społeczne. W roku sprawozdawczym przyjęto do Domu 15 dzieci. Wszystkie one pochodzą z naszego powiatu. W roku 2006 dzieci uczęszczały do następujących szkół:

- szkoły podstawowe – 14 dzieci,
- gimnazja – 11 dzieci,
- szkoły specjalne – 13 dzieci, w tym: 3 dzieci w szkole podstawowej, 4 w gimnazjum, 4 w klasach życia i 2 w szkole zawodowej
- szkoły średnie – 12 dzieci, w tym: 2 dzieci w Ochotniczych Hufcach Pracy, 4 w liceach, 5 w szkołach zawodowych.

W Domu przebywało również 2 dzieci w wieku przedszkolnym, które na co dzień uczęszczają do Przedszkola Publicznego nr 9.

Usamodzielnienie wychowanków

Tabela 47

Szczegółowe wydatki na usamodzielnienia

Rodzaj świadczenia	Wykonanie
Jednorazowe świadczenie pieniężne na usamodzielnienie	13.072
Miesięczne świadczenie na kontynuowanie nauki	74.758,20
Świadczenie na zagospodarowanie w formie rzeczowe	26.498,67
Razem	114.328,87

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszycach - sprawozdanie za rok 2006

Realizacja porozumień między powiatami

Powiat bartoszycki zawarł porozumienia z 8 powiatami, na terenie których przebywają w placówkach dzieci pochodzące z powiatu bartoszyckiego oraz z 3 powiatami, z których pochodzą dzieci przebywające w placówkach opiekuńczo – wychowawczych powiatu bartoszyckiego.

Tabela 48

Realizacja porozumień między powiatami

	Plan według uchwały	Plan po zmianach	Wykonanie
Dotacje przekazane innym powiatom	535.710	566.953	561.180,18
Dotacje otrzymane z innych powiatów	547.128	565.324	565.244,08

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszycach - sprawozdanie za rok 2006

Realizacja zadań wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności - rozdział 85321

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności powołany został Zarządzeniem nr 17/99 Starosty Bartoszyckiego z dnia 1 października 1999 r. w celu realizacji zadań związanych z orzecznictwem do celów poza rentowych, takich jak zatrudnienie, rehabilitacja, pomoc społeczna, ulgi i uprawnienia. Szczegółową strukturę i zasady działania Zespołu określa ustawa o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 lipca 2003 r. w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności (Dz. U.nr 139 z 2003r., poz.1328) oraz rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 1 lutego 2002 roku w sprawie kryteriów oceny niepełnosprawności u osób w wieku do 16 roku życia (Dz.U. nr 17 z 2002 r. poz. 162).

Kadra Zespołu w 2006 roku liczyła 20 osób, w tym:

- przewodniczący Zespołu,
- sekretarz Zespołu,
- 6 lekarzy różnych specjalności,
- 2 psychologów,
- 2 doradców zawodowych,
- 4 pedagogów,
- 4 pracowników socjalnych,

W roku sprawozdawczym do Zespołu wpłynęły 1.549 wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności, w tym;

- 1217 wniosków o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, które dotyczą osób powyżej 16 roku życia,
- 332 wnioski o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, które dotyczą osób przed 16 rokiem życia.

W roku 2006 w stosunku do roku poprzedniego nastąpił ponad 5.% wzrost składanych wniosków, co jest wyrazem zarówno coraz szerszego kręgu ubóstwa w społeczeństwie i poszukiwania możliwości uzyskania źródeł dochodów, jak i wyrazem szerszego rozpowszechnienia informacji o działalności Powiatowego Zespołu.

Wydano 1.448 orzeczeń, w tym:

- 1.034 orzeczeń o stopniu niepełnosprawności,
- 279 orzeczeń o niepełnosprawności,

- 100 orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych,
- 35 orzeczeń o odmowie wydania orzeczenia.

Orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności otrzymało w 2006 r.:

- 650 kobiet i dziewcząt,
- 663 mężczyzn i chłopców

Wydano orzeczenia o zaliczeniu do:

- lekkiego stopnia niepełnosprawności – 128 osobom,
- umiarkowanego stopnia niepełnosprawności – 572 osobom,
- znacznego stopnia niepełnosprawności - 334 osobom.

Zespół wydawał również w imieniu Starosty legitymacje osób niepełnosprawnych, dające osobom niepełnosprawnym możliwość korzystania z ulg i uprawnień. W 2006 r. wydanych zostało 437 legitymacji , w tym:

- 117 legitymacji dla osób przed 16 rokiem życia,
- 320 legitymacji dla osób powyżej 16 roku życia .

Tabela 49

Szczegółowe wydatki Powiatowego Zespołu

Lp.	Wyszczególnienie	Wykonanie
1.	Wynagrodzenie z pochodnymi	58.403
2.	Umowy cywilno-prawne	32.082
3.	Pozostałe wydatki	15.605
RAZEM		106.090

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszczycach - sprawozdanie za rok 2006

Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych

Na budżet tego rozdziału składa się 2,5% odpis od wykorzystanych środków przeznaczonych na realizację zadań powiatu związanych z rehabilitacją społeczną i zawodową osób niepełnosprawnych wynikających z ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Środki te przeznaczone zostały i wykorzystane na bieżące wydatki związane z obsługą zadań oraz na utrzymanie Powiatowego Centrum:

- zakup materiałów i wyposażenia – 16.670,68 zł.,
 - usługi pozostałe: opłaty pocztowe, telefoniczne, szkolenia, utrzymanie pomieszczeń – 2.301,03 zł.
 - malowanie pozostałych pomieszczeń Centrum, rozpoczęte w 2005 r. – 5.236,24 zł.,
- opłaty związane z formalno – merytoryczną weryfikacją kosztorysów budowlanych w ramach likwidacji barier architektonicznych – 5.050,80 zł.

Rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych.

Powiatowe Centrum realizuje zadania wynikające z ustawy z dnia 27 sierpnia 1997r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. Zgodnie z zapisem art. 35a ust. 3 ustawy Rada Powiatu w formie uchwały określa zadania na które przeznaczają środki Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przyznane powiatowi według algorytmu. Algorytm przekazywania środków PFRON samorządom powiatowym reguluje rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz.U. nr 88 z 2003r., poz.808 z późniejszymi zmianami). W 2006 r. powiat, podejmując uchwałę nr XXXV/204/06 Rady Powiatu Bartoszyckiego z dnia 24 marca 2006 r. przeznaczył otrzymane środki w kwocie 1.046.422 zł. na realizację następujących zadań :

- dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów,
- udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej,
- finansowanie szkoleń organizowanych przez kierownika Powiatowego Urzędu Pracy,
- dofinansowanie kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej.

W 2006 r. przyjęto i rozpatrzono 684 wnioski o dofinansowanie ze środków PFRON, w tym:

- 22 wnioski o dofinansowanie sportu, kultury, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych,
- 95 wniosków o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się,
- 293 wnioski o dofinansowanie udziału w turnusie rehabilitacyjnym,
- 271 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny,
- 2 wnioski o udzielenie pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej.
- 1 wniosek o utworzenie warsztatów terapii zajęciowej

Dofinansowanie udziału w turnusie rehabilitacyjnym.

Rozpatrywanie wniosków o dofinansowanie do turnusu w 2006 r. odbywało się w oparciu o rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 maja 2003r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz.U. nr 100 z 2003r., poz. 926). Z ogólnej liczby 293 złożonych wniosków 134 zostało rozpatrzonych pozytywnie. Przyznane dofinansowanie do pobytu na turnusie zostało wykorzystane przez 159 osób, w tym :

- 34 dzieci,
- 81 osób dorosłych,
- 44 opiekunów, z których 29 towarzyszyło dzieciom, a 15 osobom dorosłym.

Kwota dofinansowania do pobytu na turnusie rehabilitacyjnym wyniosła 93.824 zł. z czego:

- 23.200 zł. przeznaczono na turnusy dzieci i młodzieży,
- 51.059 zł. przeznaczono na turnusy dla dorosłych,
- 19.565 zł. przeznaczono na pobyt opiekunów.

Wśród uczestników turnusów było 38 mieszkańców wsi, którzy wykorzystali kwotę 25.302 zł.

Bariery architektoniczne i w komunikowaniu się.

W 2006 roku wpłynęły 95 wnioski o dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i w komunikowaniu się, z których pozytywnie rozpatrzono 75 i z tymi wnioskodawcami podpisano stosowne umowy. Zrealizowano wszystkie umowy. Zrealizowano 18 umów o likwidację barier architektonicznych i 57 umów o likwidację barier w komunikowaniu się w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych.

Ogółem na likwidację barier wydatkowano 194.511 złotych, z czego:

- 81.510 zł. na bariery architektoniczne,
- 113.001 zł. na bariery w komunikowaniu się .

Z wyżej wymienionej ogólnej kwoty 194.511 zł. przeznaczono:

- 189.547 zł. na potrzeby osób dorosłych,
- 4.964 zł. na potrzeby dzieci.

30 osób, które skorzystały z dofinansowania likwidacji barier pochodziło ze wsi. Wysokość dofinansowania przeznaczona dla tych osób wynosiła 83.052 zł. Pozostałe osoby były mieszkańcami miast. W ramach likwidacji barier architektonicznych przystosowywano mieszkania do potrzeb osób niepełnosprawnych poprzez między innymi montaż urządzeń higieniczno-sanitarnych, uchwyty i poręczy oraz krzesełek umożliwiających samodzielne korzystanie z tych urządzeń przez osoby niepełnosprawne. W ramach likwidacji barier w komunikowaniu się dofinansowywano głównie zakup aparatów słuchowych.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych.

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

Złożono 22 wnioski o dofinansowanie organizacji imprez integracyjnych, sportowych i turystyczno-rekreacyjnych. Rozpatrzono pozytywnie 10 wniosków i przyznano dofinansowanie w wysokości 27.405 zł.

Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

O dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz sprzęt rehabilitacyjny zwróciło się 262 osoby fizyczne. Pozytywnie rozpatrzono 237 wniosków, a przyznane dofinansowanie zamknęło się kwotą 192.368 złotych, z czego:

- 77.762 zł. przeznaczono na osoby dorosłe,
- 114.606 zł. przeznaczono na dzieci i młodzież.

Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej lub rolniczej.

Przyjęto 2 wnioski o udzielenie pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej. Oba zostały rozpatrzone negatywnie.

Warsztaty Terapii Zajęciowej

W roku 2006 dofinansowano 2 warsztaty terapii zajęciowej:

- Stowarzyszenie na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „Jesteśmy Razem” – dofinansowanie na kwotę 295.000zł.
- Warsztaty Terapii Zajęciowej w Bartoszcach prowadzone przez Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION - dofinansowanie na kwotę 386.250 zł

Tabela 50

Limity środków na rehabilitację społeczną i zawodową

Zadania	Plan według uchwały	Plan po zmianach	Wykonanie
Finansowanie kosztów szkoleń	15.000	15.000	14.706
Pożyczki na rozpoczęcie działalności gospodarczej	40.000	--	--
Rehabilitacja zawodowa - razem	55.000	15.000	14.706
Dofinansowanie turnusów rehabilitacyjnych	96.072	96.072	93.824
Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki	30.000	30.000	23.734
Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze	140.000	207.791	207.395
Likwidacja barier architektonicznych i w komunikowaniu się	140.000	195.000	194.511
Dofinansowanie kosztów tworzenia i działania WTZ, w tym	585.350	675.350	865.043
funkcjonowanie WTZ przy SION w Bartoszcach,	335.350	380.350	390.043
utworzenie i funkcjonowanie WTZ przy JESTEŚMY RAZEM w Górowie II.	250.000	295.000	295.000
Rehabilitacja społeczna - razem	991.422	1.204.213	1.204.507
Razem rehabilitacja społeczna i zawodowa	1.046.422	1.219.213	1.219.213

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszcach - sprawozdanie za rok 2006

Realizacja zadań wynikających z innych ustaw

Składki na ubezpieczenia zdrowotne

Ubezpieczenie zdrowotne dotyczyło osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej oraz dzieci i młodzieży szkolnej pozbawionej całkowitej lub częściowej opieki rodziców, przebywających w niektórych rodzajach placówek opiekuńczo-wychowawczych i domach pomocy społecznej. Jest to zadanie z zakresu administracji rządowej, realizowane na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 26 maja 1999 r. pomiędzy Wojewodą Warmińsko-Mazurskim a Zarządem Powiatu Bartoszyckiego.

Tabela 51

Wydatki na ubezpieczenia zdrowotne

Plan według uchwały	Plan po zmianach	Wykonanie
27.216	27.315	27.276,51

Źródło: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bartoszykach - sprawozdanie za rok 2006

Pozostała działalność

Budżet tego rozdziału obejmuje środki:

- odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nauczycieli – emerytów – 10.883 zł.,
- odpisu na nagrody dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej dla wychowawców za szczególne osiągnięcia w pracy wychowawczej – 6.127,69 zł.,

utworzenie oddziału interwencyjnego i mieszkania chronionego na bazie Domu Dziecka - 94.790,14

Podejmowanie działań dodatkowych

W 2006 roku pracownicy merytoryczni Powiatowego Centrum opracowali dwa projekty, które zostały zgłoszone do otwartych konkursów ofert. Obydwa zyskały uznanie i otrzymały dotację na realizację:

1. Utworzenie oddziału interwencyjnego jako etap przekształcania placówki opiekuńczo-wychowawczej w placówkę wielofunkcyjną
2. Utworzenie mieszkania chronionego dla pełnoletnich wychowanków rodzin zastępczych placówek opiekuńczo-wychowawczych

Na realizację powyższych projektów uzyskano kwotę 70.000 złotych z Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej.

„Powiatowy Punkt Konsultacyjny dla osób dotkniętych problemami uzależnienia oraz przemocy domowej”- na prowadzenie Punktu otrzymano środki z Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko – Mazurskiego. Projekt był realizowany w okresie od 20.09.2005 r. do 31.03.2006 r. Kwota dofinansowania wynosiła 9.625 zł., z czego na rok 2006 przeznaczone było 4.525 zł.

Uruchomiono Ośrodek Informacji dla Osób Niepełnosprawnych - Ośrodek został uruchomiony na podstawie projektu, który uzyskał dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w Warszawie w kwocie 75.864,06 złotych. Ośrodek został zorganizowany w ramach działu Poradnictwa i Konsultacji Powiatowego Centrum.

„ Program wyrównywania różnic między regionami” - w 2006 roku podjęto działania w trzech obszarach tego programu:

- obszar B – likwidacja barier architektonicznych w placówkach oświatowych i zakładach opieki zdrowotnej,
- obszar C – wyposażenie nowych miejsc pracy dla osób niepełnosprawnych odpowiednio do ich potrzeb i możliwości,
- obszar D – likwidacja barier transportowych,

Łącznie na wszystkie obszary uzyskano kwotę 275.347,37. zł., w tym:

- obszar B – 31.110 zł.
- obszar C – 154.237,37 zł.
- obszar D – 90.000 zł.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

W 2006 roku realizacją zadań zajmowała się 20 osobowa kadra merytoryczna, w wymiarze 19,75. etatu. Wspierano się również pracami interwencyjnymi i umowami stażowymi finansowanymi przez Powiatowy Urząd Pracy.

Tabela 52

Budżet Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie

Wykonanie roku 2005	Plan według uchwały	Plan po zmianach	Wykonanie roku 2006
364.668	430.000	515.480	504.492,24

4. Grupy wymagające wsparcia

4.1. Osoby niepełnosprawne

Prawie, co ósmy mieszkaniec powiatu bartoszyckiego jest osobą niepełnosprawną. Osoby niepełnosprawne w powiecie bartoszyckim stanowią ponad 15% mieszkańców (tabela 53). Najwięcej osób niepełnosprawnych w strukturze mieszkańców znajduje się w gminie wiejskiej Górowo Iławeckie (18,7%) i gm. miejsko-wiejskiej Bisztynek (18,4%), najmniej zaś w gminie miejskiej Bartoszyce (13%).

Tabela 53

Liczba osób niepełnosprawnych w powiecie

wyszczególnienie	liczba ludności ogółem	liczba osób niepełnosprawnych	
		liczba	%
powiat Bartoszycki	62398	9547	15,3%
Gminy miejskie			
Bartoszyce	25640	3331	13,0%
Górowo Iławeckie	4512	697	15,4%
Gminy miejsko-wiejskie			
gm. Bisztynek	6997	1286	18,4%
gm. Sępól	6781	1148	16,9%
Gminy wiejskie			
gm. Bartoszyce	11025	1694	15,4%
gm. Górowo Iławeckie	7443	1391	18,7%

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002

Pod względem płci wśród niepełnosprawnych przeważają kobiety (51,1%) (tabela 54).

Tabela 54

Osoby niepełnosprawne według płci

Wyszczególnienie	Osoby niepełnosprawne		
	Razem	mężczyźni	kobiety
powiat Bartoszycki	9547	4452	5095
Gminy miejskie			
Bartoszyce	3331	1616	1715
Górowo Iławeckie	697	320	377
Gminy miejsko-wiejskie			
gm. Bisztynek	1286	574	712
gm. Sępól	1148	535	613
Gminy wiejskie			
gm. Bartoszyce	1694	786	908
gm. Górowo Iławeckie	1391	621	770

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Olsztyn 2004

Osoby niepełnosprawne wg wykształcenia

Wyszczególnienie	razem	wyższe	średnie			zasadnicze zawodowe	podstawowe	podstawowe nieukończone	nieustalone
			razem	zawodowe	LO				
powiat bartoszycki	9091	177	1329	993	336	1585	4522	1407	71
Gminy miejskie									
Bartoszyce	3142	122	744	552	192	663	1261	349	3
Górowo Iławeckie	643	22	119	68	51	135	298	65	4
Gminy miejsko-wiejskie									
gm. Bisztynek	1240	9	106	92	14	175	678	208	64
gm. Sępól	1116	5	99	81	18	167	607	238	0
Gminy wiejskie									
gm. Bartoszyce	1617	10	143	121	22	269	909	286	0
gm. Górowo Iławeckie	1333	9	118	79	39	176	769	261	0
W procentach									
powiat bartoszycki	100,0%	1,9%	14,6%	10,9%	3,7%	17,4%	49,7%	15,5%	0,8%
Gminy miejskie									
Bartoszyce	100,0%	3,9%	23,7%	17,6%	6,1%	21,1%	40,1%	11,1%	0,1%
Górowo Iławeckie	100,0%	3,4%	18,5%	10,6%	7,9%	21,0%	46,3%	10,1%	0,6%
Gminy miejsko-wiejskie									
gm. Bisztynek	100,0%	0,7%	8,5%	7,4%	1,1%	14,1%	54,7%	16,8%	5,2%
gm. Sępól	100,0%	0,4%	8,9%	7,3%	1,6%	15,0%	54,4%	21,3%	0,0%
Gminy wiejskie									
gm. Bartoszyce	100,0%	0,6%	8,8%	7,5%	1,4%	16,6%	56,2%	17,7%	0,0%
gm. Górowo Iławeckie	100,0%	0,6%	8,8%	7,5%	1,4%	16,6%	56,2%	17,7%	0,0%

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Olsztyn 2004

Osoby niepełnosprawne z obszaru powiatu bartoszyckiego charakteryzują się niskim wykształceniem. Większość z nich posiada wykształcenie podstawowe lub podstawowe nieukończone (66%). Wyższe wykształcenie posiada tylko około 1,9% osób. Najlepiej wykształceni są niepełnosprawni z terenu miasta Bartoszyce, najgorzej gminy Sępól. Wykształcenie zawodowe średnie i zasadnicze posiada 28,4% osób niepełnosprawnych. Osoby te obok osób z wyższym wykształceniem mają największe szanse na znalezienie zatrudnienia.

Wśród osób niepełnosprawnych przeważają osoby biernie zawodowo – 85,1% (tabela 56). Największy odsetek biernych zawodowo występuje w gminie miejskiej Górowo Iławeckie (87,4%). Najmniejszy zaś, w gminie wiejskiej Bartoszyce (81,9%). W gminie wiejskiej Bartoszyce jest również największy wskaźnik zatrudnienia wśród niepełnosprawnych (15,2%). Wskaźnik ten dla powiatu wynosi 10,5%. Najmniejsza liczba zatrudnionych niepełnosprawnych występuje w gminie miejskiej Bartoszyce (7,3%). Zjawisko bezrobocia wśród osób niepełnosprawnych jest zjawiskiem marginalnym.

Tabela 56

Osoby niepełnosprawne wg aktywności zawodowej

Województwo Powiat Gmina	Ogółem	Aktywni zawodowo						Bierni zawodowo		nieustalony status na rynku pracy	
		razem	%	pracujący	%	bezrobotni	%	liczba	%	liczba	%
Warmińsko-mazurskie	180168	28067	15,58	21497	11,93	6570	3,65	151477	84,08	624	0,3
powiat bartoszycki	9547	1355	14,2	1003	10,5	352	3,7	8123	85,1	67	0,7
Gminy miejskie											
Bartoszyce	3331	428	12,8	243	7,3	185	5,6	2891	86,8	12	0,4
Górowo Iławeckie	697	88	12,6	55	7,9	33	4,7	609	87,4	0	0,0
Gminy miejsko-wiejskie											
gm. Bisztynek	1286	144	11,2	113	8,8	31	2,4	1094	85,1	48	3,7
gm. Sępólno	1148	174	15,2	154	13,4	20	1,7	971	84,6	3	0,3
Gminy wiejskie											
gm. Bartoszyce	1694	304	17,9	258	15,2	46	2,7	1388	81,9	0	0,0
gm. Górowo Iławeckie	1391	217	15,6	180	12,9	37	2,7	1170	84,1	4	0,3

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Olsztyn 2004

Jak wynika z badań przeprowadzonych na reprezentatywnej próbie osób niepełnosprawnych w województwie warmińsko-mazurskim około 20% bezrobotnych nie posiada żadnego źródła dochodu. Usługi placówek pomocy społecznej są w opinii osób niepełnosprawnych raczej dostępne: możliwość dotarcia nie stanowi problemu dla 57 % niepełnosprawnych, brak potrzeby korzystania z tego typu placówek sygnalizuje 27,4 %. Tylko około 15,6 % osób niepełnosprawnych nie ma możliwości korzystania z tych placówek, z których chcą (tabela 57).

Tabela 57

**Korzystanie z usług placówek mogących wspierać osoby niepełnosprawne
(dostępność w opiniach respondentów)**

Placówki mogące wspierać niepełnosprawnych	% osób niepełnosprawnych mających możliwość korzystania			
	Tak	Nie	brak potrzeby	Ogółem
Usługi placówek pomocy społecznej	57,0	15,6	27,4	100,0
Rehabilitacja medyczna	53,0	22,4	24,6	100,0
Usługi placówek kulturalnych	28,6	38,5	32,9	100,0
Usługi placówek oświatowych	26,4	30,3	43,3	100,0
Innych placówek tego typu	10,6	30,2	59,2	100,0

Źródło: Sytuacja rodzin w województwie warmińsko – mazurskim. Problemy i zagrożenia. Raport z badań. PTS. Olsztyn, lipiec 2001 r

Główne przyczyny braku możliwości korzystania z usług placówek związane są z problemami finansowymi oraz problemami komunikacyjnymi (tabela 58).

Tabela 58

Przyczyny braku możliwości korzystania z usług placówek mogących wspierać osoby niepełnosprawne w opiniach respondentów (respondenci mieli możliwość więcej niż jednego wskazania)

Wyszczególnienie przyczyny	%
Problemy finansowe	39,5
Problemy komunikacyjne	28,3
Brak zainteresowania	13,8
Nie wiem o takich możliwościach	13,8
Problemy architektoniczne	11,2
Inne przyczyny	3,9
Brak odpowiedzi	16,4

Źródło: Sytuacja rodzin w województwie warmińsko – mazurskim. Problemy i zagrożenia. Raport z badań. PTS. Olsztyn, lipiec 2001 rok

Najważniejszymi problemami występującymi w obszarze niepełnosprawności są:

- bariery utrudniające osobom niepełnosprawnym wyrównanie szans w dostępie do normalnego funkcjonowania, a w tym przede wszystkim do pracy,
- sprawy związane z rehabilitacją i zaopatrzeniem w sprzęt rehabilitacyjny,
- nierównomierna sieć placówek obsługujących obszar niepełnosprawności.

Wśród różnorodnych barier utrudniających lub uniemożliwiających funkcjonowanie w społeczności wymieniane są przeważnie:

- bariery odnoszące się do zakładów pracy i pracodawców,
- bariery fizyczne – zewnętrzne,
- bariery fizyczne - inne (np. wózki, protezy, sprzęt i urządzenia specjalne, komputery),
- bariery społeczne i psychologiczne,
- bariery lokalne związane z miejscem i miejscowością zamieszkania.

Powiat posiada przyjęty w 2002 roku Powiatowy program działań na rzecz osób niepełnosprawnych powiatu bartoszyckiego na lata 2002-2006.

4.2. Rodziny niepełne

Rodziny niepełne. Rodzina niepełna składa się z jednego rodzica (matki lub ojca) i przynajmniej jednego dziecka, niezależnie od wieku i stanu cywilnego dziecka.

Rodziny niepełne stanowią w powiecie 16,2% wszystkich rodzin. W województwie ten wskaźnik jest wyższy i wynosi prawie 25%. Wśród rodzin niepełnych przeważają w powiecie matki samotnie wychowujące dzieci (90%). Większość rodzin niepełnych zamieszkuje na terenach miejskich (tabela 59).

Tabela 59

Rodziny niepełne w powiecie województwie warmińsko-mazurskim

Województwo		
Wyszczególnienie	Rodziny	
	w tysiącach	w %
OGÓLEM	300,9	100
Samotne matki	67,9	22,6
Samotni ojcowie	7,7	2,6

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Olsztyn 2004

Największy odsetek rodzin niepełnych w całkowitej liczbie rodzin występuje w gminie Bisztynek.

Tabela 560

Rodziny niepełne w powiecie bartoszyckim według gmin

Wyszczególnienie	Rodziny					
	Razem	samotni ojcowie		samotne matki		
		rodzin	w %	rodzin	w %	100% - rodziny niepełne
powiat Bartoszycki	15744	319	2,0	2855	18,1	89,9%
Gminy miejskie						
Bartoszyce	7319	135	1,8	1354	18,5	90,9%
Górowo Iławeckie	1926	42	2,2	364	18,9	89,7%
Gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	1165	29	2,5	226	19,4	88,6%
gm. Sępól	1235	24	1,9	202	16,4	89,4%
Gminy wiejskie						
gm. Bartoszyce	2809	64	2,3	482	17,2	88,3%
gm. Górowo Iławeckie	1290	25	1,9	227	17,6	90,1%

Źródło: Ludność w układzie przestrzennym. NSP 2002, WUS Olsztyn 2004

4.2. Osoby uzależnione

Według badań Instytutu Psychiatrii i Neurologii około 2-3% całej populacji uzależniona jest od alkoholu. W województwie warmińsko-mazurskim spożycie alkoholu jest nieznacznie wyższe od średniej krajowej, wynosi ok. 10 litrów czystego spirytusu na jednego mieszkańca w skali roku. Jednak bliskość granicy oraz dostępność innych nielegalnych źródeł, pozwala przypuszczać, że rzeczywiste spożycie jest jeszcze większe.

Prowadzone dotychczas badania wpływu alkoholu na życie rodzinne wykazały, iż stymuluje on, bądź pogłębia stany wykołajenia społecznego sprawców przestępstw oraz utrwała procesy dezorganizacji życia rodzinnego, wywołujące patologiczne typy zachowań dzieci z tych rodzin.

W województwie warmińsko-mazurskim, podobnie jak i w całym kraju, również około 20 % nastolatków nadużywa alkoholu w sposób przynoszący poważne szkody dla rozwoju fizycznego, psychicznego i moralnego. Ponadto, z dostępnych źródeł wynika, iż w przypadku młodzieży w wieku 7 - 18 lat, zachodzą niepokojące zjawiska i procesy. Obniża się wiek inicjacji alkoholowej: pierwszy kontakt przed ukończeniem 12 roku życia ma miejsce w 64,6%, a pomiędzy 13 a 15 rokiem życia w przypadku 31,9% dzieci i młodzieży, co oznacza iż tylko 4,5% osób sięgnęło po alkohol w późniejszym okresie. Zacieśnia się też różnica wieku inicjacji i częstotliwości spożywania alkoholu występująca poprzednio pomiędzy chłopcami a dziewczętami. Rośnie częstotliwość spożywania alkoholu oraz dawki wypijanej jednorazowo a także spada odsetek deklarujących całkowitą abstynencję.

W przypadku piwa, wina oraz wódki odsetek gimnazjalistów w województwie, którzy ocenili możliwość ich zdobycia jako „bardzo łatwą” jest o ok. 20% niższy niż w skali ogólnopolskiej. Tendencja ta utrzymuje się także w grupie starszej młodzieży, choć różnice w stosunku do średniej dla całego kraju są nieco mniejsze i sięgają ok. 15%.

Tabela 61

Ocena dostępności poszczególnych substancji jako łatwa

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Piwo	54,5	67,9
	Wino	44,9	55,4
	Wódka	36,2	45,7
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Piwo	77,3	89,5
	Wino	70,3	82,9
	Wódka	65,8	77,3

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn wrzesień 2004.

Tabela 62

Ekspozycja na propozycje poszczególnych substancji

Poziom klasy	Rodzaje substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Piwo	74,3	83,4
	Wino	45,8	47,5
	Wódka	49,1	56,4
	Bimber	22,5	20,2
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Piwo	90,9	93,2
	Wino	55,8	61,0
	Wódka	70,8	77,4
	Bimber	23,3	25,4

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn wrzesień 2004.

Napoje alkoholowe, chociaż raz w ciągu całego swojego życia piło 88,1% uczniów z młodszej grupy i 96,9% uczniów starszej grupy. Picie napojów alkoholowych jest na tyle powszechne, że w czasie ostatnich 30 dni przed badaniem piło 46,7% piętnasto-szesnastolatków i 69,6% siedemnasto-osiemnastolatków. Wysoki odsetek badanych przyznaje się do przekraczania progu nietrzeźwości. W

czasie ostatnich 30 dni przed badaniem, chociaż raz upiło się 19,6% uczniów z młodszej grupy i 37,1% ze starszej grupy. W czasie całego życia ani razu nie upiło się tylko 45,2% uczniów młodszych i 22,6% uczniów starszych. Zarówno palenie tytoniu jak picie napojów alkoholowych jest bardziej rozpowszechnione wśród chłopców niż wśród dziewcząt.

Substancje psychoaktywne. Systematycznie rośnie też liczba dzieci i młodzieży zażywających substancje psychoaktywne (tabela 63). Zestawienie wyników badań ankietowych prowadzonych w środowiskach lokalnych województwa warmińsko-mazurskiego z wynikami ogólnopolskimi potwierdza, że zjawisko to utrzymuje się na poziomie od 12 do 15% populacji.

Tabela 63

Używanie substancji kiedykolwiek w życiu

Poziom klasy	Wyszczególnienie	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	17,9	19,2
	Substancje wziewne	8,3	9,3
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	15,8	17,3
	Amfetamina	4,1	6,0
	LSD lub inne halucynogeny	1,6	2,5
	Crack	1,5	1,6
	Kokaina	1,8	2,2
	Heroina	2,0	1,8
	Ecstasy	2,9	2,8
	Grzyby halucynogenne	3,7	3,5
	Alkohol razem z tabletkami	6,3	8,4
	Alkohol razem z marihuaną	10,4	11,3
	Sterydy anaboliczne	2,3	2,9
	Polska heroina (kompot)	3,7	2,3
Drugie klasy szkół ponadgimnazj alnych	Marihuana lub haszysz	35,2	36,7
	Substancje wziewne	6,3	6,3
	Leki uspokajające i nasenne bez przepisu lekarza	19,1	20,1
	Amfetamina	10,2	15,4
	LSD lub inne halucynogeny	3,2	4,2
	Crack	0,7	1,4
	Kokaina	1,3	2,4
	Heroina	1,8	2,2
	Ecstasy	5,5	5,8
	Grzyby halucynogenne	4,8	4,9
	Alkohol razem z tabletkami	13,5	14,6
	Alkohol razem z marihuaną	21,4	23,4
	Sterydy anaboliczne	5,5	3,5
	Polska heroina (kompot)	1,7	1,2

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn wrzesień 2004.

Ocena dostępności poszczególnych substancji jako łatwa

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	12,6	15,7
	LSD lub inny środek halucynogeny	7,2	8,6
	Amfetamina	8,4	11,8
	Leki uspokajające lub nasenne	18,4	19,6
	Crack	6,0	7,4
	Kokaina	7,5	8,3
	Ecstasy	8,6	9,6
	Heroina	8,6	8,5
	Grzyby halucynogenne	11,5	10,8
	GHB	6,3	6,9
	Substancje wziewne	29,8	28,6
	Sterydy anaboliczne	10,5	13,8
	Polska heroina (kompot)	10,1	10,5
	Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	22,2
LSD lub inny środek halucynogeny		8,5	9,8
Amfetamina		14,4	17,5
Leki uspokajające lub nasenne		21,4	21,7
Crack		5,6	6,0
Kokaina		7,5	7,4
Ecstasy		12,1	11,9
Heroina		7,9	7,9
Grzyby halucynogenne		14,8	12,3
GHB		6,0	5,7
Substancje wziewne		39,1	35,1
Sterydy anaboliczne		20,3	19,8
Polska heroina (kompot)		10,5	8,4

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09. 2004.

Odsetek młodzieży z Warmii i Mazur, którzy określają możliwość zdobycia amfetaminy jako „bardzo łatwą” jest o ok. 30% niższy niż średnio w Polsce. Wyraźne różnice sięgające 25% dotyczą także sterydów anabolicznych oraz konopi indyjskich. W tym ostatnim przypadku odsetek uczniów, którzy uznali możliwość uzyskania tej substancji za „bardzo łatwą” jest w województwie warmińsko-mazurskim o prawie 1/5 niższy niż w badaniach ogólnopolskich.

Tabela 65

Ekspozycja na propozycje poszczególnych substancji

Poziom klasy	Rodzaje substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Marihuana lub haszysz	21,1	21,6
	LSD	2,3	3,4
	Amfetamina	5,7	8,6
	Leki uspokajające lub nasenne	4,8	5,7
	Crack	2,2	2,7
	Kokaina	3,1	3,8
	Ecstasy	4,6	4,9
	Heroina	4,1	3,6
	Sterydy anaboliczne	5,2	5,3
	Polska heroina (kompot)	3,7	3,4
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Marihuana lub haszysz	33,6	34,8
	LSD	2,9	4,6
	Amfetamina	11,4	16,8
	Leki uspokajające lub nasenne	6,5	6,6
	Crack	2,2	2,1
	Kokaina	3,2	3,5
	Ecstasy	9,0	8,1
	Heroina	3,5	3,4
	Sterydy anaboliczne	9,4	8,7
	Polska heroina (kompot)	3,5	2,2

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09.2004.

Tabela 66

Miejsca gdzie łatwo kupić marihuanę lub haszysz

Poziom klasy	Rodzaj substancji	Warmińsko-Mazurskie	Polska
Trzecie klasy gimnazjum	Nie znam takich miejsc	48,5	46,3
	Ulica, park	17,9	22,8
	Szkoła	21,2	23,4
	Dyskoteka, bar	27,2	32,3
	Mieszkanie diler	24,6	22,9
	Inne miejsce	7,0	6,4
Drugie klasy szkół ponadgimnazjalnych	Nie znam takich miejsc	37,6	35,7
	Ulica, park	25,4	30,9
	Szkoła	31,7	33,2
	Dyskoteka, bar	40,1	43,6
	Mieszkanie diler	29,5	28,9
	Inne miejsce	7,3	6,8

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09.2004.

Używanie substancji psychoaktywnych wydaje się mieć związek z ekspozycją na propozycje poszczególnych substancji. Najczęściej proponowanym narkotykiem jest marihuana i haszysz (tabela 64). Na drugim miejscu jest amfetamina. Najłatwiej narkotyki można dostać w dyskotekach i barach (tabela 65).

O potrzebie rozwiązywania problemów związanych z używaniem narkotyków świadczy fakt, że od roku 1999 wzrasta liczba przestępstw wśród nieletnich związanych z naruszaniem ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii (tabela 67).

Tabela 67

Czyny nieletnich (13-17 lat) naruszających przepisy ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii w województwie warmińsko-mazurskim

Czyny	Rok			
	1999	2000	2001	2002
Ogółem przestępstw stwierdzonych	569	1231	1929	3567
Czyny nieletnich	134	188	198	559

Źródło: Wojewódzki program przeciwdziałania narkomanii na lata 2005- 2008 – projekt, Olsztyn 09 2004.

4.3. Osoby długotrwale bezrobotne

Za osobę długotrwale bezrobotną uznaje się osobę pozostającą bez pracy powyżej 12 miesięcy. Według stanu na dzień 31.12. 2006 roku osób długotrwale bezrobotnych w powiecie bartoszyckim było 3975 osób. Osoby długotrwale bezrobotne stanowią ponad 50,1% wszystkich bezrobotnych. Świadczy to o skali problemu w powiecie bartoszyckim. Z tego aż 70,2% (łącznie 2789 osób) stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy (tabela 68).

Tabela 68

Liczba osób długotrwale bezrobotnych w rozbiciu na poszczególne lata

Rok	2002	2003		2004.		2005.		2006	
od 12 - 24 m-cy	1999	1593	79,7%	1615	101,4%	1653	102,4%	1186	71,7%
powyżej 24 m-cy	3653	3670	100,5%	3541	96,5%	3325	93,9%	2789	83,9%

Źródło: PUP w Bartoszykach

Największa liczba osób długotrwale bezrobotnych wystąpiła w roku 2002. Od tego czasu liczba osób długotrwale bezrobotnych systematycznie spada i do roku 2006 nastąpił spadek o niemalże 30%. Niemniej jednak problem osób długotrwale bezrobotnych szczególnie tych pozostających bez pracy powyżej 2 lat jest problemem bardzo poważnym, ponieważ dotyka niemalże 4 tys. mieszkańców powiatu.

4.4. Pozostałe grupy

Osoba bezdomna jest osobą niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów „o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy” i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności i dowodach osobistych, a także osobą niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania.

W powiecie bartoszyckim zjawisko bezdomności jest zjawiskiem marginalnym

Tabela 69

Osoby bezdomne w powiecie bartoszyckim

Wyszczególnienie			Liczba osób bezdomnych - ogółem	w tym:			w tym:				
				mężczyźni	kobiety	dzieci	przyczyna bezdomności:				
alkoholizm	przestępczość	choroby					eksmisja	inne			
Lp.		Powiat bartoszycki	38	37	1	0	33	6	5	22	4
1	MOPS	Bartoszyce	28	27	1	0	28	4	3	21	4
2	MOPS	Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	GOPS	Bartoszyce	8	8	0	0	3	2	2	1	0
4	MOPS	Bisztynek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	GOPS	Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	MGOPS	Sępól	2	2	0	0	2	0	0	0	0

Źródło: Biuro ds. pomocy społecznej i koordynacji świadczeń rodzinnych – stan na 31 stycznia 2007

W powiecie bartoszyckim zarejestrowano w 2007 roku 38 osób, z czego aż 28 w Bartoszczach.

Tabela 70

Osoby bezdomne w powiecie bartoszyckim, według struktury wieku

Wyszczególnienie			Liczba osób bezdomnych ogółem	Wiek							
				od 18 do 30 r.ż.		od 30 r.ż. do 40 r.ż.		od 40 r.ż. do 50 r.ż.		powyżej 50 r.ż.	
				mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety
1	MOPS	Bartoszyce	28	1	0	0	0	10	0	16	1
2	MOPS	Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
3	GOPS	Bartoszyce	8	0	0	2	0	4	0	2	0
4	MOPS	Bisztynek	0	0	0	0	0	0	0	0	0
5	GOPS	Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0	0	0
6	MGOPS	Sępól	2	0	0	0	0	1	0	1	0
Łącznie:			38	1	0	2	0	15	0	19	1

Źródło: Biuro ds. pomocy społecznej i koordynacji świadczeń rodzinnych – stan na 31 stycznia 2007

Tabela 71

Osoby bezdomne w powiecie bartoszyckim według poziomu wykształcenia

Wyszczególnienie	Gmina	Liczba osób bezdomnych ogółem	Wykształcenie						
			podstawowe		zawodowe		średnie		
			mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	mężczyźni	kobiety	
1	MOPS	Bartoszyce	28	14	1	12	0	1	0
2	MOPS	Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0
3	GOPS	Bartoszyce	8	6	0	2	0	0	0
4	MOPS	Bisztynek	0	0	0	0	0	0	0
5	GOPS	Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0
6	MGOPS	Sępól	2	2	0	0	0	0	0
Łącznie			38	22	1	14	0	1	0

Źródło: Biuro ds. pomocy społecznej i koordynacji świadczeń rodzinnych – stan na 31 stycznia 2007

Większość bezrobotnych w powiecie bartoszyckim to mężczyźni z wykształceniem podstawowym lub zawodowym. Jedynie jeden bezrobotny ma wykształcenie średnie.

5. Infrastruktura społeczna

Do oceny stanu infrastruktury społecznej w powiecie bartoszyckim poddano analizie szkolnictwo podstawowe i gimnazjalne; szkoły średnie techniczne i zawodowe; licea ogólnokształcące i szkoły policealne, placówki służby zdrowia. Pomiedzy rozwojem społeczno-gospodarczym powiatu a stanem i dostępnością infrastruktury społecznej zachodzi sprzężenie zwrotne. Polega ono na tym, że wzrost gospodarczy powiatu pozwala na stworzenie lepszych materialnych podstaw do rozbudowy i zwiększenia dostępu do infrastruktury społecznej, natomiast rozwój infrastruktury społecznej poprzez wzrost poziomu wykorzystania zasobów ludzkich z terenu powiatu i popytu na nowe usługi kreowane przez infrastrukturę społeczną przyspiesza rozwój społeczno-gospodarczy na szczeblu powiatu.

5.1. Szkoły

Samorząd powiatowy odpowiada za szkolnictwo ponadgimnazjalne na terenie powiatu. Na obszarze powiatu bartoszyckiego funkcjonuje 7 przedszkoli, w tym jedno o charakterze integracyjnym w Bartoszycach, 18 szkół podstawowych, 7 gimnazjów, 3 licea ogólnokształcące oraz 23 zespoły szkół.

Tabela 72

Nauczanie przedszkolne (stan 30.09.2004)

1	Integracyjne Przedszkole Publiczne Nr 4 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, BEMA 49,
2	Przedszkole Miejskie w Górowie Iławeckim (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, SIKORSKIEGO 34
3	Przedszkole Niepubliczne 'Stokrotka' w Bartoszycach (Niepubliczna) 11-200 BARTOSZYCE, TRAUGUTTA 21,
4	Przedszkole Publiczne Nr 2 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, MARKSA 4,
5	Przedszkole Publiczne Nr 6 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, 4 LUTEGO 26,
6	Przedszkole Publiczne Nr 9 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, NAD ŁYNĄ 5A,
7	Przedszkole Samorządowe w Bisztyнку (Publiczna) 11-230 BISZTYNEK, Plac Wolności 5,

Źródło: Kuratorium Oświaty w Olsztynie

Tabela 73

Szkoły podstawowe (stan 30.09.2004)

1	Szkoła Podstawowa Nr 2 w Górowie Iławeckim (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, SZKOLNA 2
2	Szkoła Podstawowa Nr 4 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, NOWOWIEJSKIEGO 31,
3	Szkoła Podstawowa Nr 7 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, BEMA 35,
4	Szkoła Podstawowa w Bezledach (Publiczna) 11-222 BEZLEDY, 12,
5	Szkoła Podstawowa w Bisztyнку (Publiczna) 11-230 BISZTYNEK, KOLEJOWA 7,
6	Szkoła Podstawowa w Dzietrychowiu (Publiczna) 11-210 SĘPOPOL, DZIETRZYCHOWO, 10
7	Szkoła Podstawowa w Galinach (Publiczna) 11-214 GALINY, 69,
8	Szkoła Podstawowa w Grzędzie (Publiczna) 11-230 BISZTYNEK, GRZĘDA,
9	Szkoła Podstawowa w Kamińsku (Publiczna) 11-227 KAMIŃSK, XXX - LECIA 12,
10	Szkoła Podstawowa w Kandytach (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KANDYTY, 48
11	Szkoła Podstawowa w Krawczykach (Publiczna) 11-214 GALINY, KRAWCZYKI, 8, Szkoła Podstawowa w Rodnowie (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, RODNOWO,
12	Szkoła Podstawowa w Pieszkowie (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, PIESZKOWO, 38,
13	Szkoła Podstawowa w Ponikach (Publiczna) 11-210 SĘPOPOL, PONIKI, 2
14	Szkoła Podstawowa w Sątopach (Publiczna) 11-218 SĄTOPY SAMULEWO, SĄTOPY,
15	Szkoła Podstawowa w Sokolicy (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, SOKOLICA, 8). Szkoła Podstawowa w Wojciechach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, WOJCIECHY, 66,
16	Szkoła Podstawowa w Toprznach (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, TOPRZYNY, 27
17	Szkoła Podstawowa w Żydowie (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, ŻYDOWO,
18	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy Publiczna w Bartoszycach - Szk. Pods. Nr 6 przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LIMANOWSKIEGO 9, Szkoła Podstawowa Nr 3 w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, MARKSA 18

Źródło: Kuratorium Oświaty w Olsztynie

Tabela 74

Nauczanie gminajalne (stan 30.09.2004)

1	Gimnazjum Nr 1 w Górowie Iławeckim (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, SIKORSKIEGO 22,
2	Gimnazjum Nr 2 w Bartoszycach - Gimnazjum Nr 2 (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, BEMA 35,
3	Gimnazjum Publiczne w Bisztyнку (Publiczna) 11-230 BISZTYNEK, KOLEJOWA 5
4	Gimnazjum Publiczne w Kandytach (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KANDYTY, 77
5	Gimnazjum w Bezledach (Publiczna) 11-222 BEZLEDY
6	Gimnazjum w Kinkajmach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, KINKAJMY, 18 A
7	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bartoszycach - Gimnazjum przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LIMANOWSKIEGO 9,

Źródło: Kuratorium Oświaty w Olsztynie

Tabela 75

Licea ogólnokształcące (stan 30.09.2004)

1	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Bartoszycach (Niepubliczna) 11-200 BARTOSZYCE, 11 LISTOPADA 10
2	Liceum Ogólnokształcące w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, BOH.MONTE CASSINO 9,
3	Prywatne Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych Niepubliczna w Górowie Iławeckim (Niepubliczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO 1

Źródło: Kuratorium Oświaty w Olsztynie

Zespoły szkół (stan 30.09.2004)

1	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sępopolu - Gimnazjum (Publiczna) 11-210 SĘPOPOL, WOJSKA POLSKIEGO 8
2	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sępopolu - Przedszkole Samorządowe w Sępopolu (Publiczna) 11-210 SĘPOPOL, al. OJSKA POLSKIEGO 8A
3	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Sępopolu - Szkoła Podstawowa (Publiczna) 11-210 SĘPOPOL, WOJSKA POLSKIEGO 8
4	Zespół Szkół Budowlanych w Bartoszycach - Liceum Ekonomiczne (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, BEMA 35,
5	Zespół Szkół Mechanicznych w Bartoszycach - Technikum / po gimnazjum (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LIMANOWSKIEGO 9,
6	Zespół Szkół Mechanicznych w Bartoszycach - Zasadnicza Szkoła Zawodowa (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LIMANOWSKIEGO 9
7	Zespół Szkół Nr 1 w Bartoszycach - Gimnazjum Nr 1 (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, TRAUGUTTA 23,
8	Zespół Szkół Nr 1 w Bartoszycach - Szkoła Podstawowa Nr 1 (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, WARSZAWSKA 7,
9	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bartoszycach - Technikum (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LIMANOWSKIEGO 10,
10	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Bartoszycach - Technikum Mechaniczne (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LIMANOWSKIEGO 10,
11	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Bartoszycach - Liceum Ogólnokształcące (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, SŁOWACKIEGO 1
12	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Bartoszycach - Technikum Odzieżowe / po sp (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, SŁOWACKIEGO 1,
13	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Bartoszycach - Technikum Odzieżowe / po sz (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, SŁOWACKIEGO 1,
14	Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 2 w Bartoszycach - Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Młodocianych Pracowników (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, SŁOWACKIEGO 1,
15	Zespół Szkół w Górowie Iławeckim - Liceum Ogólnokształcące (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO 1
16	Zespół Szkół w Górowie Iławeckim - Zasadnicza Szkoła Zawodowa (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KARDYNAŁA WYSZYŃSKIEGO 1
17	Zespół Szkół w Lipowinie - Zespół Szkół w Lipowinie - Szkoła Podstawowa (Publiczna) 14-528 BRANIEWO, LIPOWINA
18	Zespół Szkół w Wiatrowcu - Zespół Szkół w Wiatrowcu - Szkoła Podstawowa (Publiczna) 11-210 SĘPOPOL, WIATROWIEC
19	Zespół Szkół z Ukraińskim Jęz. Nauczania Publiczna w Bartoszycach - Gimnazjum nr 3 (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LEŚNA 1
20	Zespół Szkół z Ukraińskim Jęz. Nauczania Publiczna w Bartoszycach - Szk. Podst. Nr 8 (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, LEŚNA 1
21	Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim - Liceum Ogóln. (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KOŚCIUSZKI 14
22	Zespół Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Górowie Iławeckim - Liceum profilowane (Publiczna) 11-220 GÓROWO IŁAWECKIE, KOŚCIUSZKI 14

Źródło: Kuratorium Oświaty w Olsztynie

inne (stan 30.09.2004)

1	Mazurska Agencja Promocyjna (Niepubliczna) 11-200 BARTOSZYCE, PLAC WOLNOŚCI 8
2	Młodzieżowy Dom Kultury w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, BOHATERÓW WARSZAWY 6,
3	Policealne Studium Zawodowe w Bartoszycach (Niepubliczna) 11-200 11 LISTOPADA 10,
4	Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Publiczna w Bartoszycach (Publiczna) 11-200 BARTOSZYCE, KĘTRZYŃSKIEGO 44,

Źródło: Kuratorium Oświaty w Olsztynie

5.2. Opieka zdrowotna

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

Na przestrzeni ostatnich lat na terenie powiatu bartoszyckiego liczba placówek zdrowia nie uległa większym wahanom.

Tabela 78

Lecznictwo szpitalne – opieka zamknięta

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1.	Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszycach ul. Wyszyńskiego 11, 11-200 Bartoszyce	Leczenie szpitalne: oddział chirurgii ogólnej, oddział chirurgii urazowo-ortopedycznej, oddział chorób wewnętrznych, oddział ginekologiczno - położniczy, oddział neonatologiczny, oddział pediatriczny, oddział pulmonologiczny, oddział nefrologiczny, oddział intensywnej terapii, szpitalny oddział ratunkowy. Programy terapeutyczne (lekowe): leczenie niedokrwistości w przebiegu PNN u pacjentów niedializowanych.	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Tabela 79

Ambulatoryjne leczenie stomatologiczne

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Stomatologiczna Julia Kopańska ul. Marksa 10/5 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
2	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Lekarz Stomatolog Izabela Rynkiewicz- Przybycień ul. Szarych Szeregów 11 11-200 Bartoszyce tel. 089 764 54 66	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
3	Specjalistyczne Centrum Medyczne Spółka Partnerska Lekarsko- Położnicza Haus, Hendler, Kacperska, Przybycień i Partnerzy ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
4	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Stefania Zrodowska ul. Marksa 10/5 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
5	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Jolanta Kamińska ul. Marksa 10/5 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
6	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Beata Haus ul. Lipowa 1a 11-210 Sępopol	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
7	Indywidualna Praktyka Lekarska Robert Kusio ul. Gen. Andersa 4 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
8	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Marek Guzanek Wojciech 70 11-216 Wojciechy	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
9	Indywidualna Praktyka Stomatologiczna Jolanta Fesnak ul. Krasickiego 3/1 11-220 Górowo Iławeckie	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
10	Gabinet Stomatologiczny Borkowska- Bryguła Jadwiga Wiesława ul. Gen. Sikorskiego 19 11-220 Górowo Iławeckie tel. 089 761 05 00	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
11	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska	Leczenie	Indywidualna Specjalistyczna

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

	Lekarz Stomatolog Jolanta Czarnočka ul. Bema 35 11-200 Bartoszyce	Stomatologiczne	Praktyka Lekarska
12	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Maria Sadowska ul. Strzeleckiego 5 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska
13	Indywidualna Praktyka Lekarska Krystyna Chorzewska ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Indywidualna Praktyka Lekarska
14	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Lekarz Stomatologii Ogólnej Dorota Szwedowicz ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska
15	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Lekarz Stomatolog Basam Al Saidi ul. Kościuszki 5 11-230 Bisztynek	Leczenie Stomatologiczne	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska
16	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Lekarz Stomatolog Małgorzata Gruss Al. Wojska Polskiego 8 11-210 Sępól	Leczenie Stomatologiczne	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska
17	Gabinet Stomatologiczny Witold Kink Galiny 17 11-214 Galiny	Leczenie Stomatologiczne	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska
18	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Stomatologiczna „PRO MEDICA” ul. Armii Ludowej 5 11-200 Bartoszyce	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
19	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Małgorzata Golon Bezledy 18	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
20	Gabinet Stomatologiczny Wojciech Gzegzuła ul. Sikorskiego 19 11-220 Górowo Iławeckie	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
21	Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej Kandyty 10B	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
22	Niepubliczny Zakład Opieki Stomatologicznej ul. Szkolna 6 11-220 Górowo Iławeckie	Leczenie Stomatologiczne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Tabela 80

Ambulatoryjna opieka specjalistyczna – lekarze specjaliści

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDI-WOGEL” Hanna Wołodko ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Profilaktyka chorób płuc, porady dot. chorób płuc i chorób alergologicznych oraz porady antynikotynowe	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
2	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Lecznictwa Otwartego ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Poradnia Chorób Płuc i Gruźlicy	Niepubliczny Specjalistyczny Zakład Lecznictwa Otwartego Zdrowotnej
3	Specjalistyczna Poradnia ds. Szczepień Sławomir Obuchowicz ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Poradnia Chorób Odzwierzęcych Pasożytniczych	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ORT-MED” Spółka Cywilna Roman Grzybowski, Krzysztof Kulas, Mariusz Trzciński ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Poradnia chirurgii urazowo -ortopedycznej	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

5	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Lekarska Maria Malinowska ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Poradnia Reumatologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
6	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Anna Dąbrowska ul. Wyszyńskiego 11	Poradnia Neurologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
7	Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej Plac Konstytucji 3-go Maja 13B 11-200 Bartoszyce	Poradnia Okulistyczna	Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej
8	Niepubliczny Zespół Opieki Zdrowotnej Józef Stromkowski ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce tel. 089 764 95 47; 764 56 95; 0604 479 791	Poradnia Laryngologiczna i Otolaryngologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
9	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Urolog” ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Poradnia Urologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
10	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Ginekologiczno – Położnicza Izabela Obuchowicz ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce tel. 602 155 571	Poradnia Ginekologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
11	Indywidualna Specjalistyczna Praktyka Ginekologiczno – Położnicza Marzena Joanna Suszko Stopy Samulewo 28	Poradnia Ginekologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
12	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „FEMINA” ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce tel. 089 762 03 73	Poradnia Ginekologiczna	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
13	Specjalistyczne Centrum Medyczne Spółka Partnerska Lekarsko – Położnicza Haus, Hendler, Kacperska, Przybycień i Partnerzy ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Porady: stomatologiczne, okulistyczne, chirurgiczne, kardiologiczne, otolaryngologiczne, ginekologiczne, urologiczne i inne	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Tabela 81

Rehabilitacja lecznicza

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1	Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Rehabilitacja ogólnoustrojowa dla dzieci, neurologiczna dla dzieci, neurologiczna dla dorosłych	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
2	Wojewódzki Szpital Rehabilitacyjny ul. Armii Czerwonej 24 11-220 Górowo Iławeckie	Poradnia Rehabilitacyjna, zakład rehabilitacji, Ośrodek Rehabilitacji Diennej (rehabilitacja ogólnoustrojowa), Oddział Rehabilitacyjny (rehabilitacja ogólnoustrojowa)	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
3	Gabinet Odnowy Biologicznej z Elementami Fizykoterapii i Rehabilitacji ul. Lipowa 1 11-210 Sępól	Gabinet Rehabilitacyjny	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Tabela 82

Leczenie psychiatryczne i uzależnień

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1	Niepubliczny Zakład Lecznictwa Otwartego Psychiatrycznego i Odwykowego ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Poradnia zdrowia psychicznego	Niepubliczny Zakład Lecznictwa Otwartego
2	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia „SZANSA” ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Poradnia terapii uzależnienia od alkoholu i współuzależnienia	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Tabela 83

Opieka długoterminowa

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1	Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego Stacja Opieki Caritas ul. Wyszyńskiego 2	Pielęgniarska opieka długoterminowa. Pielęgniarstwo szkolne i środowiskowe	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
2	Niepubliczny Zakład Opieki Paliatywnej ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Hospicjum domowe, Oddział Medycyny Paliatywnej	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Tabela 84

Podstawowa opieka zdrowotna – lekarz rodzinny

Lp.	Nazwa świadczeniodawcy/ adres	Główny zakres działalności	Forma prawna
1	Ambulatorium z Izłą Chorych PZOZ ul. Wojska Polskiego 4 11-200 Bartoszyce	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
2	Indywidualna Praktyka Lekarza Rodzinnego Władysław Kołacz ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
3	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „BART – MEDICA” ul. Chilmanowicza 8 11-200 Bartoszyce	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
4	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „RODZINA” ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
5	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „ZDROWIE” ul. Wyszyńskiego 11 11-200 Bartoszyce	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
6	Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszykach ul. Wyszyńskiego 11, 11-200 Bartoszyce	Porady Lekarza Rodzinnego	Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej
7	Niepubliczna Praktyka Lekarska „SANITAS” S. Podsiadło, G. Podsiadło S.C. Bisztynek, ul. Kościuszki 5,	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
8	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „MEDYK”, Górowo Iławeckie, ul. Sikorskiego 19,	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
9	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej, Sątopy 28,	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
10	Praktyk Lekarska Marzena Gromek, Sępopol, ul. Lipowa 1A,	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

11	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „NASZA PRZYCHODNIA”, Sępopol, ul. Lipowa 1A	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
12	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „PAW MED.” Czesława i Zbigniew Pawluczuk Wojciech 70	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
14	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Sątopy 28 11-230 Bisztynek	Porady Lekarza Rodzinnego	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
15	Praktyka Lekarska Marzenna Gromek ul. Lipowa 1a 11-210 Sępopol	Porady Lekarza Rodzinnego, Pielęgniarka Środowiskowa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
16	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej „Nasza Przychodnia” ul. Lipowa 1 11-210 Sępopol	Porady Lekarza Rodzinnego, Pielęgniarka Środowiskowa, Położna Środowiskowa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
17	Centrum Pielęgniarstwa Rodzinnego – Stacja Opieki „CARITAS” ul. Wyszyńskiego 2	Pielęgniarka Środowiskowa, Położna Środowiskowa, Pielęgniarka Medycyny Szkolnej	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
18	Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Stefania Gawryjołek ul. Ogrodowa 5/6 11-200 Bartoszyce	Szkolna Opieka Pielęgniarska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
19	Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Danuta Urszula Waleryn ul. 4-go Lutego 34A 11-200 Bartoszyce	Szkolna Opieka Pielęgniarska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
20	Indywidualna Praktyka Pielęgniarska Agata Bichuń ul. Wyszyńskiego 2\10 11-200 Bartoszyce	Szkolna Opieka Pielęgniarska	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
21	Gminny Zakład Lecznictwa Otwartego w Galinach ul. Pieniężnego 10a 11-200 Bartoszyce tel. 089 762 14 29; Bezledy 089 761 60 66; Łabędnik	Lekarz Rodzinny, Pielęgniarka Środowiskowa, Położna Środowiskowa, Pielęgniarka Medycyny Szkolnej	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
22	Niepubliczna Zakład Lecznictwa Otwartego „ARNIKA” ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Pielęgniarka Środowiskowa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej
23	Niepubliczna Zakład Opieki Położnych Ś-R „GINEKA” S.C. ul. Marksa 10 11-200 Bartoszyce	Położna Środowiskowa	Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej

Oddziały szpitala:

Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszycach:

1. Oddział anestezyjologii i intensywnej terapii
2. Szpitalny Oddział Ratunkowy
3. Oddział Nefrologiczny ze Stacją Dializ
4. Oddział Rehabilitacji Neurologicznej
5. Oddział Noworodkowy
6. Oddział Ginekologiczno- Położniczy
7. Oddział Rehabilitacji Dziecka i Terapii Matki

8. Oddział Chorób Dziecięcych
9. Oddział Chorób Płuc
10. Oddział Chorób Wewnętrznych z IOK
11. Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej
12. Oddział Chirurgii Ogólnej i Miniinwazyjnej

Pracownie diagnostyczne

Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszczycach:

Pracownie diagnostyczne:

Badania USG

Badanie Echo-serca

Badanie endoskopowe

Próba wysiłkowa

24 godzinne monitorowanie (badania holterowskie)

Komórki organizacyjne – poradnie:

Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszczycach - Podstawowa Opieka Zdrowotna
- zakres świadczeń w POZ:

1. Lekarz rodzinny.
2. Nocna i świąteczna ambulatoryjna opieka lekarska.
3. Nocna i świąteczna wyjazdowa opieka lekarska.
4. Transport sanitarny.

Pozostałe komórki organizacyjne:

Szpital Powiatowy im. Jana Pawła II w Bartoszczycach:

1. Apteka
2. Laboratoria
3. Sterylizatornia
4. Rentgen

5.3. Ośrodki kultury i sportu

Na terenie powiatu bartoszyckiego funkcjonuje siedem miejsko-gminnych ośrodków kultury, których prowadzeniem zajmują się samorzady gminne. Należą do nich:

1. Bartoszycki Dom Kultury ul. Bohaterów W-wy 11 11-200 Bartoszyce
2. Dom Kultury 11 - 216 Wojciechy

3. Dom Kultury w Bezledach 11 -200 Bartoszyce
4. Dom Kultury w Rodnowie 11 - 216 Wojciechy
5. Ośrodek Kultury ul. Kościuszki 26 11-220 Górowo Iławeckie
6. Gminny Ośrodek Kultury ul. Staszica 1 11-220 Górowo Iławeckie
7. Ośrodek Kultury i Aktywności Lokalnej ul. Ogrodowa 1 11-230 Bisztynek
8. Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury ul. Mostowa 3 11-210 Sępól

Na terenie powiatu bartoszyckiego funkcjonuje łącznie 18 bibliotek publicznych lub filii bibliotek. W 2005 zatrudniały one łącznie 27 pracowników i posiadały księgozbiór przekraczający 265 tys. woluminów. W roku 2005 zarejestrowano 10191 czynnych czytelników, którzy statystycznie wypożyczyli średnio po niemalże 21 książek.

Tabela 85

Biblioteki publiczne w powiecie bartoszyckim

wyszczególnienie	2005					
	biblioteki i filie	pracownicy bibliotek	księgozbiór	czytelnicy w ciągu roku	wypożyczenia księgozbioru na zewnątrz	w przeliczeniu na 1 czytelnika
powiat bartoszycki	18	27	265 254	10 191	209 872	20,6
gminy miejskie						
gm. Bartoszyce	3	11	96 598	5 731	102 364	17,9
gm. Górowo Iławeckie	1	3	33 569	1 479	48 280	32,6
gminy miejsko-wiejskie						
gm. Bisztynek	4	4	36 179	946	21 752	23,0
m. Bisztynek	1	1	21 477	528	7 770	14,7
gm. Sępól	3	2	32 513	589	8 159	13,9
m. Sępól	1	1	22 294	468	6 449	13,8
gminy wiejskie						
Bartoszyce	5	5	45 494	796	20 659	26,0
Górowo Iławeckie	2	2	20 901	650	8 658	13,3

Źródło: WUS Olsztyn – www.stat.gov.pl

Tabela 86

Domy o ośrodki kultury w powiecie bartoszyckim w ujęciu syntetycznym

wyszczególnienie	2005						
	Domy i ośrodki kultury, kluby i świetlice	imprezy	uczestnicy imprez	zespoły artystyczne	członkowie zespołów artystycznych	koła (kluby)	członkowie kół (klubów)
powiat bartoszycki	4	276	82 590	24	271	21	413
gminy miejskie							
gm. Bartoszyce	1	121	58 700	11	105	8	115
gm. Górowo Iławeckie	1	39	5 700	2	37	3	83
Gminy miejsko-wiejskie							
gm. Bisztynek	1	61	9 590	6	75	6	68
m. Bisztynek	1	61	9 590	6	75	6	68
gm. Sępól	1	55	8 600	5	54	4	147
m. Sępól	1	55	8 600	5	54	4	147
gminy wiejskie							
Bartoszyce	0	0	0	0	0	0	0
Górowo Iławeckie	0	0	0	0	0	0	0

Źródło: WUS Olsztyn – www.stat.gov.pl

6. Organizacje pozarządowe

Tabela 87

Organizacje pozarządowe w powiecie bartoszyckim

Lp.	Nazwa organizacji	Cele i zakres działania organizacji
1.	Stowarzyszenie Bezrobotnych w Górowie Iławeckim	- wyszukiwanie miejsc pracy osobom bezrobotnym w zakładach na terenie miasta oraz zatrudnienie doraźne w działalność usługowej -wyszukiwanie miejsc pracy i ogłoszeń poza terenem Górowa Iławeckiego -współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy oraz Ośrodkiem Pomocy Społecznej
2.	Bartoszyckie Stowarzyszenie Bezrobotnych w Bartoszcach	-przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia -reprezentowanie i obrona bezrobotnych oraz pomoc w wyszukiwaniu im miejsc pracy -podnoszenie kwalifikacji zawodowych -rozwijanie przedsiębiorczości gospodarczej -działalność na rzecz tworzenie nowych miejsc pracy -współpraca z Powiatowym Urzędem pracy oraz przedsiębiorcami
3.	Stowarzyszenie Bezrobotnych Gminy i Miasta Bisztynek	-przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia -obrona interesów bezrobotnych i pomoc w znajdowaniu nowych miejsc pracy, -podnoszenie kwalifikacji zawodowych, -prowadzenie doradztwa dla bezrobotnych -współpraca z Powiatowym Urzędem Pracy oraz innymi organizacjami -organizacja wyjazdów szkoleniowych
4.	Stowarzyszenie „STOKROTKA” w Bartoszcach	-opracowywanie skutecznej metody uczenia się kilku języków jednocześnie -popularyzowanie i udoskonalanie metod samokształcenia, samo-rozwoju i sprawnego działania -wymiana doświadczeń z innymi stowarzyszeniami tego typu w kraju i zagranicą
5.	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Przyjaciół Opieki Paliatywnej w Bartoszcach	-promowanie filozofii postaw opieki paliatywnej poprzez wdrażanie różnych form tej opieki -szkolenie osób sprawujących opiekę paliatywną -kształcenie personelu medycznego w dziedzinie opieki paliatywnej -współdziałania w naborze i kształceniu wolontariuszy -pomoc w uruchomieniu i wyposażeniu hospicjum
6.	Stowarzyszenie Klub Motocyklowy „WIRAŻ” w Bartoszcach	- podtrzymywanie tradycji automobilowych - pozyskiwanie i odrestaurowywanie motocykli i ich dokumentacji - doradztwo techniczne - publiczne prezentacje motocykli na różnych imprezach (złoty, rajdy) -podnoszenie kultury jazdy - szkolenie w udzielaniu pierwszej pomocy - udział w zlotach i rajdach organizowanych przez inne stowarzyszenia
7.	Bartoszyckie Stowarzyszenie Taksówkarzy w Bartoszcach	- wzajemną pomoc oraz zapewnienie bezpieczeństwa kierowcom taksówek -stworzenie sieci łączności pomiędzy kierowcami taksówek, siedzibą stowarzyszenia oraz Komendą Policji
8.	Stowarzyszenie „SOLIDARNI 2000” w Górowie Iławeckim	- wyegzekwowanie należności z tytułu poniesionych strat przez jego członków podczas powodzi w dniu 3 lutego 2000r. w Górowie Iławeckim -pomoc prawna osobom poszkodowanym -reprezentowanie interesów członków wobec organów władzy publicznej

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

9.	Stowarzyszenie Agroturystyczne Ziemi Żywkowskiej „BOCIANIA WIEŚ” w Żywkowie	- prowadzenie działalności agroturystycznej i wspieranie rozwoju lokalnego -propagowanie i wspieranie przedsięwzięć agroturystycznych -wspieranie działań na rzecz rozwoju regionalnego, agroturystycznego
10.	Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „BASZTA” w Bisztyнку	- rozwijanie procesu edukacji kulturalnej -kultywowanie dorobku kultury polskiej-aktywizowanie działań twórczych -integracja społeczeństwa poprzez organizowanie imprez kulturalnych -propagowanie działalności ekologicznej oraz zdrowego stylu życia- tworzenie kół zainteresowań - organizacja warsztatów twórczych i działań kulturalnych
11.	Stowarzyszenie Klub Inteligencji Katolickiej w Bartoszczach dn. 11.07.2001r.	- praca intelektualna i moralna w oparciu o naukę Kościoła Katolickiego -przeciwdziałanie patologiom społecznym : alkoholizm, narkomania, rozwiązłość obyczajowa, nieuczciwość w pracy i życiu społecznym -zajmowanie stanowiska w sprawach wypaczeń w życiu rodzinnym i społecznym -działalność charytatywna -poprawianie inicjatyw gospodarczych i różnych działalności społecznych służących dobru wspólnemu
12.	Stowarzyszenie „WSPÓLNY DOM” na rzecz mieszkańców Gminy Bartoszyce	- wszechstronna działalności na rzecz gminy Bartoszyce oraz poprawa warunków życia jej mieszkańców -pomoc osobom potrzebującym a szczególnie dzieciom -propagowanie postaw społeczeństwa sprzyjających integracji osób niepełnosprawnych -prowadzenie działalności edukacyjnej -szkolenia, kursy -organizowanie działalności charytatywnej
13.	Stowarzyszenie Użytkowników Kablowej Telewizji Satelitarnej „BART-SAT” w Bartoszczach	- celem Stowarzyszenia jest inicjowanie i prowadzenie działalności kulturalnej, współpraca z jednostkami kulturalnymi na terenie miasta i powiatu - uruchomienie, rozwijanie i eksploatacja sieci telewizji kablowej na terenie objętym zasięgiem stowarzyszenia -wzbogacanie oferty usług multimedialnych teleinformatycznych na bazie eksploatowanej sieci
14.	Stowarzyszenie na rzecz edukacji i pomocy psychologiczno-pedagogicznej „AKME” w Bartoszczach	- szeroko rozumiana pomoc psychologiczna, pedagogiczna na rzecz dzieci, młodzieży, nauczycieli, rodziców (rozpoznawanie potrzeb emocjonalnych ,profilaktyka zaburzeń i agresji, rozwijanie umiejętności interpersonalnych, rozwijanie aktywności i zainteresowań dzieci i młodzieży -prowadzenie działań edukacyjno-terapeutycznych oraz profilaktyczno-korekcyjnych
15.	Bartoszyckie Stowarzyszenia Agroturystyki „WARMIACY” w Bartoszczach	- aktywizowanie członków stowarzyszenia do prac nad organizacją i rozwojem agroturystyki wiejskiej (telekomunikacja, drogi i modernizacja kwater) -gromadzenia i udostępnianie informacji agroturystycznej -propagowanie produktów zdrowej żywności oraz rękodzieła artystycznego współpraca z Ośrodkiem Doradztwa Rolniczego oraz samorządem gminy
16.	Stowarzyszenie Przedsiębiorczości „PARTNER” w Bartoszczach	- rozwijanie i propagowanie inicjatyw postaw oraz działań sprzyjających rozwojowi społeczno-gospodarczemu regionu - pobudzanie innowacyjności gospodarki szczególnie w sektorze małych i średnich przedsiębiorstw -wspieranie przedsiębiorczości -organizowanie kursów, konferencji, zwiedzanie przedsiębiorstw - dzielenie się doświadczeniami i osiągnięciami

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

17.	Północno-Wschodnie Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Inicjatyw DIALOG” w Bartoszczech	- reintegracja społeczna zmarginizowanych grup młodzieżowych -tworzenia lokalnych koalicji na rzecz młodzieży -organizowanie imprez kulturalnych i akcji społecznych -organizowanie międzynarodowej współpracy młodzieży
18.	Bartoszyckie Stowarzyszenie Kupców w Bartoszczech	- szerzenie idei wolności gospodarczej prawa własności, odpowiedzialności i kształtowania postaw zgodnych z zasadami etyki i godności -propagowanie idei wolnego handlu i przekształceń własnościowych -organizowanie przedsięwzięć popularyzujących i sprzyjających rozwojowi działalności gospodarczej członków
19.	Stowarzyszenie Salezjańska Organizacja Sportowa „SL SALOS” w Sępólnie	- rozwijanie wychowawczych, kulturalnych i społecznych aspektów sportu inspirowanych wizją chrześcijaństwa -stosowanie prewencyjnego systemu Św. Jan Bosco z bogactwem salezjańskiej tradycji wychowawczej -krzewienie kultury fizycznej wśród dzieci i młodzieży, rozwijanie zainteresowań sportowych i podnoszenia na wyższy poziom stanu zdrowia i sprawności fizycznej -działania na rzecz ochrony środowiska naturalnego -utrzymywanie kontaktów z organizacjami sportowymi w kraju i zagranicą
20.	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenia Inicjatyw Gospodarczych w Bartoszczech	- ochrona i umacnianie lokalnego rynku pracy, -promowanie i propagowanie osiągnięć poszczególnych członków stowarzyszenia -tworzenia warunków do współpracy wzajemnej pomocy członków stowarzyszenia -reprezentowanie interesów podmiotów gospodarczych i osób fizycznych członków stowarzyszenia -współpraca i wymiana doświadczeń z krajowymi i zagranicznymi organizacjami o podobnym profilu działania -tworzenie zespołów ekspertów komisji i zespołów problemowych oraz branżowych i środowiskowych klubów członkowskich
21.	Komitet Obywatelski Miasta Bartoszyce	-skupiane ludzi pragnących wpływać na procesy polityczne i gospodarcze w środowisku miasta Bartoszyce -wspieranie organizacji i środowisk które kierują się w swoim działaniu ETOSEM Solidarności oraz dążą do likwidacji pozostałości totalitarnego systemu władzy
22.	Niemieckie Stowarzyszenie „NATANGIA” w Górowie Iławeckim	- zachowanie łączności oraz dziedzictwa naturalnego niemieckiej grupy narodowościowej w RP -integracja stowarzyszenia we wspólnocie interesów na terenie działania - objęcie opieką socjalną członków stowarzyszenia potrzebujących wsparcia finansowego
23.	Stowarzyszenie Pomocy Dzieciom i Młodzieży „IMPULS” w Bisztyнку	-wyrównywanie szans edukacyjnych i zagospodarowywanie czasu wolnego dzieci i młodzieży oraz aktywizacja lokalnych społeczności na terenie gminy i miasta Bisztynek -prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży oraz prowadzenie wystaw, przeglądów i konkursów -krzewienie i utrzymywanie więzi koleżeńskiej – integracja dzieci i młodzieży -pomoc dzieciom i młodzieży zagrożonym patologiami (alkoholizm, narkomania) -edukacja dorosłych w zakresie wiedzy o rozwoju, potrzebach i wychowaniu dzieci oraz doskonaleniu umiejętności wychowawczych rodziców i osób pracujących z dziećmi i młodzieżą

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

24.	Stowarzyszenie Pomocy Osobom Niepełnosprawnym Umysłowo i Ich Rodzinom „JESTEŚ-MY” w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie warunków do godnego życia i samo realizowania się osób niepełnosprawnych umysłowo i ich rodzin w środowisku rodzinnym oraz wspieranie rozwoju Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Bartoszykach - prowadzenie działalności wychowawczej i rehabilitacyjnej dla dzieci i młodzieży - prowadzenie działalności charytatywno-humanitarnej na rzecz osób niepełnosprawnych umysłowo - organizowanie obozów rehabilitacyjno-wypoczynkowych dla osób niepełnosprawnych - organizowanie czasu wolnego osobom niepełnosprawnym i ich rodzinom - propagowanie w społeczeństwie akceptacji ludzi upośledzonych umysłowo i ich rodzin
25.	Stowarzyszenie na rzecz profilaktyki i terapii uzależnień „ŹRÓDŁO” w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> - rozwiązywanie problemów związanych z uzależnieniami - ochrona praw rodziny - upowszechnianie wiedzy o zagrożeniu uzależnieniem - inicjowanie działań terapeutyczno-edukacyjnych oraz profilaktyczno-korekcyjnych - rozwój fizyczno-psychiczny i duchowy człowieka - pomoc rodziną dotkniętą problemami uzależnień
26.	Warmińsko-Mazurskie Stowarzyszenie Lekarzy Okulistów w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> - obrona interesów członków oraz integrowanie środowiska lekarskiego - obrona godności zawodowej oraz udzielanie członkom pomocy instruktażowej oraz doradczej - ścisła współpraca z władzami lekarskimi i konsultantem wojewódzkim w zakresie okulistyki
27.	Stowarzyszenie Integracji Osób Niepełnosprawnych SION w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie warunków rehabilitacji i rewalidacji osób niepełnosprawnych - wychowywanie integracyjne osób sprawnych z osobami niepełnosprawnymi - samopomocowa działalność informacyjna na temat możliwości leczenia i usprawniania osób niepełnosprawnych - patronat nad publicznym przedszkolem integracyjnym w Bartoszykach - współpraca z organizacjami charytatywnymi i fundacjami - podejmowanie działań tworzących system wspierania osób udzielających pomocy osobom niepełnosprawnym
28.	Stowarzyszenie Komitet Budowy Basenu i Hali Sportowo-Widowiskowej w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie i inicjowanie budowy obiektów sportowych i kulturalnych - organizowanie społecznego wsparcia finansowego w budowie w/w obiektów - promocja inicjowanie i organizowanie imprez sportowych i rekreacyjnych - współdziałanie z inwestorami przy budowie obiektów
29.	Stowarzyszenie Oratorium im. Św. Dominika Savio w Lwowcu	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie działalności wychowawczej w środowisku dzieci i młodzieży - realizacja programu wychowawczego opartego na wychowawczej idei i uprzedzającym system edukacyjnym wypracowanym przez św. Jana Bosco - organizowanie wspólnoty wychowawczej złożonej z wychowawców i wychowanków oraz ich rodziców - różnorodna pomoc dla dzieci i młodzieży szczególnie potrzebującym a także niepełnosprawnym - wychowywanie do wartości rodzinnych patriotycznych, religijnych, kulturalnych oraz kształtowanie postaw obywatelskich i społecznych - działalność świetlicowo-rekreacyjna, kulturalna, sportowa i turystyczna

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

30.	Stowarzyszenie Twórczych w Bartoszcach Inicjatyw „JAWORYNA”	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie różnorodnych form aktywności społecznej – przystosowania się do życia w warunkach rozwijającej się demokracji i gospodarki rynkowej - podnoszenie jakości oświaty w duchu poszanowania kultury i tradycji oraz wartości religijnych - podejmowanie inicjatyw oświatowych oraz nowatorstwa pedagogicznego w szkołach - pogłębianie wiedzy kultury i tradycji mniejszości narodowych i etnicznych -wspieranie działań religijnych integrując społeczność lokalną -samopomocowa działalność finansowa i rzeczowa osób niepełnosprawnych i w podeszłym wieku w środowisku lokalnym jak i środowiskach po pegeerowskich
31.	Miejsko - Gminne Stowarzyszenie Bezrobotnych w Sępopolu	<ul style="list-style-type: none"> - działalność na rzecz rejonu miasta i gminy Sępopol - przeciwdziałanie negatywnym skutkom bezrobocia - reprezentowanie i obrona interesów bezrobotnych oraz pomoc w załatwianiu im miejsc pracy - podnoszenie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych - rozwijanie działalności przedsiębiorczej członków oraz prowadzenie działalności na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy - prowadzenie doradztwa i konsultingu dla osób bezrobotnych oraz działalności kursowo-szkoleniowej
32.	Stowarzyszenie Byłych Pracowników Kombinatoru Rolnego PGR Górowo Iławeckie Gospodarstwa Rolne Lipniki	<ul style="list-style-type: none"> - nabycie nieruchomości gruntowej o pow. 41 ha w obrębie Lipniki w celu jej użytkowania
33.	Bartoszyckie Stowarzyszenie Brydża Sportowego	<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie brydża sportowego wśród mieszkańców powiatu Bartoszyckiego -kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości poprzez uczestnictwo w realizacji zadań stowarzyszenia -rozwój umysłowo duchowy człowieka -prowadzenia nauki gry brydża wśród młodzieży i dorosłych -organizowanie i uczestnictwo w imprezach brydżowych na terenie powiatu
34.	Stowarzyszenie „DORZECZE SAJNY” w Sątupach-Samulewo	<ul style="list-style-type: none"> - zagospodarowywanie czasu wolnego dla dzieci i młodzieży -organizowanie zajęć dla dzieci i młodzieży - umacnianie tożsamości regionalnej, kultywowanie, popularyzacja tradycji i spuścizny historycznej oraz kultury regionu poprzez organizowanie wystaw okazów, przeglądów, konkursów. -promowanie walorów turystycznych dorzecza Sajny
35.	Polskie Stowarzyszenie Zapobiegania Narkomanii Oddział Terenowy w Bartoszcach	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie uzależnieniom od narkotyków, nikotyny oraz innych środków psychoaktywnych - informowanie społeczeństwa o negatywnym wpływie w/w substancji -pomoc osobom uzależnionym i zagrożonym uzależnieniem -prowadzenie różnorodnej działalności profilaktycznej wśród młodzieży
36.	Stowarzyszenie Aktywnych Mieszkańców „SAMORZĄDNOŚĆ” w Bartoszcach	<ul style="list-style-type: none"> - wypracowywanie różnych form aktywności mieszkańców - podejmowanie wszelkich form aktywności i inicjatyw społecznych w celu promocji idei samorządności -aktywny udział w rozwiązywaniu problemów społeczności lokalnej

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

37.	Towarzystwo Kulturalne Niemieckiej i Okolic z siedzibą w Bartoszczach	Społeczno-Mniejszości Bartoszyck	<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie jedności kulturowej oraz więzów narodowych członków stowarzyszenia -integracja środowiska mniejszości niemieckiej - propagowanie języka i kultury niemieckiej -pomoc charytatywna kultywowanie mowy tradycji i obrzędów w mniejszości niemieckiej - niesienie medycznej i socjalnej pomocy osobom starszym, niedołącznym i samotnym - nawiązywanie i utrzymywanie stałej współpracy z zaprzyjaźnionymi miastami i organizacjami w kraju i zagranicą
38.	Stowarzyszenie Na Rzecz Mieszkańców Kamińska „NASZ KAMIŃSK” w Kamińsku		<ul style="list-style-type: none"> - popieranie inicjatyw społecznych w zakresie sportu, kultury i turystyki - edukacji dzieci, młodzieży i dorosłych oraz rozwój i wzbogacanie kultury mieszkańców wsi -propagowanie działalności ekologicznej i profilaktyki zdrowotnej -przeciwdziałanie patologiom społecznym -stworzenie miejsca stałych spotkań dzieci i młodzieży
39.	Stowarzyszenie Historyczno-Kolekcjonerskie Ziemi Górowskiej „DREYSE” w Worynach gm. Górowo Iławeckie		<ul style="list-style-type: none"> - zbieranie pamiątek związanych z miastem i gminą Górowem Iławeckim -propagowanie wśród młodzieży i mieszkańców historii i dziejów terenu miasta i gminy -ocalenie pamiątek (dokumentów, fotografii, militaria) stanowiących dobro dla kultury i historii ziem całego regionu -organizowanie wystaw i pokazów zebranych eksponatów
40.	Stowarzyszenie Na Rzecz Osób Niepełnosprawnych i Profilaktyki Zdrowia „JESTEŚMY RAZEM” W Górowie Iławeckim		<ul style="list-style-type: none"> - zwiększenie aktywności życiowej i zaradności osobistej osób niepełnosprawnych -zwiększenie wydolności opiekuńczej rodziny - poprawa jakości opieki zdrowotnej nad osobami niepełnosprawnymi i przewlekłe chorymi -pomoc pielęgniarstwo-opiekuńcza w domu -pomoc w szkoleniu kadry medycznej, nabywaniu leków - udostępnianie lub przekazywanie sprzętu -opracowywanie informatorów i poradników - współpraca z organizacjami i instytucjami rozwiązującymi problemy niepełnosprawnych
41.	Stowarzyszenie Samorządów Przygranicznych Euroregionu ”LYNA-ŁAWA” w Bartoszczach		<ul style="list-style-type: none"> - utrzymanie i rozwijanie dobro sąsiedzkie współpracy samorządów przygranicznych województwa warmińsko-mazurskiego oraz Obwodu Kaliningradzkiego po obu stronach granicy -wspieranie i podejmowanie działań mających na celu rozwój gospodarczy samorządów - rozwiązywanie wspólnych problemów ekologicznych i ochrony środowiska naturalnego -rozwiązywanie wspólnych spraw w dziedzinie transportu, komunikacji, łączności i bezpieczeństwa publicznego - rozwój turystyki dalsze usprawnianie ruchu granicznego -wymiana kulturalna i gospodarcza między samorządami
42.	Stowarzyszenie „ŚRODKOWO-EUROPEJSKI CENTRUM SZKOLENIA MŁODZIEŻY” w Górowie Iławeckim		<ul style="list-style-type: none"> -wszechstronna edukacja dzieci i młodzieży oraz dorosłych ma wszystkich poziomach nauczania w duchu tolerancji wzajemnego poznania i współdziałania bez względu na pochodzenie, wyznanie i narodowość -podnoszenie kwalifikacji i aktywizacja zawodowa bezrobotnych -szerzenie wiedzy o wielonarodowym i wielokulturowym dziedzictwie regionu -działania na rzecz integracji wszystkich mieszkańców Warmii i Mazur -ochrona wielonarodowego krajobrazu narodowego

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

43.	Stowarzyszenie „OŻYWIĆ ŁYNY” w Bartoszycach	<ul style="list-style-type: none"> - inicjowanie i wspieranie działań promujących rozwój ekologiczny rzeki Łyny oraz utrzymanie jej w czystości -inicjowanie i wspieranie turystyki związanej z rzeką Łyną i jej okolicami ze szczególnym uwzględnieniem spływów kajakowych i innych form aktywności sportowej -propagowanie wśród mieszkańców powiatu Bartoszyckiego idei ochrony środowiska ze szczególnym uwzględnieniem czystości rzeki Łyny
44.	Związek Ukraińców w Polsce Koło w Bartoszycach	<ul style="list-style-type: none"> - integrowanie społeczności ukraińskiej w Polsce - rozwijanie narodowej tradycji i kultury - rozwijanie aktywności społecznej i wspieranie inicjatyw społecznych społeczności ukraińskiej - zapewnienie społ. ukraińskiej ścisłych więzi z Ukrainą - działanie na rzecz rozwoju kultury ukraińskiej i pielęgnowanie języka ukraińskiego
45.	Związek Ukraińców w Polsce Koło w Górowie Iławeckim	<ul style="list-style-type: none"> -działanie na rzecz urzeczywistnienia w praktyce praw obywatelskich ukraińskiej mniejszości narodowej w Polsce -integrowanie społeczności ukraińskiej w Polsce na gruncie narodowej tradycji i kultury -rozwijanie aktywności społecznej i wspieranie inicjatyw społecznych społ. ukraińskiej -zapewnienie społ. ukraińskiej ścisłych więzi z Ukrainą -działanie na rzecz rozwoju kultury ukraińskiej -pielęgnowanie języka ukraińskiego
46.	Warmińsko – Mazurskie Towarzystwo RINGO w Bartoszycach	<ul style="list-style-type: none"> - umasowienie dyscypliny sportowej ringo - popularyzacja ringo wśród społeczeństwa - szerzenie oświaty zdrowotnej - rozwijanie różnych form kultury fizycznej w środowisku dzieci i młodzieży szkolnej i wśród dorosłych - kształtowanie pozytywnych cech charakteru i osobowości dzieci i młodzieży szkolnej - integrowanie środowisk uczniowskich, rodzicielskich i nauczycielskich
47.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Powiatowy w Bartoszycach	<ul style="list-style-type: none"> -opieka i pomoc dla ludzi chorych na cukrzycę -dbanie o jakość leczenia cukrzycy -poprawa prawnej, materialnej i społecznej pozycji diabetyków w państwie -integracja środowisk chorych, wzajemna pomoc i życzliwość -tworzenie prężnych struktur stowarzyszenia -pomoc w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych chorych na cukrzycę -wspieranie finansowe działalności stowarzyszenia -organizowanie wycieczek wypoczynkowych -zaopatrzenie chorych i niepełnosprawnych w sprzęt medyczny stosowany w leczeniu cukrzycy -utworzenie poradni diabet.
47a	Koło Młodych Diabetyków w Bartoszycach	Jak wyżej
48.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Zarząd Miejsko – Gminny w Bisztyнку	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja osób chorych na cukrzycę i ich rodzin -profilaktyka ludzi chorych na cukrzycę -współpraca z firmami produkującymi sprzęt medyczny -współpraca ze służbą zdrowia celem podwyższenia profilaktyki w zakresie choroby cukrzycowej -aktywny udział w pracach Zarządu Powiatowego -poszukiwania nowych członków

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

49.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejsko – Gminne w Górowie Iławeckim	-reprezentowanie interesów członków Stowarzyszenia i osób chorych na cukrzycę wobec władz państwowych i samorządowych -współpraca z Ministrem Zdrowia oraz Polskim Towarzystwem Diabetologicznym w celu wypracowania najlepszego modelu leczenia diabetologicznego -organizowanie i prowadzenie edukacji diabetologicznej wśród chorych jak i całego społeczeństwa w celu podniesienia wiedzy o cukrzycy i jej skutków -integracja środowiska diabetyków
50.	Polskie Stowarzyszenie Diabetyków Koło Miejsko – Gminne w Sępólnie	-edukacja osób chorych na cukrzycę i ich rodzin -profilaktyka ludzi chorych na cukrzycę -organizowanie comiesięcznych spotkań członków koła i ich rodzin z odczytami tematycznymi i prezentacjami nowości w diabetologii -współpraca z władzami samorządowymi Powiatowym Stowarzyszeniem Diabetyków w Bartoszycach -współpraca z parafiami -organizowanie turnusów rehabilitacyjnych i wycieczek -pomoc w sprowadzeniu glukometrów
51.	Stowarzyszenie „CHATKA” Zwykle	- propagowanie rozwoju informatyki i społeczeństwa informatycznego - wymiana informacji pomiędzy użytkownikami sieci lokalnej poprzez połączenie ze sobą komputerów członków Stowarzyszenia - udostępnienie zasobów sieci lokalnej do celów niekomercyjnych
52.	Stowarzyszenie Lokatorów „TRANSFORMACJA” w Bartoszycach	- wspieranie inicjatyw służących urzeczywistnianiu idei spółdzielczości mieszkaniowej - solidarna postawa wobec wspólnych problemów spółdzielców i ich rodzin - działalność na rzecz poprawy warunków zamieszkiwania oraz rozwoju usług bytowych, socjalnych i kulturalnych w osiedlach mieszkaniowych - integracja mieszkańców w osiedlach
53.	Stowarzyszenie „INICJATYWA OBYWATELSKA” Stowarzyszenie Inicjatyw Społeczno – Gospodarczych w Bartoszycach	- pobudzenie aktywności społeczno – gospodarczej społeczności lokalnej -wspieranie przedsięwzięć gosp. i organizacyjnych, ograniczających skutki bezrobocia -tworzenie lokalnych inicjatyw rynku pracy, promocji zatrudnienia, aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i zagrożonych zwolnieniem z pracy -współpraca z organizacjami i podmiotami gospodarczymi w zakresie tworzenia nowych miejsc pracy -wspieranie rozwoju terenów miejskich -inspirowanie działań promujących zdrowie i zdrowy tryb życia -wspieranie rozwoju turystyki -pomoc osobom niepełnosprawnym -promocja i organizacja wolontariatu

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

54.	Stowarzyszenie Absolwentów, Sympatyków, Przyjaciół, Szkoły Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania „KAŁYNA” w Bartoszycach	<ul style="list-style-type: none"> -wspieranie działalności pracy Zespołu Szkół z Ukraińskim Językiem Nauczania w Bartoszycach -pogłębianie wiedzy, szerzenie tradycji i kultury ukraińskiej wśród uczniów -integracja rodziców wokół środowiska szkolnego -szerzenie kultury ukraińskiej i polskiej w środowisku wielokulturowym (różne narodowości) -wspieranie edukacji i rekreacji ruchowej -wymiana międzynarodowa -organizowanie imprez kulturalnych, charytatywnych oraz konferencji naukowych -wspomaganie rodzin będących w trudnych warunkach materialnych -tworzenie miejsc pracy -wydawanie własnej gazety -dofinansowanie do udziału dzieci w imprezach lokalnych i ogólnopolskich -tworzenie funduszy stypendialnych dla dzieci i młodzieży – uczniów szkoły -udział w ogólnopolskich akcjach charytatywnych -partycypowanie w kosztach dojazdów dzieci do szkoły -uczestniczenie Stowarzyszenia w integracji Polski w ramach Unii Europejskiej w nauczaniu języków obcych -tłumaczenie tekstów z j. Ukraińskiego na polski i odwrotnie
55.	Towarzystwo Kulturalno – Historyczne „WORIA” w Górowie Haweckim	<ul style="list-style-type: none"> -budowanie podstaw społeczeństwa obywatelskiego świadomego swych praw i obowiązków wobec „małej ojczyzny” -poznawanie, kultywowanie i upowszechnianie dziedzictwa kulturalnego i historycznego miasta i gminy Górowo H. oraz całego regionu Natangii -ochrona, dokumentowanie, opracowywanie naukowe i popularyzowanie dziedzictwa kultury niemieckiej, ukraińskiej i polskiej społeczności miasta i gminy Górowo H. -tworzenie i realizacja programów rozwoju kulturalnego regionu -wspieranie i upowszechnianie aktywności społeczno-kulturalnej szkół, regionalnych stowarzyszeń kulturalnych i innych organizacji społecznych -występowanie z wnioskami i opiniami do właściwych władz i urzędów oraz sądów w sprawach związanych z historią i życiem kulturalnym regionu -zbieranie opinii o społecznych potrzebach kulturalnych oraz ich opracowywanie i rozpowszechnianie -organizowanie kursów i konferencji -udzielanie stypendiów wspierających szeroko rozumianą twórczość
56.	Stowarzyszenie Wspierania i Rozwoju Powiatu Bartoszyckiego w Bartoszycach	<ul style="list-style-type: none"> -wspieranie rozwoju lokalnego -inicjowanie i kreowanie działań społecznych i gospodarczych na rzecz rozwoju małych i średnich przedsiębiorstw -propagowanie i wspieranie przedsięwzięć gospodarczych i osób przedsiębiorczych wpływających na dynamikę rozwoju gosp. oraz lokalnego rynku pracy -zmiernianie do zagospodarowania wolnych nieruchomości -pomoc w org. m-c pracy w tym także dla osób niepełnosprawnych -wspieranie działalności na rzecz opieki zdrowotnej -wspieranie działań na rzecz rozwoju lokalnego produktu turystycznego i ekologicznego -inicjowanie i kreowanie działań na rzecz rozwoju oświaty, kultury, nauki, sportu i rekreacji -współpraca z krajowymi i zagranicznymi instytucjami i podmiotami, których pomoc organizacyjna i finansowa może służyć rozwojowi społecznemu, gospodarczemu i kulturalnemu regionu -pomoc osobom niepełnosprawnym w przystosowaniu i przygotowaniu do samodzielnego życia społecznego

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

57.	Warmińskie Towarzystwo Fotograficzne w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> -zrzeszanie fotografów amatorów, zajmujących się szeroko rozumianą działalnością fotograficzną -działanie na rzecz rozwoju amatorskiego ruchu fotograficznego poprzez udzielanie pomocy w organizowaniu szkoleń, konkursów, wystaw, plenerów członkom Towarzystwa, jedn. kulturalnym, przedsiębiorstwom państwowym i jedn. społecznym -popularyzowanie wśród mieszkańców terenu działania Towarzystwa fotografii jako jednej z dziedzin kultury i sztuki -popularyzowanie walorów krajobrazowych i przyrodniczych propagowanie działań organizatorskich czystości ekologicznej Polski Północno -Wschodniej jako enklawy w kraju -organizowanie wystaw i plenerów fotograficznych organizowanie szkoleń, odczytów, prelekcji, przeglądów itp. -organizowanie spotkań i wymiana doświadczeń członków Towarzystwa z kołami, sekcjami fotograficznymi z terenu Polski i organizacjami fotograficznymi innych krajów
58.	Stowarzyszenie Polski Komitet Pomocy Społecznej Zarząd Rejonowy w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> -dobrowolne i bezinteresowne niesienie różnorodnych form pomocy osobom i rodzinom, które z różnych przyczyn niezdolne są do rozwiązywania swych życiowych problemów, w szczególności ludziom starszym , niepełnosprawnym, chorym, samotnym, zagrożonym demoralizacją, rodzinom pozbawionym środków do życia, ubogim i bezradnym -kształtowanie postaw społecznych sprzyjających bezpośredniemu uczestnictwu w działaniach na rzecz osób potrzebujących pomocy bądź wspieranie takich działań -organizowanie usług opiekuńczych i prowadzenie dożywiania -organizowanie różnorodnych form wypoczynku -pomoc prawna -świadczenie pomocy postpenitencjarnej -świadczenie pomocy bezrobotnym w zakresie poradnictwa zawodowego, przekwalifikowania zawodowego, przeszkolenia i zatrudnienia -prowadzenie działalności edukacyjno – szkoleniowej -prowadzenie świetlic i placówek opiekuńczo – wychowawczych -prowadzenie klubów seniora, stołówek,DPS itp.
59.	Polski Czerwony Krzyż Zarząd Rejonowy w Bartoszykach	<ul style="list-style-type: none"> -wspomaganie w czasie konfliktu zbrojnego wojskową i cywilną służbę zdrowia, zgodnie z postanowieniami Konwencji genewskich z 1949r. -upowszechnianie znajomości międzynarodowego prawa humanitarnego konfliktów zbrojnych i współpraca z władzami publicznymi w trosce o zapewnieniu jego poszanowania -prowadzenie- na zlecenie Państwa – Krajowego Biura Informacji, przewidziane w Konwencjach genewskich -upowszechnianie zasad i ideałów Międzynarodowego Ruchu Czerwonego Krzyża i Czerwonego Półksiężyca -wykonywanie zadań humanitarnych -prowadzenie działalności na rzecz rozwoju krwiodawstwa i krwiolecznictwa -niesienie pomocy ofiarom klęsk żywiołowych lub katastrof -prowadzenie działalności w dziedzinie opieki i pomocy społecznej, ochrony zdrowia -prowadzenie szkolenia w zakresie pierwszej pomocy -rozwijanie działalności dzieci i młodzieży -prowadzenie placówki edukacyjno-oświatowe -działa na rzecz osób niepełnosprawnych i poszkodowanych w wypadkach

**STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA
LATA 2007 - 2015**

60.	Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów Zarząd Rejonowy w Bartoszycach	-poprawienie warunków socjalno bytowych emerytów, rencistów i inwalidów -organizowanie życia kulturalnego emerytów, rencistów i inwalidów -reprezentowanie ich interesów wobec organów władzy i administracji publicznej -prowadzenie działalności charytatywnej i udziela pomocy członkom Związku w sprawach socjalno – bytowych -tworzenie fundusze na cele socjalno – bytowe -prowadzenie związkowej kasy pogrzebowej -organizowanie i prowadzenie bibliotek, czytelni, świetlic, klubów i zespołów artystycznych oraz współdziałanie w ich prowadzeniu -wydawanie własnej prasy oraz wykorzystywanie wszelkich innych dostępnych środków i form informowania społeczeństwa o problemach emerytów, rencistów i inwalidów -współdziałanie z organami władzy, administracji publicznej i samorządowej oraz z instytucjami i organizacjami społecznymi w kraju i za granicą
61.	Stowarzyszenia „Razem w Sątopach” Wpisano w Sądzie Rejonowym w Olsztynie KRS 239584 dn 8.09.2005	- Wspieranie rozwoju gospodarczego i społecznego wsi -Organizacja imprez dla dzieci z udziałem członków lokalnej społeczności - Działania integrujące lokalną społeczność -Umacnianie tożsamości regionalnej. Kulturowanie i popularyzacja tradycji i spuścizny historycznej oraz kulturalnej regionu
62.	Stowarzyszenia Aktywności „Monument” Centrum młodzieży	- Wspieranie działań kulturalnych i sportowych -Wspieranie inicjatyw społecznych -Zwiększanie poczucia podmiotowości młodzieży -Tworzenie lokalnych koalicji na rzecz młodzieży.
63.	Stowarzyszenia „Amazonki” w Bartoszycach	- Niesienie pomocy kobietom przed i po zabiegu mastektomii -Uczestniczenie w akcjach na rzecz wczesnego wykrywania nowotworów piersi.
65.	Stowarzyszenia „3”Majmy się Z/S w Bartoszycach	Prowadzenie działalności wychowawczej - pobudzanie aktywności dzieci i młodzieży Wspieranie rozwoju Szkoły Podstawowej nr 3 im. Tadeusza Kościuszki w Bartoszycach Działania Kulturalne na rzecz zachowanie i rozwoju lokalnej tożsamości Kontakty i współpraca narodowa
66.	Bartoszycki Związek Hodowców Gołębi Rasowych i Drobiu Ozdobnego Wpisano w Sądzie Rejonowym KRS 254622 dn 10.05.2006	Zrzeszanie hodowców i miłośników gołębi rasowych, drobiu ozdobnego, królików, ptaków egzotycznych Podnoszenie i doskonalenie poziomu hodowli
67.	Stowarzyszenie Podpora Z/S w Gruszynach Wpisano w Sądzie Rejonowym w Olsztynie KRS 256351 dn 27.05.2006	
68.	Stowarzyszenie „Więź” w Sułowie gmina Bisztynek Wpisano w Sądzie Rejonowym w Olsztynie KRS 261054	
69.	Stowarzyszenie „Na Rzecz Wspierania Integracji Mieszkańców Ziemi Sępoleńskiej – Wrota „ z Siedzibą w Sępole	Wpisano w Sądzie Rejonowym w Olsztynie KRS 273599 dn 7.04.2007

II. UWARUNKOWANIE ZEWNĘTRZNE ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH

1. Ujęcie regionalne

Województwo warmińsko-mazurskie należy do tych województw, gdzie problemy społeczne i społeczno-ekonomiczne dotyczą coraz szerszych grup mieszkańców regionu.

Szczególnie odczuwalny w regionie jest gwałtowny wzrost bezrobocia, który z roku na rok obniża stopę życiową ludności. Województwo od lat należy do najbiedniejszych w kraju. Ubóstwo wielu rodzin stało się obecnie faktem; wzrasta liczba osób bezdomnych; nasilają się zjawiska patologii społecznych, takie jak alkoholizm, narkomania, przestępczość itp. Województwo obejmuje swym zasięgiem również rozległe tereny popegeerowskie, które w szczególnym stopniu narażone są na występowanie negatywnych zjawisk społeczno-ekonomicznych.

Poziom zamożności mieszkańców regionu jest jednym z najniższych w kraju co, biorąc pod uwagę stagnację na rynku pracy (brak ofert pracy oraz wzrastającą z roku na rok stopę bezrobocia), tworzy niezwykle trudną i złożoną sytuację społeczno-ekonomiczną. Tym negatywnym trendom sprzyjają takie czynniki jak: wzrost kosztów eksploatacji mieszkań, realne zagrożenie eksmisją, wzrost kosztów związanych z ochroną zdrowia, leczeniem itp.

W takich warunkach pomoc społeczna odgrywa znaczącą rolę. W związku ze złożonością i zasięgiem problemów społecznych regionu Warmii i Mazur, gdzie dziedziczenie biedy i bezdomności staje się dla wielu rodzin codziennością, stale rośnie liczba osób oczekujących pomocy, zarówno materialnej, jak i szeroko rozumianego poradnictwa, podczas, gdy środki finansowe, jakimi dysponują instytucje pomocy społecznej, są coraz bardziej niewystarczające w stosunku do potrzeb.

Zadaniom pomocy społecznej towarzyszą zasadnicze zmiany „jakościowe” problemów, które w znacznym stopniu dotyczą osób i rodzin, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej.

Do niedawna byli to przede wszystkim ludzie starzy, a także osoby niepełnosprawne, rodziny wielodzietne i rodziny osób uzależnionych od alkoholu. Obecnie wśród podopiecznych przeważającą grupę stanowią osoby w tzw. wieku produkcyjnym, które z powodu bezrobocia lub zbyt niskich dochodów nie dysponują wystarczającymi środkami na utrzymanie, szukając wsparcia z uwagi na trudności w rozwiązywaniu innych istotnych problemów.

Podstawowe problemy w zakresie polityki społecznej w regionie Warmii i Mazur:

1. W województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni ostatnich 5 lat utrzymuje się na bardzo wysokim poziomie stopa bezrobocia. W ostatnich latach wzrosła liczba gmin,

zagrożonych bezrobociem strukturalnym. Stale utrzymuje się też wysoki udział osób długotrwale bezrobotnych, wśród ogółu osób pozostających bez zatrudnienia.

2. W województwie warmińsko-mazurskim na przestrzeni ostatnich 6 lat (1998-2003) liczba rodzin i osób, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej wykazywała zmienne tendencje. W latach 1998-2000 wykazywała tendencje spadkowe, natomiast w latach 2001-2003 wzrostowe. U podłoża tendencji spadkowych nie leży jednak spadek zapotrzebowania na świadczenia z pomocy społecznej (w okresie 1998-2000), ale raczej niewystarczająca wielkość środków finansowych zarówno z budżetu państwa (Wojewody) na realizację zadań zleconych, jaki i środków finansowych z budżetu gmin na realizację zadań własnych. W związku z tym liczba osób zgłaszających zapotrzebowanie na pomoc jest często znacznie wyższa od liczby wydawanych decyzji administracyjnych o przyznaniu pomocy (świadczenia). Według danych z ośrodków pomocy społecznej, na terenie województwa warmińsko-mazurskiego liczba osób potrzebujących wsparcia jest już, od co najmniej dwóch lat, wyższa od liczby wydawanych decyzji administracyjnych, dotyczących przyznania świadczenia. Wzrost od roku 2001 liczby osób, którym udzielona została pomoc nie oddaje jednak w pełni stanu zapotrzebowania na świadczenia społeczne.
5. Dominującymi powodami przyznawania świadczeń z pomocy społecznej w województwie warmińsko-mazurskim są: bezrobocie, ubóstwo oraz bezradność w sprawach opiekuńczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego. Wydaje się to zrozumiałe z uwagi na fakt, że w regionie Warmii i Mazur od kilku już lat notuje się najwyższą w kraju stopę bezrobocia, a poziom zamożności mieszkańców województwa jest jednym z najniższych w Polsce. Najczęściej pomoc udzielana była z powodu: klęski żywiołowej lub ekologicznej, narkomanii, sieroctwa, a także z powodu trudności w przystosowaniu do życia po opuszczeniu zakładu karnego.
6. Na realizację świadczeń z pomocy społecznej województwa warmińsko-mazurskiego w latach 1999 – 2003 przeznaczono łącznie kwotę 747.405.199zł, przy czym 201.213.794 zł z budżetu gmin (w ramach zadań własnych gmin), a 546.191.405 zł w ramach zadań zleconych.

2. Podstawy prawne

Podstawy prawne regulujące system pomocy społecznej w Polsce zawarte są w następujących aktach prawnych:

Ustawa o pomocy społecznej. Warunki prawne i organizację systemu pomocy społecznej określa Ustawa z 12. 03. 2004r. O pomocy społecznej (Dz. U. z 2004 nr 64 poz. 593). Ustawa o pomocy społecznej określa: zadania w zakresie pomocy społecznej; rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz zasady i tryb ich udzielania; organizację pomocy społecznej; zasady i tryb postępowania kontrolnego w zakresie pomocy społecznej.

Ustawa z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. nr 123. poz.776, z późn. zm.)

Ustawa o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. 228 poz.2 z 2003r.) regulująca nowy system pozaubezpieczeniowych świadczeń społecznych, finansowanych w całości ze środków budżetu państwa, całkowicie odrębny od systemu pomocy społecznej. Zamiast tak jak dotychczas szeregu różnych, niezależnych od siebie świadczeń ustawa ta wprowadza tylko jeden zasiłek rodzinny wraz z dodatkami, które zastępują obecne zasiłki i świadczenia (np. zasiłek wychowawczy, świadczenie z funduszu alimentacyjnego, jednorazowy zasiłek macierzyński z pomocy społecznej, gwarantowany zasiłek okresowy).

Ustawa o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2003r. Nr 122. poz. 1143). Ustawa o zatrudnieniu socjalnym stwarza szansę na powrót do społeczeństwa osobom, które z różnych powodów znalazły się na marginesie życia społecznego. Ustawa ma zastosowanie przede wszystkim do osób, które nie posiadają własnych dochodów, a w szczególności osób bezdomnych w procesie wychodzenia z bezdomności, osób uzależnionych od alkoholu w procesie leczenia, osób uzależnionych od narkotyków w procesie leczenia, osób chorych psychicznie, długotrwale bezrobotnych, byłych więźniów oraz uchodźców. Drugą formą pomocy przewidzianą w ustawie jest wsparcie zatrudnienia osób, które uległy wykluczeniu społecznemu.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 1994r. Nr 111, poz. 535, z późn. zm.). Według ustawy ochronę zdrowia psychicznego zapewniają organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane. Ustawa przewiduje, że w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ustawa o pożytku publicznym i wolontariacie (Dz. U. nr 96 poz. 873 z 2003r.). Ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie jest aktem prawnym, wprowadzającym kompleksowe rozwiązania dotyczące podstawowych dziedzin działalności organizacji pozarządowych w Polsce. Obszary, które reguluje ustawa to: prowadzenie działalności pożytku publicznego (działalność odpłatna i nieodpłatna pożytku publicznego), uzyskiwanie przez organizacje pozarządowe statusu organizacji pożytku publicznego oraz konsekwencje z tym

związane (warunki uzyskania statusu organizacji pożytku publicznego), nadzór nad prowadzeniem działalności pożytku publicznego, wolontariat.

Ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi z dnia 26 października 1982 r., nowelizowana dnia 28 marca 2003 r. (Dz. U. z 1984r. Nr 35, poz 230, z późn. zm.).

Rozwiązywanie problemów alkoholowych zakłada, iż większość kompetencji i środków finansowych jest zlokalizowana na poziomie samorządów gmin, które na mocy ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi uzyskały kompetencje do rozwiązywania problemów alkoholowych w społecznościach lokalnych. Ustawodawca w art. 4 ust 1 stanowi: „prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracja społeczna osób uzależnionych od alkoholu należy do zadań gminy”.

Ustawa o promocji zatrudnienia i rynku pracy z dnia 20 kwietnia 2004 r. (Dz. U. Nr 99, poz. 1001). Ustawa określa zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej. Zadania państwa w zakresie promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia oraz aktywizacji zawodowej są realizowane przez instytucje rynku pracy działające w celu: pełnego i produktywnego zatrudnienia; rozwoju zasobów ludzkich; osiągnięcia wysokiej jakości pracy; wzmocnienia integracji oraz solidarności społecznej.

Ustawa z dnia 24 kwietnia 1997r. o przeciwdziałaniu narkomanii (dz. U. Nr 75, poz. 468 z późn. zm.)

III. GŁÓWNE OBSZARY PROBLEMOWE W SFERZE SPOŁECZNEJ W POWIECIE BARTOSZYCKIM

Identyfikacja głównych obszarów problemowych w sferze pomocy społecznej powiecie bartoszyckim dokonano metodą MAPS (metoda aktywnego planowania strategicznego) na spotkaniu zespołu problemowego 13 czerwca 2007 roku. Dokonując kolejnych przybliżeń, na zasadzie konsensusu, wyodrębniono cztery główne obszary problemowe. Opracowanie strategii ich rozwiązań powinno wydatnie zwiększać efektywność rozwiązywania problemów społecznych w powiecie.

Dla poszczególnych problemów wyodrębniono priorytety, za które uznano główne źródła (przyczyny) tworzące te problemy. Ułatwiło to sformułowanie celów strategicznych dla poszczególnych obszarów problemowych a następnie polityki społecznej jako całości. Formułowanie tych celów poprzedzono analizą możliwości oraz ograniczeń istniejących w samym systemie pomocy społecznej jak i poza nim. Analizy dokonały zespoły robocze z udziałem specjalistów, co dało pełny, rzeczywisty obraz warunków realizacji strategii. Zdefiniowane one zostały w formie obszarów problemowych i priorytetów.

Z przyjętych obszarów problemowych w zakresie polityki społecznej wynikają działania w następujących sferach:

- STAN INFRASTRUKTURY POMOCY SPOŁECZNEJ
- PATOLOGIE SPOŁECZNE
- DYSFUNKCJA RODZINY
- DŁUGOTRWAŁE BEZROBOCIE
- NIEWYSTARCZAJĄCE DZIAŁANIA NA RZECZ OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
- MARGINALIZACJI GRUP ZAGROŻONYCH WYKLUCZENIEM SPOŁECZNYM
- WZMOCNIENIE KWALIFIKACJI KADR POMOCY SPOŁECZNEJ

OBSZAR PROBLEMOWY

Patologie społeczne

PROBLEMY

**PRZEMOC
W RODZINIE**

**WZRASTAJĄCA
PRZESTĘPCZOŚĆ
WŚRÓD
MŁODZIEŻY**

UZALEŻNIENIA

**AGRESJA WŚRÓD
DZIECI I MŁODZIEŻY**

CELE

**PRZECIWDZIAŁANI
E PRZEMOCY W
RODZINIE**

**OGRANICZENIE
PRZESTĘPCZOŚCI
WŚRÓD MŁODZIEŻY**

**PROFILAKTYKA
UZALEŻNIEŃ**

**ZAPOBIEGANIE AGRSEJI
WŚRÓD DZIECI I
MŁODZIEŻY**

OBSZAR PROBLEMOWY

Dysfunkcja rodziny

PROBLEMY

NIEWYDOLNOŚĆ
WYCHOWAWCZA
RODZICÓW

NIEZARADNOŚĆ
SPOŁECZNA
RODZINY

NIEWYSTARCZAJĄCA
OPIEKA NAD STARSZYMI
CZŁONKAMI RODZINY

„DZIEDZICZENIE”
BEZRADNOŚCI

CELE

WSPIERANIE
RODZICÓW W
PEŁNIENIU FUNKCJI
WYCHOWAWCZEJ

AKTYWIZOWANIE DO
PEŁNIENIA RÓL
SPOŁECZNYCH

WSPIERANIE
RODZIN W
OPIECE NAD
OSOBAMI
STARSZYMI

PROMOWANIE
POZYTYWNYCH
WZORCÓW
FUNKCJONOWANIA
RODZINY

OBSZAR PROBLEMOWY

Marginalizacji grup zagrożonych wykluczeniem społecznym

PROBLEMY

**DŁUGOTRWALE
BEZROBOCIE**

**WYCHOWANKOWIE
PLACÓWEK
OPIEKUŃCZO-
WYCHOWAWCZYCH I
RODZIN
ZASTĘPCZYCH**

**OSOBY
STARSZE**

**OSOBY
UZALEŻNIONE**

**DŁUGOTRWAL
I „KLIENCI”
POMOCY
SPOŁECZNEJ**

**OSOBY
BEZDOMNE**

**OSOBY
OPUSZCZAJĄ
CE ZK, MOW
i inne placówki**

CELE

**AKTYWIZACJA
ZAWODOWA I
SPOŁECZNA
DŁUGOTRWALE
BEZROBOTNYCH**

**WSPIERANIE
PROCESU
USAMODZIELN
IENIA**

**INTEGRACJA I
AKTYWIZACJA
SPOŁECZNA OSÓB
STARSZYCH**

**PROFILAKTYKA
I TERAPIA
UZALEŻNIEŃ**

**AKTYWIZACJA
SPOŁECZNA I
ZAWODOWA**

**WSPIERANIE
WYCHODZENIA Z
BEZDOMNOŚCI**

**REINTEGRACJA
ZE
ŚRODOWISKIEM
SPOŁECZNYM**

OBSZAR PROBLEMOWY

Niewystarczające działania na rzecz osób niepełnosprawnych

PROBLEMY

BARIERY FUNKCJONALNE

BARIERY SPOŁECZNE

NISKA AKTYWNOŚĆ ZAWODOWA

NIEWYSTARCZAJĄCY ZAKRES REHABILITACJI LECZNICZEJ

CELE

LIKWIDACJA BARIER FUNKCJONALNYCH

INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

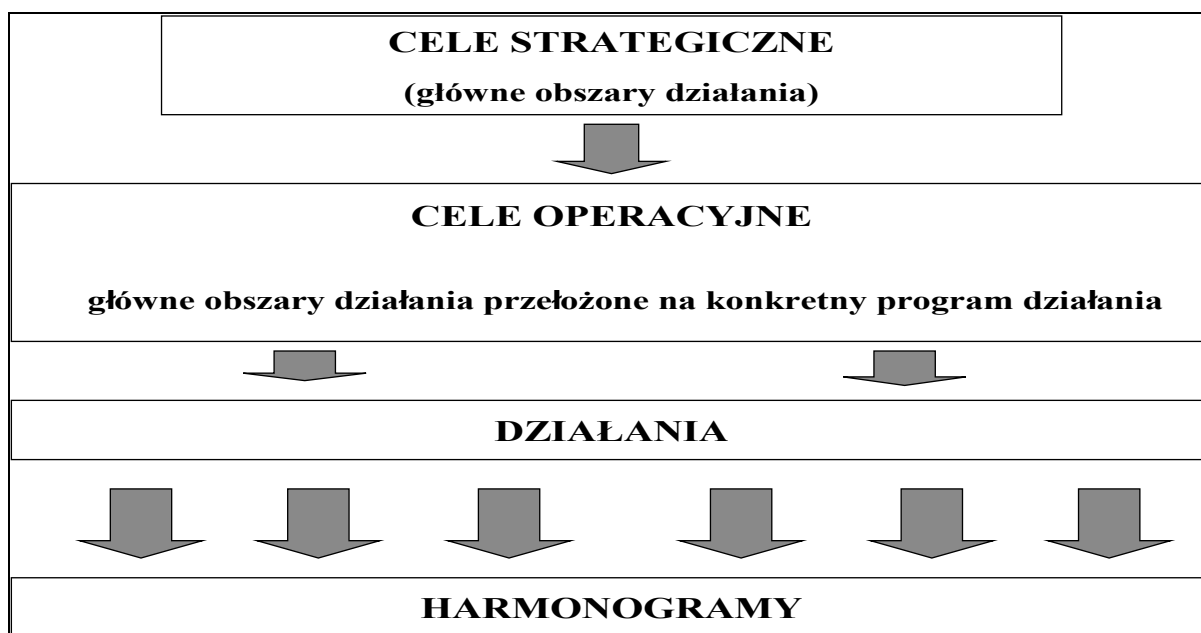
AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO REHABILITACJI LECZNICZEJ

IV. CELE STRATEGICZNE I OPERACYJNE

Głównym celem na lata 2007-2015 jest doskonalenie systemu pomocy społecznej, w obszarze stworzenia odpowiednich warunków życia dla osób i rodzin.

Schemat planowania strategicznego zawarty w Strategii

Cel strategiczny 1

Ograniczenie zjawiska patologii społecznych na obszarze powiatu

Cel operacyjny 1.1	PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE
Cel operacyjny 1.2	OGRANICZENIE PRZESTĘPCZOŚCI WŚRÓD MŁODZIEŻY
Cel operacyjny 1.3	PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ
Cel operacyjny 1.4	ZAPOBIEGANIE AGRSEJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

CEL OPERACYJNY 1.1.

PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY W RODZINIE

Działania

Nr działania	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/ WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
1.1.1	Prowadzenie grup terapeutycznych – edukacyjnych dla sprawców przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Liczba zajęć; Liczba uczestników	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
1.1.2	Prowadzenie grup terapeutycznych – edukacyjnych dla ofiar przemocy w rodzinie	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Liczba zajęć; Liczba uczestników	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
1.1.3	Prowadzenie poradnictwo specjalistyczne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Organizacje pozarządowe,	Liczba porad; Liczba uczestników	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Zespół Kuratorskiej Służby Sądowej, Organizacje pozarządowe,
1.1.4	Prowadzenie działań informacyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Policja, Media, Organizacje pozarządowe, Służba zdrowia	Liczba inicjatyw	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Policja, Media, Organizacje pozarządowe, Służba zdrowia
1.1.5	Prowadzenie działań informacyjnych w szkołach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe,	Liczba inicjatyw	Szkoły, Organizacje pozarządowe,
1.1.6	Utworzenie ośrodka interwencji kryzysowej	Do 2015	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe,	Powstanie ośrodka	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe,
1.1.7	Utworzenie „niebieskiego pokoju”	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,		Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
1.1.8	Utworzenie bazy informacyjnej o „przemocy w rodzinie”	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,		Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,
1.1.9	Inicjowanie grup wsparcia	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	Liczba zajęć; Liczba uczestników	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

strategii

CEL OPERACYJNY 1.2

OGRANICZENIE PRZESTĘPCZOŚCI WŚRÓD MŁODZIEŻY

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.2.1	Wspieranie inicjatyw zagospodarowania czasu wolnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Szkoły	Liczba zajęć; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.2.2	Prowadzenie działań prewencyjnych wśród młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, PCPR, Policja, OPS, Kuratorzy, NGO	Liczba wspartych inicjatyw	Szkoły, PCPR, Policja, OPS, Kuratorzy, NGO
1.2.3	Wspieranie działań informacyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, PCPR, Policja, OPS, Kuratorzy, NGO	Liczba wspartych inicjatyw	Szkoły, PCPR, Policja, OPS, Kuratorzy, NGO
1.2.4	Wspieranie inicjatyw i organizacji młodzieżowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne	Liczba wspartych inicjatyw	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.2.5	Promowanie pozytywnych wzorców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne	Liczba wspartych inicjatyw	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.2.6	Wspieranie funkcjonowania organizacji działających na rzecz zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba wspartych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.2.7	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Samorząd Województwa	Liczba beneficjentów; Liczba porad	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne

CEL OPERACYJNY 1.3.

PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
1.3.1	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Samorząd Województwa	Liczba beneficjentów; Liczba porad	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.3.2	Wspieranie grup samopomocowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kościoły, Związki wyznaniowe	Liczba wspartych projektów, Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.3.3	Wspieranie NGO działającym na rzecz profilaktyki uzależnień	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Kościoły, Związki wyznaniowe, Policja, Sąd, Szkoły	Liczba wspólnych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.3.5	Wspieranie imprez sportowych, kulturalnych propagujących zdrowy styl życia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Szkoły	Liczba wspólnych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.3.6	Prowadzenie akcji informacyjnych na temat problematyki uzależnień	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Kościoły, Związki wyznaniowe, Policja, Sąd, Szkoły	Liczba wspólnych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.3.7	Prowadzenie akcji informacyjnych na temat problematyki uzależnień w placówkach oświatowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Kościoły, Związki wyznaniowe, Policja, Sąd, Szkoły	Liczba wspólnych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.3.8	Wspieranie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Samorząd Województwa	Liczba wspartych projektów; Liczba wolontariuszy	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne

CEL OPERACYJNY 1.4.

ZAPOBIEGANIE AGRSEJI WŚRÓD DZIECI I MŁODZIEŻY

Działania

Nr działania	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
1.4.1	Wspieranie zagospodarowania czasu wolnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Szkoły	Liczba wspartych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.4.2	Poradnictwo specjalistyczne	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne,	Liczba beneficjentów; Liczba porad	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.4.3	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Szkoły, Policja, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Szkoły
1.4.4	Wspieranie akcji informacyjnych na temat zjawiska agresji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Media, Szkoły, Policja, Kościoły, Związki Wyznaniowe, Sądy	Liczba wspartych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.4.5	Wspieranie grup samopomocowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Kościoły, Związki wyznaniowe	Liczba wspartych projektów, Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
1.4.6	Edukowanie kadry pedagogicznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Szkoły, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Szkoły
1.4.7	Rozwój zajęć pozalekcyjnych w szkołach	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły; Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne,	Liczba zajęć; Liczba uczestników	Szkoły ponadgimnazjalne; Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

Nr działania	NAZWA DZIAŁANIA	OKRES REALIZACJI	JEDNOSTKA REALIZUJĄCA	MIERNIKI/WSKAŹNIKI	ŹRÓDŁO MIERNIKÓW
					Społecznej; Samorzady lokalne
1.4.8	Wspieranie świetlic środowiskowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorzady lokalne	Liczba uczestników, Liczba wspartych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorzady lokalne
1.4.9	Rozwój i powstawanie świetlic ponadlokalnych (środowiskowych)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Samorzady lokalne	Liczba uczestników, Liczba wspartych projektów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorzady lokalne

Cel strategiczny 2

Wspieranie prawidłowego funkcjonowania rodziny

Cel operacyjny 2.1	PROMOWANIE POZYTYWNYCH WZORCÓW FUNKCJONOWANIA RODZINY
Cel operacyjny 2.2	WSPIERANIE RODZIN W OPIECE NAD OSOBAMI STARSZYMI
Cel operacyjny 2.3	AKTYWIZOWANIE DO PEŁNIENIA RÓL SPOŁECZNYCH
Cel operacyjny 2.4	WSPIERANIE RODZICÓW W PEŁNIENIU FUNKCJI WYCHOWAWCZEJ

CEL OPERACYJNY 2.1.

PROMOWANIE POZYTYWNYCH WZORCÓW FUNKCJONOWANIA RODZINY

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.1.1	Organizowanie i wspieranie imprez rekreacyjno-sportowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba projektów; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
2.1.2	Poradnictwo specjalistyczne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
2.1.3	Wspieranie akcji „najlepsi z najlepszych”	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Starostwo powiatowe	Liczba projektów; Liczba uczestników	Starostwo powiatowe
2.1.4	Wspieranie organizacji pozarządowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba wspólnych projektów	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy
2.1.5	Promowanie idei rodzicielstwa zastępczego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe	Liczba projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe
2.1.6	Wspieranie akcji „powrót do domu rodzinnego”	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe	Liczba projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe

CEL OPERACYJNY 2.2.

WSPIERANIE RODZIN W OPIECE NAD OSOBAMI STARSZYMI

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.2.1	Promowanie rodzin wielopokoleniowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe
2.2.2	Wspieranie utworzenia Uniwersytetu III wieku	Do roku 2015	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne	Liczb ośrodków; Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
2.2.3	Wspieranie powstawania i promowanie środowiskowych placówek wsparcia	Do roku 2015	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne	Liczb ośrodków; Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
2.2.4	Wspieranie rehabilitacji w miejscu zamieszkania	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne	Liczba wspartych projektów;	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
2.2.5	Wspieranie opieki w miejscu zamieszkania	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne	Liczba wspartych projektów;	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
2.2.6	Utworzenie bazy informacyjnej o dostępności świadczeń na rzecz osób starszych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba wspartych projektów;	Media, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne, Kościoły, Organizacje pozarządowe
2.2.7	Partnerstwo organizacji i instytucji na rzecz funkcjonowania osób starszych w rodzinie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne	Liczba wspartych projektów;	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne
2.2.8	Wspieranie klubów seniora i innych form aktywności osób starszych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej,	Liczba wspartych projektów;	Organizacje pozarządowe, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Samorządy lokalne

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
		strategii	Samorządy lokalne		
2.2.9	Edukacja społeczeństwa w obszarze opieki nad osobami starszymi, długotrwale chorymi oraz niepełnosprawnymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe
2.2.10	Wspieranie wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej	Liczba wspartych projektów; Liczba wolontariuszy	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Kościoły, Jednostki Pomocy Społecznej

CEL OPERACYJNY 2.3.

AKTYWIZOWANIE DO PEŁNIENIA RÓL SPOŁECZNYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.3.1	Promowanie wzorców funkcjonowania prawidłowego rodziny	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Media, Samorządy lokalne, Szkoły, Kościoły, Organizacje pozarządowe
2.3.2	Wspieranie form aktywizacji społecznej (np. prace społeczno użyteczne)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba wspólnych projektów	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy
2.3.3	Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla rodzin	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
2.3.4	Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Kościoły, Ośrodki Kultury i Sportu	Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Kościoły, Ośrodki Kultury i Sportu
2.3.5	Zwiększanie współuczestnictwa organizacji pozarządowych w realizacji projektów	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba wspólnych projektów	Samorządy terytorialne, Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy

CEL OPERACYJNY 2.4.

WSPIERANIE RODZICÓW W PEŁNIENIU FUNKCJI WYCHOWAWCZEJ

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
2.4.1	Rozwój poradnictwa specjalistycznego dla rodzin	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
2.4.2	Wspieranie form zagospodarowania czasu wolnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba projektów; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne
2.4.3	Wspieranie opieki nad dziećmi np. świetlice szkolne, terapeutyczne, środowiskowe	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne	Liczba kół; Liczba uczestników	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne
2.4.4	Pedagogizacja rodziców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Kościoły	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Jednostki Pomocy Społecznej, Kościoły
2.4.5	Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Kościoły, Samorządy lokalne	Liczba wspartych projektów; Liczba wolontariuszy	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Kościoły, Samorządy lokalne
2.4.6	Wspieranie systemu stypendiów socjalnych umożliwiających dalsze kształcenie	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy lokalne, Organizacje pozarządowe, Kościoły	Liczba beneficjentów	Samorządy lokalne, Organizacje pozarządowe, Kościoły

Cel strategiczny 3

Ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej osób i grup społecznych

Cel operacyjny 3.1	AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH
Cel operacyjny 3.2	WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I RODZIN ZASTĘPCZYCH
Cel operacyjny 3.3	INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNA OSÓB STARSZYCH
Cel operacyjny 3.4	PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ
Cel operacyjny 3.5	AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA „OSÓB UZALEŻNIONYCH OD POMOCY SPOŁECZNEJ”
Cel operacyjny 3.6	WSPIERANIE WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI
Cel operacyjny 3.7	REINTEGRACJA ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH ZK, PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE TYPU INTERWENCYJNEGO ORAZ RESOCJALIZACYJNEGO

CEL OPERACYJNY 3.1.

AKTYWIZACJA ZAWODOWA I SPOŁECZNA DŁUGOTRWALE BEZROBOTNYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.1.1	Aktywizacja młodzieży poprzez wolontariat w celu zdobycia doświadczenia zawodowego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba wolontariuszy (osoby)	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy
3.1.2	Promowanie wolontariatu wśród pracodawców	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba organizacji biorąca udział (szt.)	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Powiatowy Urząd Pracy
3.1.3	Stworzenie sytemu warsztatów aktywizujących (zawodowe, psychologiczne, pedagogicznych)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba uczestników (osoby), Liczba przeprowadzonych warsztatów (szt.)	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy
3.1.4	Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowy Urząd Pracy, pracodawcy	Liczba uczestników (osoby), Liczba przeprowadzonych szkoleń (szt.)	Organizacje pozarządowe Powiatowy Urząd Pracy pracodawcy
3.1.5	Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba uczestników (osoby), Liczba grup (szt.)	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
3.1.6	Wspieranie rozwoju punktów doradztwa zawodowego dla bezrobotnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba udzielonych porad (szt.)	Szkoły, Organizacje pozarządowe Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
3.1.7	Angażowanie osób bezrobotnych w działania kulturalne, sportowe, rekreacyjne	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe	Liczba uczestników (osoby), Liczba przeprowadzonych imprez (szt.)	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe
3.1.8	Wspieranie funkcjonowania Klubów Integracji Społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,	Liczba klubów (szt.) Liczba uczestników (szt.)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.1.9	Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej,

CEL OPERACYJNY 3.2.

WSPIERANIE PROCESU USAMODZIELNIENIA WYCHOWANKÓW PLACÓWEK OPIEKUŃCZO- WYCHOWAWCZYCH I RODZIN ZASTĘPCZYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.2.1	Pomoc w znalezieniu zakwaterowania	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe	Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe
3.2.2	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
3.2.3	Realizacja indywidualnych programów z wychowankami	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
3.2.4	Utworzenie mieszkań chronionych	D o roku 2015	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe	Liczba mieszkań; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe
3.2.5	Pomoc materialna	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
3.2.7	Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
3.3.7	Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Powiatowy Urząd Pracy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

CEL OPERACYJNY 3.3.

INTEGRACJA I AKTYWIZACJA SPOŁECZNA OSÓB STARSZYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.3.1	Rozwój usług opiekuńczych, w tym specjalistycznych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,	Liczba usług (szt.), Liczba świadczeniobiorców (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.3.2	Inicjowanie tworzenia grup samopomocy	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,	Liczba grup wsparcia (szt.) Liczba uczestników (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.3.3	Wspieranie wolontariatu i organizacji pozarządowych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,	Liczba wdrożonych projektów (szt.), Liczba wolontariuszy (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.3.4	Zwiększenie dostępu do sprzętu rehabilitacyjnego i ortopedycznego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej	Liczba udostępnionego sprzętu (szt.), Wartość pozyskanego sprzętu (zł.)	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Zdrowia, Ośrodek Pomocy Społecznej
3.3.5	Wspieranie inicjatyw społecznych na rzecz osób przewlekle chorych i osób starszych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Liderzy Lokalni, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej,	Liczba wdrożonych projektów (szt.)	Organizacje pozarządowe, Liderzy Lokalni, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.3.6	Wspieranie funkcjonowania Klubów Integracji Społecznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,	Liczba klubów (szt.) Liczba uczestników (szt.)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej,

CEL OPERACYJNY 3.4.

PROFILAKTYKA I TERAPIA UZALEŻNIEŃ

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.4.1	Rozwój poradnictwa specjalistycznego (w tym rodzinnego)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Kościoły, Placówki służby zdrowia	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Kościoły, Placówki służby zdrowia
3.4.2	Tworzenie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Placówki służby zdrowia	Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Placówki służby zdrowia
3.4.3	Tworzenie zespołów interdyscyplinarnych	Do roku 2015	Organizacje pozarządowe, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia, Sądy	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Policja, Ośrodki Pomocy Społecznej, Placówki służby zdrowia, Sądy
3.4.4	Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.4.5	Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej

CEL OPERACYJNY 3.5.

AKTYWIZACJA SPOŁECZNA I ZAWODOWA „OSÓB UZALEŻNIONYCH OD POMOCY SPOŁECZNEJ”

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.5.1	Tworzenie poradni społecznych (z udziałem psychologa, pedagoga, prawnika, pracownika socjalnego, doradcy zawodowego)	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy	Liczba utworzonych poradni (szt.)	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Powiatowy Urząd Pracy
3.5.2	Organizowanie szkoleń aktywizujących społeczność lokalną	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, organizacje pozarządowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe	Liczba zorganizowanych szkoleń (szt.), Liczba uczestników szkoleń (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoły, organizacje pozarządowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe
3.5.3	Organizowanie spotkań z młodzieżą szkolną poprawiających świadomość społeczną	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Szkoły, organizacje pozarządowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe	Liczba zorganizowanych spotkań (szt.), Liczba uczestników spotkań (osoby)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoły, organizacje pozarządowe, Kościoły i inne związki wyznaniowe
3.5.4	Ustalenie funduszu finansowania poradnictwa specjalistycznego w tym rodzinnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	Liczba porad specjalistycznych (szt.), Wielkość środków pieniężnych w dyspozycji funduszu (w zł.)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Szkoły, organizacje pozarządowe,
3.5.5	Stworzenie systemu pomocy materialnej dla uczących się dzieci i studiującej młodzieży dla rodzin najuboższych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Organizacje pozarządowe	Liczby uczniów korzystających (osoby), Liczba udzielonych świadczeń (szt.)	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie Szkoły, organizacje pozarządowe,
3.5.6	Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.5.7	Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

	podnoszenia kwalifikacji		Integracji Społecznej		Społecznej
--	--------------------------	--	-----------------------	--	------------

CEL OPERACYJNY 3.6.

WSPIERANIE WYCHODZENIA Z BEZDOMNOŚCI

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.6.1	Realizacja indywidualnych programów wychodzenia z bezdomności	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły	Liczba beneficjentów	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Kościoły
3.6.2	Utworzenie noclegowni	Do roku 2015	Starostwo powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kościoły, Organizacje pozarządowe,	Liczba beneficjentów	Starostwo powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Kościoły, Organizacje pozarządowe,
3.6.3	Rozwijanie pracy socjalnej z osobami zagrożonymi bezdomnością	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Wolontariat, Kościoły	Liczba beneficjentów	Ośrodki Pomocy Społecznej, Organizacje pozarządowe, Wolontariat, Kościoły
3.6.4	Rozwijanie form współpracy z organizacjami pozarządowymi	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja	Liczba wspólnych projektów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Policja
3.6.6	Rozpropagowanie funkcjonowania punktu informacyjnego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Media	Liczba wspólnych projektów	Policja, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Media
3.6.7	Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.6.8	Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej

CEL OPERACYJNY 3.7.

REINTEGRACJA ZE ŚRODOWISKIEM SPOŁECZNYM OSÓB OPUSZCZAJĄCYCH ZK, PLACÓWKI OPIEKUŃCZO-WYCHOWAWCZE TYPU INTERWENCYJNEGO ORAZ RESOCJALIZACYJNEGO

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
3.7.1	Pomoc materialna	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Ośrodki Pomocy Społecznej
3.7.2	Pomoc w znalezieniu pracy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Ośrodki Pomocy Społecznej,
3.7.3	Umożliwienie zdobycia kwalifikacji, przekwalifikowania oraz podnoszenia kwalifikacji	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej
3.7.4	Pomoc w znalezieniu zakwaterowania	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Samorządy terytorialne, Ośrodki Pomocy Społecznej	Liczba beneficjentów	Samorządy terytorialne, Ośrodki Pomocy Społecznej
3.7.5	Rozwój poradnictwa specjalistycznego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Liczba porad; Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Centrum Integracji Społecznej, Kluby Integracji Społecznej, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna
3.7.6	Realizacja programów resocjalizacyjnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe,	Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna, Organizacje pozarządowe,

Cel strategiczny 4

POMOC OSOBOM NIEPEŁNOSPRAWNYM W FUNKCJONOWANIU W ŚRODOWISKU LOKALNYM

Cel operacyjny 4.1	LIKWIDACJA BARIER FUNKCJONALNYCH
Cel operacyjny 4.2	INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Cel operacyjny 4.3	AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH
Cel operacyjny 4.4	POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO REHABILITACJI LECZNICZEJ

CEL OPERACYJNY 4.1.

LIKwidACJA BARIER FUNKCJONALNYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.1.1	Dofinansowania zakupu sprzętu rehabilitacyjnego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Organizacje pozarządowe; Ośrodki Pomocy Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,	Liczba wspartych osób	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie;
4.1.2	Likwidacja barier architektonicznych w budynkach użyteczności publicznej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki samorządu terytorialnego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa	Liczba wspartych projektów	Jednostki samorządu terytorialnego
4.1.3	Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych i urbanistycznych w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Organizacje pozarządowe; Ośrodki Pomocy Społecznej, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa	Liczba wspartych projektów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Organizacje pozarządowe; Ośrodki Pomocy Społecznej
4.1.4	Likwidacja barier w infrastrukturze drogowej i okołodrogowej	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki samorządu terytorialnego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa	Liczba wspartych projektów	Jednostki samorządu terytorialnego
4.1.5	Wspieranie przystosowania komunikacji publicznej do potrzeb osób niepełnosprawnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Jednostki samorządu terytorialnego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa	Liczba wspartych projektów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Jednostki samorządu terytorialnego

CEL OPERACYJNY 4.2.

INTEGRACJA SPOŁECZNA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskazniki	Źródło mierników
4.2.1	Wspieranie działalności warsztatów terapii zajęciowej i środowiskowych domów samopomocy	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; organizacje pozarządowe	Liczba beneficjentów; Liczba porad	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; organizacje pozarządowe
4.2.2	Wspieranie grup wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; organizacje pozarządowe	Liczba beneficjentów; Liczba porad	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; organizacje pozarządowe
4.2.3	Wspieranie edukacji integracyjnej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Organizacje pozarządowe, Starostwo Powiatowe, Gminy	Liczba klas; Liczba uczniów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły
4.2.4	Wspieranie organizacji pozarządowych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne	Liczba wspólnych projektów;	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne
4.2.5	Organizacja Przeglądu Małych Form Artystycznych Środowiskowych Placówek Wsparcia	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe	Liczba wspartych projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
4.2.6	Przeгляд twórczości szkół i ośrodków szkolno- wychowawczych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe	Liczba wspartych projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe

STRATEGIA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW SPOŁECZNYCH W POWIECIE BARTOSZYCKIM NA LATA 2007 - 2015

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskazniki	Źródło mierników
4.2.7	Wspieranie powstawania integracyjnych oddziałów przedszkolnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne	Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Samorządy lokalne
4.2.8	Rozwój szkolnictwa zawodowego dla osób niepełnosprawnych, w tym osób z lekkim stopniem niepełnosprawności	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Szkoły, Samorządy lokalne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych,	Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Samorządy lokalne
4.2.9	Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne	Liczba wspartych projektów; Liczba wolontariuszy	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Media lokalne

CEL OPERACYJNY 4.3.

AKTYWIZACJA ZAWODOWA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.3.1	Rozwój zatrudnienia subsydiowanego	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
4.3.2	Szkolenia dla osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne, Samorząd Województwa, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
4.3.3	Wspieranie powstawania zakładów aktywizacji zawodowej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa	Liczba wspartych projektów;	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
4.3.3	Wspieranie rozwoju i powstawania zakładów pracy chronionej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Organizacje pozarządowe, Samorządy lokalne	Liczba wspartych projektów;	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
4.3.5	Utworzenie Centrum Integracji Społecznej	Do roku 2010	Organizacje pozarządowe, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Samorząd Województwa	Liczba beneficjentów	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
4.3.6	Udzielanie dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej dla osób niepełnosprawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Liczba beneficjentów	Powiatowy Urząd Pracy Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Samorządy lokalne
4.3.7	Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne	Liczba wspartych projektów; Liczba wolontariuszy	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Media lokalne

CEL OPERACYJNY 4.4.

POPRAWA DOSTĘPNOŚCI DO REHABILITACJI LECZNICZEJ

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
4.4.1	Wspieranie rehabilitacji w miejscu zamieszkania	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; organizacje pozarządowe; Służba Zdrowia	Liczba beneficjentów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; organizacje pozarządowe; Służba Zdrowia
4.4.2	Działania informacyjne o dostępności świadczonych usług	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Liczba wspartych i zorganizowanych akcji informacyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii
4.4.3	Współfinansowanie wyjazdów osób niepełnosprawnych na turnusy rehabilitacyjne	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe	Liczba wspartych projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
4.4.4	Wspieranie powstania i funkcjonowania wypożyczalni sprzętu rehabilitacyjnego	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe; Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	Liczba wspartych projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Ośrodki Pomocy Społecznej; Organizacje pozarządowe
4.4.5	Rozwój usług rehabilitacyjnych	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki gminne; Starostwo Powiatowe, Szpital Powiatowy, Placówki Służby Zdrowia, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Samorząd Województwa	Liczba beneficjentów	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Szpital Powiatowy
4.4.6	Wspieranie powstawania punktów rehabilitacyjnych w gminach	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Szpital Powiatowy; Służba zdrowia, Samorząd Województwa	Liczba beneficjentów, Liczba wspartych projektów;	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie; Szpital Powiatowy; Służba zdrowia
4.4.7	Wspieranie rozwoju wolontariatu	Działanie ciągłe w horyzoncie czasowym strategii	Jednostki powiatowe, Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej; Szkoły, Media lokalne	Liczba wspartych projektów; Liczba wolontariuszy	Organizacje pozarządowe, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodki Pomocy Społecznej, Szkoły, Media lokalne

Cel strategiczny 5

Wzmocnienie kwalifikacji kadr pomocy społecznej

Cel operacyjny 5.1	DOSKONALENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ
Cel operacyjny 5.2	UŁATWIENIE WYKONYWANIA PRACY PRZEZ PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ

CEL OPERACYJNY 5.1.

DOSKONALENIE KWALIFIKACJI PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
5.1.1	Szkolenia pracowników socjalnych związanych ze zmianami przepisów prawnych	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe, Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe, Organizacje pozarządowe
5.1.2	Uaktywnienie działań konsultacyjnych dla pracowników jednostek pomocy społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie	Liczba porad	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie

CEL OPERACYJNY 5.2

UŁATWIENIE WYKONYWANIA PRACY PRZEZ PRACOWNIKÓW JEDNOSTEK POMOCY SPOŁECZNEJ

Działania

Nr działania	Nazwa działania	Okres realizacji	Jednostka realizująca	Mierniki/wskaźniki	Źródło mierników
5.2.1	Utworzenie zespołu konsultacyjno-doradczego	Do roku 2015	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Jednostki pomocy społecznej	Powstanie zespołu	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Jednostki pomocy społecznej
5.2.2	Szkolenia i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej	Działanie ciągle w horyzoncie czasowym strategii	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe, Organizacje pozarządowe	Liczba szkoleń; Liczba uczestników	Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Starostwo powiatowe, Organizacje pozarządowe

V. MONITORING STRATEGII

Monitoring strategii jest obserwacją realizacji celów strategicznych i realizacji programów operacyjnych wynikających z następnych faz programowania rozwoju. Monitoring realizacji strategii umożliwia: obserwację stanu zaawansowania projektów rozwojowych, umożliwiających aktualną identyfikację problemów w ich realizacji; ocenę zaangażowania jednostek odpowiedzialnych za ich realizację; weryfikację zgodności założonych celów i efektywności wykorzystania przeznaczonych na ich realizację środków; kontrolę postępu prac związanych z realizacją działań.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych jest dokumentem określającym cele i działania do roku 2015 w zakresie problematyki społecznej, wymagającym okresowej aktualizacji do zmian zachodzących w otoczeniu, jak i w samym społeczeństwie. Przygotowanie projektu dokumentu i jego przyjęcie przez Radę Powiatu kończy pierwszy etap planowania. Długookresowy charakter planowania strategicznego w zakresie problematyki społecznej wymaga stałego śledzenia zmian prawnych, gospodarczych, politycznych, społecznych i ich uwzględniania w strategii.

Strategia rozwiązywania problemów społecznych wymaga corocznej aktualizacji. Aktualizacja ta zostanie przeprowadzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z udziałem członków grup roboczych, którzy uczestniczyli w jej tworzeniu.

Podstawą skutecznego wdrożenia strategii jest system informacji o zjawiskach i procesach społeczno gospodarczych zachodzących na terenie powiatu. Inicjując działania mające na celu osiągnięcie wytyczonych w strategii celów, należy systematycznie gromadzić informacje o efektach ich realizacji i skuteczności zastosowanych instrumentów. Głównymi obszarami monitorowania i ewaluacji strategii są wyznaczone działania. Obowiązek monitorowania realizacji działania posiada Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Terminy dokonywania pomiarów stopnia realizacji działań określa Starosta Powiatu. Monitoring wybranych bądź wszystkich działań, powinien być dokonywany zawsze w sytuacji wprowadzenia nowych zadań do strategii oraz w każdym przypadku dokonania aktualizacji strategii.

Tabela do prezentacji realizacji poszczególnych działań strategii rozwiązywania problemów społecznych w powiecie bartoszyckim

Cele operacyjne	Działania	Mierniki / Wskaźniki	Rok				Źródło informacji

VI. Zgodność z innymi dokumentami strategicznymi

Strategia polityki społecznej województwa warmińsko-mazurskiego do 2015 r.

Osiągnięcie stanu, określonego w głównym celu strategii wymaga realizacji podstawowych założeń strategicznych, dotyczących sfery pomocy społecznej regionu, w tym przede wszystkim:

- 1) Wypracowania stabilnych podstaw i zasad współpracy administracji publicznej (rządowej i samorządowej) z partnerami społecznymi i innymi podmiotami lokalnego życia publicznego.
- 2) Opracowania lokalnych i wojewódzkich programów rozwiązywania najistotniejszych kwestii i problemów społecznych regionu, przy szerokim udziale partnerów społecznych.
- 3) Zmian ustawowych w zakresie pomocy społecznej, między innymi w celu zmniejszania rozbieżności między zadaniami wynikającymi z ustawy o pomocy społecznej a finansowymi możliwościami ich realizacji.
- 4) Podnoszenia społecznej i zawodowej aktywności mieszkańców Warmii i Mazur.
- 5) Zaspokajania potrzeb socjalnych wszystkich mieszkańców regionu, ze szczególnym uwzględnieniem grup społecznych narażonych na zjawiska marginalizacji.
- 6) Kształtowania postaw tolerancji i zrozumienia wobec sytuacji marginalizowanych grup społecznych.
- 7) Zmian w mentalności mieszkańców Warmii i Mazur, co do roli i zadań pomocy społecznej i kształtowania świadomości w tej sferze.

Pomoc społeczna w takim ujęciu staje się ważnym elementem całego systemu wsparcia społecznego mieszkańców regionu Warmii i Mazur. Jej pozycję wyznacza, bowiem z jednej strony, realizacja podstawowych zadań ustawowych, z drugiej zaś – koordynowanie działań wszelkich podmiotów, współtworzących system społecznego wsparcia.

Praktyczna realizacja założeń strategicznych wymaga stworzenia silnych podstaw takiego systemu, wzmocnienia sieci wzajemnej współpracy wszystkich jednostek pomocy społecznej oraz partnerów społecznych, a także włączenia się innych podmiotów lokalnego życia publicznego regionu w budowanie i wzmacnianie systemu wsparcia społecznego jego mieszkańców.

Taki kierunek rozwoju podyktowany został nie tylko warunkami wewnętrznymi regionu Warmii i Mazur, ale też wymogami dostosowania polskiego systemu pomocy społecznej i polityki społecznej do kryteriów obowiązujących w krajach Unii Europejskiej.

Mimo specyfiki systemu pomocy społecznej w każdym z państw unijnych, konieczne staje się wypracowanie podstaw współpracy w tej sferze.

Założenia strategiczne niniejszego dokumentu strategii wyznaczają nową pozycję pomocy społecznej regionu Warmii i Mazur. Spójność strategii z podstawowymi założeniami rozwoju społeczno-gospodarczego województwa warmińsko-mazurskiego gwarantuje zachowanie głównego kierunku integracji Polski z Unią Europejską, w tym również w sferze pomocy społecznej.

Narodowy Plan Rozwoju na lata 2007 2013. W związku ze wzrostem udziału w ludności ogółem osób starszych, należy stopniowo rozwijać zakres usług skierowanych do tych osób, pozwalających na ich aktywne starzenie się a także ich integrację społeczną, tak aby im pomóc zagospodarować wolny czas. W tym zakresie wiodącą rolę powinny pełnić społeczności lokalne.

Rosnąca liczba osób starszych może być też szansą na tworzenie miejsc pracy w sektorze usług opiekuńczych, skierowanych właśnie do tej grupy osób. Jest to również warunek niezbędny do zwiększania aktywności osób w wieku produkcyjnym – szczególnie kobiet. Obecnie kobiety często decydują się na wcześniejszą dezaktywizację, aby opiekować się swoimi rodzicami oraz wnukami.

Według zapisów NPR Niezbędne jest prowadzenie takiej polityki ludnościowej, która pozwoliłaby na uniknięcie ryzyka pogłębiania się depresji urodzeniowej. Wymaga to stworzenia systemu wsparcia finansowego i pozafinansowego dla rodzin. Podstawowe wyzwania: budowanie systemu wsparcia społecznego dla osób starszych, przy utrzymaniu zasady redystrybucji między pokoleniami; budowanie systemu usług i świadczeń niefinansowych dla osób starszych; rehabilitacja i zapobieganie powstawaniu niepełnosprawności wśród starszych pracowników.

Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski¹. Celem prac nad Narodową Strategią Integracji Społecznej jest pomoc w proces włączania się Polski w realizację drugiego z celów Strategii Lizbońskiej UE stawiającego na modernizację europejskiego modelu socjalnego, którego głównym działaniem jest inwestowanie w ludzi oraz zwalczanie wykluczenia społecznego. Konkretnie aktywności mają przyczynić się do:

- dostosowania edukacji i szkolenia do wymogów życia i pracy w społeczeństwie opartym na wiedzy;

¹ <http://www.mps.gov.pl/userfiles/File/mps/NSIS.pdf>

- rozwijania aktywnej polityki zatrudnienia przyczyniającej się do tworzenia większej liczby lepszych miejsc pracy;
- modernizacji systemu ochrony socjalnej, w tym systemów emerytalnych i ochrony zdrowia, m.in. w celu zapewnienia ich finansowej stabilności oraz odpowiedniej koordynacji z celami polityki edukacyjnej i polityki zatrudnienia;
- wspierania integracji społecznej (najlepiej poprzez pracę) aby uniknąć pojawienia się trwale zmarginalizowanej klasy ludzi niezdolnych do funkcjonowania w społeczeństwie opartym na wiedzy;

Celem Narodowej Strategii Integracji Społecznej jest również konkretyzacja Strategii Lizbońskiej w obszarze integracji społecznej. Zawarte są w niej tzw. cele nicejskie – obejmujące cztery podstawowe działania.

Działanie 1. Zapewnienie dostępu do pracy, zasobów, praw, dóbr i usług dla wszystkich obywateli UE. W realizacji tego działania należy:

1. Promować dostęp do zatrudnienia stabilnego i dobrej jakości dla wszystkich kobiet i mężczyzn zdolnych do pracy, w szczególności: tworzyć ścieżki możliwości pracy dla grup najbardziej narażonych poprzez mobilizowanie polityk szkolenia, rozwijać polityki promujące łączenie pracy zawodowej i życia rodzinnego włącznie z opieką nad dziećmi i innymi osobami zależnymi, wykorzystywać możliwości jakie niesie w tym względzie gospodarka społeczna (firmy społeczne, praca społeczna, wolontariat itp.).
2. Zapobiegać wykluczeniu ze świata pracy poprzez poprawę zatrudnialności grup zagrożonych społecznym wykluczeniem poprzez odpowiednie zarządzanie zasobami ludzkimi, lepszą organizację pracy i rozwój kształcenia ustawicznego.
3. Organizować systemy zabezpieczenia społecznego w taki sposób, aby w szczególności: zagwarantowane zostały niezbędne zasoby pozwalające na godne życie, przewyższające były przeszkody w zatrudnieniu oraz tworzone warunki, aby praca przynosiła: przyzwoity dochód, była dostępna dla grup o niskiej zatrudnialności.
4. Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność przyzwoitych i higienicznych mieszkań dla wszystkich, jak również podstawowych usług, koniecznych by żyć normalnie mając na uwadze lokalne warunki (np. elektryczność, woda, ogrzewanie).
5. Wprowadzić polityki, które mają na celu dostępność opieki zdrowotnej dla wszystkich odpowiednio do ich sytuacji, włączając w to osoby zależne od opieki innych.

6. Rozwijać, z korzyścią dla osób zagrożonych wykluczeniem, usługi i towarzyszące im środki, które pozwolą im na skuteczny dostęp do edukacji, wymiaru sprawiedliwości i innych publicznych czy prywatnych usług takich, jak kultura, sport i wypoczynek.

Działanie 2. Zapobieganie ryzyku wykluczenia. Służyć temu powinno:

1. Rozwijanie potencjału społeczeństwa opartego na wiedzy i nowych technologiach informacyjnych i komunikacyjnych, dbając o to by nikt nie został wykluczony, w szczególności osoby niepełnosprawne.
2. Wprowadzenie polityki, które mają zapobiegać kryzysowym sytuacjom życiowym takim jak zadłużenie, wykluczenie ze szkoły, stanie się bezdomnym.
3. Uruchomienie działań mających na celu zachowanie solidarności w ramach rodziny we wszelkich jej formach.

Działanie 3. Pomoc najbardziej narażonym (wspieranie najsłabszych). Temu celowi sprzyjać będzie: promowanie społecznej integracji kobiet i mężczyzn zagrożonych trwałym ubóstwem, np. z powodu niepełnosprawności lub należenie do grup o szczególnych problemach integracyjnych; podejmowanie działań w celu eliminacji wykluczenia dzieci i tworzenie im możliwości społecznej integracji; podejmowanie wszechstronnych działań z korzyścią dla obszarów dotkniętych wykluczeniem.

Działanie 4. Mobilizacja wszystkich aktorów/organizacji ze sfery polityki, gospodarki i społecznej. Polegać to powinno na:

1. Promowaniu zgodnie z krajową praktyką uczestnictwa i wyrażania swoich doświadczeń ludziom dotkniętym wykluczeniem, szczególnie, gdy chodzi o ich sytuację oraz działania i środki, które ich dotyczą.
2. Włączanie polityki zwalczania wykluczenia w całościową politykę poprzez: mobilizowanie władz publicznych na wszystkich szczeblach zgodnie z ich kompetencjami, rozwianie struktur i procedur koordynacyjnych, przystosowanie administracyjnych i społecznych służb do potrzeb osób podlegających wykluczeniu i zapewnienie, że personel pierwszej linii jest wrażliwy na te potrzeby.
3. Promowanie dialogu i partnerstwa między wszystkimi zainteresowanymi instytucjami, publicznymi i prywatnymi, np. poprzez: angażowanie partnerów społecznych, organizacji pozarządowych dostarczających usługi społeczne do walki z różnymi formami wykluczenia społecznego, zachęcanie do społecznej odpowiedzialności i aktywnego zaangażowania wszystkich obywateli w walce przeciw społecznemu wykluczeniu, wspieranie społecznej odpowiedzialności biznesu.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki. Celem Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki jest umożliwienie pełnego wykorzystania potencjału zasobów ludzkich, poprzez wzrost zatrudnienia i potencjału adaptacyjnego przedsiębiorstw i ich pracowników, podniesienie poziomu wykształcenia społeczeństwa, zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego oraz wsparcie dla budowy struktur administracyjnych państwa.

Zgodnie z projektem Narodowej Strategii Spójności całość środków Europejskiego Funduszu Społecznego w Polsce na lata 2007 – 2013 (8,1 mld euro) zostanie przeznaczona na PO Kapitał Ludzki.

W ramach Programu wsparciem zostaną objęte następujące obszary: zatrudnienie, edukacja, integracja społeczna, rozwój potencjału adaptacyjnego pracowników i przedsiębiorstw, a także zagadnienia związane z rozwojem zasobów ludzkich na terenach wiejskich, budową sprawnej i skutecznej administracji publicznej wszystkich szczebli oraz promocją zdrowia zasobów pracy.

Program Operacyjny Kapitał Ludzki stanowi odpowiedź na wyzwania, jakie przed państwami członkowskimi stawia odnowiona Strategia Lizbońska. Wyzwania te to: uczynienie z Europy bardziej atrakcyjnego miejsca do lokowania inwestycji i podejmowania pracy, rozwijanie wiedzy i innowacji dla wzrostu oraz tworzenie większej liczby trwałych miejsc pracy.

PRIORYTET VII. PROMOCJA INTEGRACJI SPOŁECZNEJ. W ramach Priorytetu VII podejmowane będą przede wszystkim działania zmierzające do ułatwienia dostępu do rynku pracy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym oraz rozwijania instytucji ekonomii społecznej, jako skutecznej formy integracji społeczno –zawodowej. Ważnym elementem wsparcia jest eliminowanie różnego rodzaju barier (organizacyjnych, prawnych czy psychologicznych), na jakie napotykać osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Problem ten dotyczy przede wszystkim osób niepełnosprawnych, długotrwale bezrobotnych, imigrantów, osób opuszczających placówki opieki zastępczej czy zakłady karne, postrzeganych w sposób stereotypowy przez pracodawców i otoczenie społeczne jako pracownicy mniej dyspozycyjni oraz mobilni zawodowo. Wobec tych osób zostaną zastosowane instrumenty aktywnej integracji, mające na celu przywrócenie osób wykluczonych na rynek pracy oraz ich integrację ze społeczeństwem, poprzez przywrócenie zdolności lub możliwości zatrudnienia, uzyskanie wsparcia dochodowego oraz wyeliminowanie przeszkód napotykanych przez osoby i rodziny w procesie dostępu do praw i usług społecznych, a przez to wspierających ich powrót do zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej.

VII. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA

Zidentyfikowane cele i działania w zakresie rozwiązywania problemów społecznych w powiecie bartoszyckim wymagają odpowiednich źródeł finansowania. Źródła te można podzielić na cztery grupy:

1. Pierwszą grupę stanowią środki finansowe pochodzące z budżetu powiatu w zakresie finansowania zadań własnych powiatu w zakresie pomocy społecznej oraz w innych obszarach ujętych w strategii.
2. Środki pochodzące z budżetu państwa na zadania zlecone powiatowi przez administrację rządową.
3. Środki finansowe pochodzące ze źródeł organizacji pozarządowych. Pozyskiwaniem tych środków powinny się zająć podmioty funkcjonujące na terenie powiatu, w tym między innymi: Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Szkoły, Ośrodki Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe.
4. Europejski Fundusz Społeczny (EFS) poprzez działania zapisane w Programie Operacyjnym Kapitał Ludzki.